

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse
för
Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1881—1882

jemte

Inbjudning

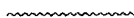
till

Ars-Examen och Slutöfningarna

den 9 Juni 1882

af

Ludvig Mossberg,
Läroverkets Rektor.

Innehåll: *Förteckning på handskrifter i Westerås Allm. Läro-
verks Bibliotek. Redogörelse för Allmänna Läro-
verken i Westerås, Sala och Arboga samt Stads-
pedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

Redogörelse
för
Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1881—1882

jemte

Inbjudning

till

Års-Examen och Slutöfningarna

den 9 Juni 1882

af

Ludvig Mossberg,

Läroverkets Rektor.

~~~~~

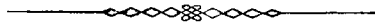
Innehåll: *Förteckning på handskrifter i Westerås Allm. Läroverks Bibliotek. Redogörelse för Allmänna Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt Stads-
pedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

~~~~~

FÖRTECKNING

PÅ

HANDSKRIFTER I WESTERÅS ALLM. LÄROVERKS BIBLIOTEK.

Den samling af handskrifter, som förvaras i härvarande Allm. Läroverks bibliotek, har tillkommit genom gåfvor hufvudsakligen under de senast förflutna 100 åren.

I den genom biskop Joh. Rudbeckii försorg tryckta "Catalogus librorum templi et consistorii cathedralis Arosiæ 1640" omnämnas redan 2 handskrifter, af hvilka endast en (Tractat. de censur. ecclesiast.) ännu är i behåll. Någon tillökning i handskrifter synes biblioteket emellertid ej hafva erhållit ens intill 1720-talet, alldenstund den af Nordberg då upprättade katalogen ej upptager en enda handskrifven bok; och det är först under senare hälften af 1700-talet, som de i biblioteket förvarade gåfvoböckerna lemna någon bestämd uppgift härom. Så tillkommer genom major C. Sparfvenfeldts donation (1774) 4 vol. slavonska handskrifter och snart derpå Prideaux' Judarnes historia, donerad af öfversättaren, kapten Alr. Åkerhjelm; flere mindre gåfvor att förtiga. Då direktören och rådmannen Abr. Hülphers (år 1785) donerade sina rika samlingar (omkr. 1300 vol.), tillkommo 63 vol. handskrifter, — den värdefullaste samling, som på en gång tillfallit biblioteket. Snart derefter donerade bröderna P. och S. Sernskiöld bland annat Olai och Laur. Petri samt Peder Swarts krönikor; och då genom lektor Gottmarks och konsistorii-notarien Kihlmans frikostighet biskop Muhrbecks boksamling tillföll biblioteket (1799), följde med den 63 handskrifna volumer, till största delen af teologiskt innehåll, jemte ett breviarium på pergament.

Bland donationer under innevarande århundrade må nämnas: fr. lektor E. G. Borg: Carl XII:s historia af Nordberg samt 12 vol. acta publica (don. 1811). — fr. prosten D. Boëthii sterbhus: Manuscripta Boëthiana och fr. kyrkoherden E. Hammarströms d:o: 6 vol. af J. Troilii samlingar (1813). — fr. prosten Westéns d:o: Samlingar till hofclereciets historia (1814). — fr. prosten M. Swederi d:o: 5 vol., bland hvilka: Westrins afhandling om sön- och högtidsdagar (1819). — fr. löjtn. O. v. Unge: en samling acta publica (1821). — fr. prosten E. Fahlerantz: Rålamb's arbete öfv. 1680 års riksdag (1827). — fr. J. Fr. Iverus: 6 vol., bland hvilka en hufvudbok för Dr. Christinas lifgeding 1668, Carl XI:s hofartiklar och samlingar af kgl. stadgar (1829). — fr. kgl. sekret. C. Forselius: Ol. Forselii samlingar om Westerås stifts presterskap (1833). — fr. lektor B. K. Bellanders sterbhus: 12 vol., bland hvilka Bondes anmärkningar öfver Fredrik I:s regering (1857). — fr. statsrådet F. O. Silfverstolpe: 3 vol. af bankokommissarien Fr. Silfverstolpes samlingar (1866). — Genom prosten J. F. Muncktells omsorg införlifvades en del af Herweghrs samlingar öfver stiftets historia, jemte 2 vol. af biskop J. Rudbeckii egenhändiga anteckningar, med den boksamling, hvilken H. sjelf såsom gymnasiiadjunkt vårdat; och Muncktells egna värdefulla samlingar skänktes 1881 genom hans mågs, prosten L. E. Bobergs arfvingar till biblioteket.

Från en ringa början har samlingen småningom vuxit, så att den f. n. kan uppskattas till omkr. 340 volumer, och man kan med skäl om den säga, hvad Stamberg autecknat på titelbladet till den äldsta bland gåfvoböckerna: "Crevit ut formicarum acervi, quavis adferente stipulam."

Westerås i Maj 1882.

W. M.

I.

Catalogus librorum *Laurentii Muhrbeckii*. 4:o.

Catalogus auctorum, qui in bibliis homileticis sunt citati. 4:o.

Katalog öfver äldre akademiska disputationer, de fleste vid tyska universitet. 4:o.

Aforismer öfver menniskan. 4:o.

Aristotelicum studium, sive philosophiæ curriculum, triplici tantum distinctum intervallo, logica nim. physica et metaphysica, opera et industria *P. Eman. de Almeida*. Ulyssipone 1715. 2 vol. 4:o.

Collegium metaphysicum a prof. *Fränling* editum. 4:o.

De natura et constitutione logicæ. 4:o.

Prüfung über die Ursachen, welche sich im Recht der Natur oder gesunden Vernunft und in Gottes Wort gründen. 4:o.

Samling: 1) Annotata Grotiana. 2) *Val. Alberti* animadversiones theologicæ in *Hug. Grotium*. 4:o.

Samling: 1) Collegium philosophicum (1726). 2) Collegium ethicum ad ductum philosophiæ buddeanæ prælectum a *Walchio*. 3) Discursus in jus naturæ ad ductum *Buddei* habitus a *Walchio* (1726). 4) *Buddei* lectiones in vitam et res gestas Pauli (1725). 5) *Walchii* lectiones in passionem Christi. 6) Lectiones publicæ in august. confess. inchoatæ (1720). 4:o.

Utdrag ur *Schulzes* logik. 4:o.

Goth. Sam. Steinbart. Christendomens rena philosophie eller lycksalighetslära. 4:o.

Om det allmänna förståndets frihet till konungen och folket 1786 af *Thorild*. 4:o.

Annotata ex lectionibus proverbiorum, habitis Upsaliæ 1780 ab *Aurivillio*. 2 vol. 4:o.

Annotationes quædam in *Benzelii* repetitione theologica a lect. *Joh. Gottmark* editæ. (1776) 8:o.

Anteckningar vid föreläsningar öfver Esaias. 4:o.

Anteckningar vid prof. *Bergströms* föreläsningar öfver katekesen år 1817. 4:o.

Analysis in acta apostolorum. 4:o.

Afhandlingar af någon anonym fanatiker. (På holländska. Amsterdam 1743.) Fol.

Elies. Axelsson. Theses et antitheses theologicæ. 3 vol. Fol.

- Bevis att den hel. skrift är det enda sanfärdiga Guds uppenbarade ord. 4:o.
- Breviarium historiæ ecclesiasticæ. (Egenh. af Jacob Gùthräus). 4:o.
- Collegium in theologiam dogmaticam. 4:o.
- Collegium ad historicam theologicam. 4:o.
- Collegium ad theologiam polemicam. 4:o.
- Collegium erotematicum in theologiam theticam. 4:o.
- De officiis ecclesiasticis eorumque partibus et ordine, tum quid et quantum de officiorum illorum cantionibus pie ac commode pro ratione huius temporis in ecclesiis nostris cantari possit. Notulæ L. P. Fol.
- Epitomen theologiæ G. Calixti c. declaratione locorum quorundam auctore *Gerh. Titio*. 4:o.
- Exegesis öfver åtskillige språk i den hel. skrift. 4:o.
- Johannis Fechtii* collegium privatissimum: 4:o.
- collegium publicum in recentiores theologorum controversias. 4:o.
- collegium historico-ecclesiasticum. 2 vol. 4:o.
- Theologia positivo-polemica in collegio *Joh. Fechtii*. Rostock 1708. 4:o.
- Florilegium rerum theologiarum ex collegio examinatorio *Joh. Fechtii*. Fol.
- Samling: 1) *Joh. Fechtii* lectiones in theologiam positivam acroamaticam Königii. Gryphisw. 1706. 2) Collegium metaphysico-theologicum mag. *Justi Wesseli Rumphæi*. Gryphisw. 3) Collegium theologico-polemicum in Hafenrefferi locorum theologorum compendium, in academia Jenensi exhibitum a *Joh. Gerhardo*. Gryphisw. 1706. 4:o.
- Fragmenta historiæ ecclesiasticæ af *Laur. Muhrbeck* (?) 4 vol. Fol.
- Förklaring öfwer cathechismum eller the sex vår christlige läros hufvudstycken, förfärdigat af *Joh. Elai Tersero*. 1663. 4:o.
- Jacobi Gùthräi* exercitia et meditationes. (Samlade af hans dotterson Jac. Troilius.) 4:o.
- Grapii* collegium pastorale, Rostochii habitum 1707. 4:o.
- Institutiones theologicæ exegeticæ. 2 vol. 4:o.
- Valent. Ernesti Læscheri* theologia prophetica. 4:o.
- Samling: 1) *Fr. Meyeri* collegium anti-socinianum. Gryphisw. 1706. 2) *Neumannii* collegium theticum. 3) *Gerhardi* collegium in posteriorem Pauli ad Corinthios epistolam. 4) *J. Fr. Meyeri* methodus studii theologici. 1707. 5) *J. Fr. Meyeri* collegium in libros symbolicos. 6) *J. W. Rumphæi* collegium in theologiam Königii 1706. 4:o.
- Ignatii* meditationes ad exercitia. 8:o.
- Observationes homileticæ a mag. *Dan. Herweghr* editæ. 4:o.
- Laurentius Petri*. Economia christiana (1559). — Tijo spörsmaal framsatte aff Hr Dijo-

nisio, på hvilka han will och begärer uthan all undflycht haffua swaar på aff Sveriges clerckerijdt, sampt medh M. Martini Gestricii swaar och declarerningh på huarthera. — En korth bekennelse om några artiklar wårs Herres Jesu Christi nattvardh anrörandes. — Någre spörsmåll om werldzligh öffuerheett (1568). (Samtl. afskrifterna gjorda af Joh. Lampadius år 1602). 8:o.

- Predikningar af *And. Nohrborg*. (Egenh.) 4:o.
- Predikningar af *Jöran A. Nordberg*. (Egenh.) Fol.
- Predikoutkast af *Petrus* (?) *Muhrbeck*. (Innehåller utkast till 660 predikningar). 4:o.
- Predikningar af *Laur. Muhrbeck*. (De flesta hållna i Lunds domkyrka). 3 vol. 4:o.
- Predikningar af *Laur.* (?) *Muhrbeck*, på tyska (några på svenska), hållna i tyska kyrkorna i Malmö och Carlskrona. 3 vol. 4:o.
- Predikningar af *Gabr. Rosén*. 4:o.
- Predikningar af *J. Schedvin*. 4:o.
- Predikningar af *Aron Westén*. 2 kartonger.
- Samling: *Joh. Forbesii* disputation inför Upsala domkapitel 1608 ¶. — Anteckningar vid *Nic. Rudbeckii* föreläsningar i theologi vid Vesterås gymnasium 1656—58. — *Observationes in compendium Hafenrefferi ex prælectione privata Petri Holms* 1678. — *Observationes in theologiam positivam Könighs ex prælectione privata Andree Grubbs* 1679. 4:o.
- Samling: Utkast till kyrkohistorien, framställd i frågor och svar. — *Annotationes in librum Josuæ sub prælectionibus publicis E. Benzeli* 1681. 4:o.
- Samling: Salighetenes historia, enfaldeligen framställd genom frågor och svar. — *J. Terseri* collegium privatum de conciliis seu synodis. Ups. 1648. — *Positionum theologiarum decades, per doct. E. Benzeli*. — *E. Benzeli* enskilda föreläsningar öfver Luthers katekes (1687). — Föreläsningar i moralteologi (1685). — *Aphorismi theologici ex doctrina de theologia, scriptura sacra et fide*. 4:o.
- Samling: Innehåller 24 n:r, bland hvilka: Collegium disputatorium sub moderamine mag. *Christiani Papke* publice habitum a theologiæ studiosis et min. eccles. candidatis Lond. Scanar. 1681. — 8 likpredikningar hållna i Carlskrona 1747—49 af *L. Muhrbeck*. — Böneskrift om Lofvö pastorat (undertecknad *Bucephalus Mathanasius* (!); profpredikan, hållen vid bostället i Augusti 1751, samt introductionspredikan. — Introduction til disse tiders kirckehistorie, dediceret til biskop Peder Hersleb; sammenskreven i forföljendens tiid, April 1738, til trycket befordret af den nye Extraordinario Theologo. (På vers). — *Joh. Friedr. Meyers* Kindliche Pflicht. 1694. 4:o.

- Samling: Innehåller 13 n:r, bland hvilka: Ordo inchoandi studii historico-ecclesiastici. — *Fechtii* collegium theologicum in Königii methodum. Rostock 1697. — Collegium anthropologicum e Francisco Buddæo excerptum cum annotationibus prof. *Andr. Rydelii*. 1720. — Theses philosophicæ selectæ, auct. *Andr. Rydelio*. — *Rydelii* sedebook (ofullst.) — *Laur. Muhrbeckii* dissertatio de natura et constitutione physicæ 1719. 4:o.
- Schroderus* contra Christianum Democritum. (I slutet: Holmiæ 4 dec. 1727. Herman Schröder). Fol.
- Tankar öfver Guds dyrkan. Fol.
- Tractatus theologiæ moralis. 4:o.
- Tractatus de censuris et poenis ecclesiasticis. 4:o.
- de Valenti*. Christliche Dogmatik nach dem Glauben und dem Bekenntniss der alten und neuen Kirche (ofullst.) 4:o.
- Vår herres och frälsares samt saliggörares Jesu Christi namn och äretitlar. 4:o.
- Carl Peter Westrin*. Historisk afhandling om sön- högtids- och helgedagar, hvilka i konungariket Sverige så i fordna, som i närvarande tider helgade äro (1786). 4:o.
- "Zinzendorffiana", innehållande bref och uppsatser om och af Herrnhutare. (Bundt). 4:o.
-
- Then gamla svenska kyrkioordningen med sin nödiga förbättringh korteligen och ordentligen i tvenne deelar med en appendice till handboken författadh aff doct. *Oluf Laurelio*, biskop i Westeråås (1649). Fol.
- Projekt till ny kyrkolag (1736). Fol.
- Sammandrag af Skåne stifts presterskaps anmärkningar öfver den projekterade nya kyrkioordningen (1736). Fol.
- Samling: 1) Presterskapets betänkande öfver den nya kyrkioordningen på riksdagen 1689. 2) Anmärkningar öfver projektet till nya kyrkolagen (1736). (10 originalhandlingar från olika delar af Lunds stift). 4:o.
- Ostridiga grundsatser, som vid vår svenska nya kyrkioordnings inrättande noga i akt tagas böra. (I slutet: Wegsjö d. 25 April 1738. Humble). 4:o.
- Jurisprudentia ecclesiastica af prof. *Nehrman*. 4:o.
- Forna biskopars, kyrkio och prästerskaps privilegier på deras frälsegods och egen- domar för alla konungsuthskylder etc. samt myndigheet uti deras embe- tes disposition, aff gamla Sveriges konungar gifna och confirmerade. 4:o.
- Presterskapets privilegier af 1723 samt flere kongl. resolutioner och författningar gifna 1723—1733. Fol.
- Calmar stads privilegier af 1620. Fol.
- Samling af handlingar, konungabref och författningar från början af 1200-talet till

1700-talet. 12 vol., hvardera på 5 å 600 sidor, skrifna af en och samma hand. 4:o.

Samling af kongl. stadgar, plakat, förordningar, recesser m. m. från 15-, 16- och 1700-talen. (Endast en del här af i handskrift). 11 vol. 4:o.

Samling af gårdsrätter och gamla stadgar från Magnus Ladulås tid till och med Carl IX:s. 4:o.

Samling af kongl. bref, påbud, stadgar m. m. från äldre tid t. o. m. Carl XI. 4:o.

Samling af kongl. förordningar, publikationer m. m. från Carl XI:s, Carl XII:s och Ulrika Eleonoras tid. 4:o.

Samling af kongl. förordningar, påbud, stadgar, recesser m. m. från 1527—1686. Fol.

Samling af 1) kongl. bref, förordningar, resolutioner m. m. från 1660—1748. 2) Landshöfdingars bref och publikationer från 1699—1752. Fol.

Samling af kongl. plakat och påbud från 1702—1712. 4:o.

Samling, innehållande: Kongl. landshöfdinginstruktionen af 1687. — Den nya regeringsformen af 1660. — Ordning för auktions- och adresskammaren i Stockholm 1664. — Källare- och kokmästareordning af 1691. — Förordning om chartæ-sigillatæ-afgiften af 1732. — Förordning om hemman, som till skatte försäljas, af 1723. 4:o.

Samling, innehållande 63 nr, bland hvilka: Gustaf I:s kneckteartiklar 1545. — Adels privilegier af Sigismund 1594. — Johan III:s förbättring på adelsprivilegier 1590. — Gustaf I:s plakat om vapensyn och mönstring 1523. — Gustaf I:s afhandling med adeln om deras rosstjenst 1551. — Erik XIV:s plakat till adeln om brist på rosstjenst 1565. — Adels privilegier vid Johan III:s kröning 1569. — Magnus Eriksons gårdsrätt 1335. — Eriks af Pommern d:o. — Margaretas d:o. — Gustaf I:s d:o 1544. — Straffordning af 1439. — Christian I:s förordning om gestrij och landtrijdt 1458. — Carl IX:s hofordning. — Förbudsplakat på djurfällande, raphönsskjutande etc. 1604. — Gustaf Adolfs taxa på alla främmande drycker 1613. — Om lagmans embete och häradshöfdings jurisdiktion 1662. — De till d. 2 februari 1643 kallade herrars och mäns meddelade betänkande rörande justitieverket, författadt af Georg. Stjernhjelm, Ericus Olai, Johannes Olai, Ericus Bröms och Daniel Tigrelius. — Kongl. maj:ts nådiga förordning rörande ceremonielet vid ministrars, utom ryske sändebudens, emottagande 1694. Bundt.

Kriminalförfattningar af Dr. Christina samt Carl XI och XII. 4:o.

Hofarticlar, som af then stormechtigste konung och herre herr Carl then XI åhr 1687 then 16 Dec. förnyade och stadgade äro, med där till hörande rättegång, process och instructioner. 4:o.

- Acta angående trollväsendet i Rättvik 1670—71. (Samlade af prosten G. Elvius). Fol.
Anteckningar vid *N. Wallviks* föreläsningar öfver allm. historien vid Vesterås gymnasium 1774. 4:o.
- Riksrådet grefve *Bondes* historiska anmärkningar om Fredrik I:s regering. 4:o.
- Svenska statsklokheten, föreläst af *Sven Bring* v. t. 1759. 4:o.
- E libro II originum illustrium familiarum de imperatoribus saxonis. Fol.
- Entrevue de pape aujourd'hui avec sa majesté imperiale Joseph aux mois de maie et de june 1782. Fol.
- Historia om judarna och de nästgräntzande folkslag af *Humphrey Prideaux*, öfversatt af Alrik Åkerhjelm. 6 vol. Fol.
- Hertig Carls slagtarebänk. Fol.
- Hufvudbok för Dr. Christinas lifgeding för 1668. Fol.
- Kirkehistorie paa dansk sammenschreffuen ved *Powel Jenson Colding* 1614. (Afskrifven i Kjöbenhavn 1661). 4:o.
- Om Danmarks første oprindelse. 4:o.
- La recherche des jesuites pour s'établir dans la Russie, moyennant l'assistance secrette du cardinal Albani et celle de son excellence le conte Bestuchef, comme aussi articles de s'accorde et la lettre du pape avec sa reponse. Fol.
- Muhrbeck, C. Fr.* Kort inledning till en fundamentalhistoria jemte en lika kort inledning till svenska historien, författad 1762. 2 vol. 8:o.
- Nordberg, Jöran A.* Carl XII:s historia. 4 vol. (Vol. I egenhändigt af Nordberg). Fol.
- Laurentius Petri Nericiensis.* Swerighes rikkes crönika. (Afskriften gjord 1644). Fol.
- Olai Petri* svenska krönika. (På permen har J. H. Schröder gjort följande anteckning: "Denna codex sernsköldianus af Olai Petri chrönika är en af de äldsta handskrifter, som nu finnas kvar. Af denna orsak har den blifvit begagnad vid utgifvandet af *Scriptores. Rer. Svecicar.* Tom. I. Ups. 1818, hvarest den under n:o XII är citerad och för detta ändamål collationerad af J. H. S." — Se äfven *Klemmings* ed. (1860) sid. 338, 339). Fol.
- Olas Rålamb*s arbete öfver 1680 åhrs rickzdaghzhänder, efter det i riddarhusetz archivo varande originalet affskrifven, souvereniteten till högstnyttig under rättelse. Fol.
- Rådsprotokoller och acter vid riksdagen 1755—56. Fol.
- Samling af bref, documenter, fullmakter, resolutioner, personalier, memorialier, relationer etc. till största delen i original. (Samlingen gjord af H. J. Sivers. 1753). Innehåller 49 n:r, bland hvilka: Ulf Abjörnssons fastebref på jord till Tryserums kyrka (med afskrift) gifvet 1344 Bartholomæi dag. — Kon. Erik XIV:s bref till Dr. Elisabeth i England. dat. Torpa $\frac{1}{3}$ 1561. — Maria Aurora Königsmarks egenhändigt skrifna och af henne författade klagoskrift

öfver Dr. Ulrika Eleonoras död. dat. Quedlinburg 26 nov. 1693. — Coccii tankar om förnuftets bruk uti religionen. — Ett biskop Svedbergs bref (i concept) till Carl XII. — Questio an mulier sit homo. — En predikan hållen vid Narva 1699. Fol.

Samling af bref, resolutioner m. m. Innehåller bland annat bref från Ol. Rudbeck d. ä., Jesper Svedberg, Johan Hadorph m. fl. Bundt.

Samling i svenska historien. Innehåller bland annat handlingar i målen om Patkull och Görtz. 4:o.

Svenska historien, utkast till gymnasii-föreläsningar år 1792 af *A. H. Stamberg*. 3 vol. 4:o.

Mester *Per Swarts* krönika in till konung Ericks födelse 1533. Fol.

Westén, Aron. Samlingar och utkast till korta biografier af kongl. hofpredikanter: Första afdelningen från konung Gustaf I:s till slutet af drottning Christinas regering. (Börjad i juli 1775, slutad i februari 1798). Fol.

— Svenska hofclereciets historia. Andra afdelningen innefattande ecclesiastique upplysningar m. m. (Från Gustaf I:s t. o. m. Carl XII:s tid). 4:o.

— Historisk ecclesiastik afhandling. Bihang till hofclereciets historia. I: Från Gustaf I till Carl X Gustaf. II: Från Carl X Gustaf till Carl XII (ej avslutad). 4:o.

— Utdrag ur publika handlingar hörande till hofclereciets historia. 4:o.

Bref och handlingar hörande till hofclereciets historia. 2 vol. Fol. o. 4:o.

Olai Verelii epitome historia svio-gothica. 4:o.

"Epistola variorum." Innehåller bref från Ol. Verelius (71), J. El. Terserus, J. Schafferus, J. Columbus, Nic. Stjernbergh, Eric Sparre m. fl. (Afskrifne af Jac. Troilius 1710). 8:o.

Ett band innehållande bref (i original) till superintendenten *Laur. Muhrbeck*. 4:o.

Ett band innehållande 200 bref (i original) från erkebiskop *Henrik Benzelius* till kyrkoherden *J. Ch. Hausswolff*. 4:o.

Ortus et vitæ cursus *Johannis Elai Terseri* dalecarli ab ipso conscriptus. 4:o.

Carl XI:s bref om kongl. rådets baron *Axel Wachtmeisters* upphöjelse till greffligt stånd och värdighet. dat. Stockholm 7 juni 1693. 4:o.

Acta et litteræ ad vitam med. dris *Mart. Hall*. 4:o.

Prosten vid svenska lutherska församlingarne i Amerika *Johan Wiksells* biografi jemte tillhörande handlingar. Fol.

Minnestal af prof. *Scheringson*. Fol.

Dagboksanteckningar af prosten *J. F. Muncktell*. (Påbörjade 1814²⁶ — då M. fylde 50 år — och avslutade i maj 1829). (1486 sid.) Fol.

Manuscripta *Boëthiana*. Samlingar hörande till Boëthiska släktens historia. 2 vol.
Fol. 4 vol. 4:o.

Samlingar af bankokommissarien *Fredrik Silverstolpe*. 3 vol. — Vol. I innehåller: *Fr. Silverstolpes* sjelfbiografi (förf. 1797). — Handlingar af brefvexling och inlagor m. m. rörande en år 1800 af Upsala consistorium emot *Gustaf Abraham Silverstolpe* anstald förföljelsetprocess. — Dagboksanteckningar under en resa till Finland 1757. — Berättelse om palmstruchska banken från dess början 1656 till dess slut 1668. — Flere memorial till bankofullmäktige, bref m. m. — Vol. II innehåller 56 n:r, bland hvilka: Grefve *Bengt Oxenstjernas* utlåtelse och trogna råd till Carl XII om krigets utförande mot Polen och Ryssland. — Anteckning öfver rättegången emellan kapten *Gyllenroth* och öfverste *Stobée* (1721). — Beskrifning öfver kapten *Caméens* olyckliga sjöresa från Stockholm till Åbo 1746. — Berättelse om ett företräde hos konungen, lemnadt landtmarskalken och öfriga ståndens talmän e. m. d. 28 nov. 1771. — Dagboksanteckningar vid 1778 års riksdag. — Anföranden till protokollet af *Silferskiöld*, *Skiöldebrand* och *Adlersparre* vid Götha hofrätt 1800. — Relation des évenements qui ont rapport à la mort de Paul I (uppsatt 22 april 1801). — Berättelse om Adolf Fredriks nedläggande af regeringen i december 1768. — Berättelse om statshvälfningen i mars 1809. — Berättelse om de myntsorser, som i Sverige från äldre tider varit gångbara. — Största delen af samlingen utgöres af handlingar, som röra banken och rikets finanser. — Vol. III innehåller samling af genealogier öfver åtskilliga adliga ätter jemte biografier. Fol.

Arboga pastorats herdaminne. ("Series pastorum" går till 1820-talet). 4:o.

Biografisk längd på riksdagsfullmäktige bland Westerås stifts presterskap 1760—1830. 8:o.

Catalogus omnium episcoporum, præpositorum, pastorumque in dioecesi Dalecarlo-Vestmannica. (Afskrift af A. Westén).

Catalogus omnium qui sacris initiati sunt ordinibus ab episcopis arosiensibus. — Catalogus omnium ecclesiarum diæceseos arosiensis, nec non nomina episcoporum, præpositorum atque pastorum, tam ante quam post reformationem. (Förteckningen sträcker sig till slutet af 1700-talet). 4:o.

----- (Sammandragen afskrift af J. F. Muncktell). 4:o.

----- (Till 1817; afskrift af Er. Hammarström). 4:o.

----- (Antagligen det äldsta exemplaret, af hvilket de föregående — och äfven det i Forselii samling — äro mer eller mindre tillökade afskrifter. Skrifvet af J. Troilius i Husby 1711.)

Ol. Forselii samlingar om Vesterås stifts presterskap från äldsta tider, innehållande:

I. Series episcoporum, archipræpositorum, præpositorum et pastorum in dioecesi arosiensi a primis retro christianismi incunabulis florentium; ut et synodorum ven. cleri vestmanno-dalecarlici Arosiæ habitorum. II. Series lectorum, notariorum consistorii, et gymnasii, sacellanorum ecclesiarum, et concionatorum officinarum ac fodinarum in dioecesi arosiensi; ut et oeconomorum templi cathedralis, ac concionatorum pauperum arosiensium et falunensium, simulac vice pastorum in Dingtuna; etiam pastorum legionis vestmannicæ et dalekarlicæ. III. Series rectorum, conrectorum et collegarum scholarum minorum, nec non directorum cantus scholæ trivialis et gymnasii arosiensis, simul ac pædagogorum in dioecesi arosiensi. IV. Catalogus omnium ex dioecesi arosiensi, qui sacris initiati sunt ordinibus ab anno 1620 (ad 1805). 4 vol. 4:o.

Dan. Herweghrs samlingar till Vesterås stifts historia, innehållande: I. Series pastorum. II. Bibliotheca Westmanno-Dalecarlica. III. Genealogier, biografier, om kyrkovisitationer, utdrag ur palmskiöldska samlingarna om Dalarne m. m. IV. Samlingar om Vesterås biskopsstol och biskopar. V. Diverse anteckningar om stiftet. VI. Förteckning med åtföljande biografier öfver lärare vid Vesterås skola och gymnasium. VII. Samling af gamla bref och dokumenter (i kopior). 7 vol. 4:o.

Tal af *Herweghr* vid prins Gustafs besök i Vesterås gymnasium 1763. Fol.

J. F. Muncktell. Vesterås stifts herdaminne. (Det utförliga originalmanuskriptet i 17 band. Omkr. 1500 sid.) Fol.

----- Utkast till Vesterås stifts herdaminne. (Antagligen skrifvet mellan 1800 o. 1810). 4:o.

----- Biskopskrönika för Vesterås stift. 4:o.

----- Westmanniæ literatæ supplementum, eller förteckning på de literate vestmanländingar och dalkarlar, som antingen gått till civilståndet, eller såsom prester stadnat utom stiftet, eller ock ej hunnit till ordinarie syssla. (1797). 4:o.

Samling af bref, genealogier m. m. begagnade af *Muncktell* vid utarbetandet af herdaminnet. Bundt.

Samling af orationer o. d. vid prestmöten samt vid gymnasiet i Vesterås. 4:o.

Samling, innehållande bland annat: Register på en del af de äldre handlingar, som finnas i Vesterås domkyrkas copie-bok. — Utdrag af Vesterås konsistorii-protokoll från 1624—1782. (Egenh. af P. E. Strangh). 4:o.

Samling till Vesterås stifts historia. (Egenh. af P. E. Strangh). 4:o.

Samling, innehållande bland annat orationer af *D. Svedelius* (1676), *E. Odhelius* (1656, 1657) och *J. Svedberg* (1731). — Annales societatis nationalis studiosorum

Westm.—Dalec. 1680. — Afskrift af Westm.—Dala nations äldre matrikel från 1639 till 1706. — Vesterås stifts fullmäktige vid allm. riksdagar, herredagar och åtskilliga möten. Bundt.

Biskop *Joh. Rudbeckii* egenhändiga anteckningar. 2 vol. Fol.

Westling. Vesterås stifts prestmatrikel (från äldsta tider till 1820) jemte bihang, innehållande Vesterås stifts städer och socknar med deras hemmantal och matlag, prestbord och rättigheter m. m. 2 vol. 4:o.

Monetæ rariores ex museo comit. et senat. de *Höpken* et *Ehrenpreutz*. Fol.

Jens Krafft. Om vilde folks indrettninger, skikke og meninger. (Påbörjad öfversättning af M. Svederus, kongl. akad. bokhandlare). Fol.

Er. Gust. Hammarström. Dissertatio historica de societate metallica Novo-Cuprimontano seu paroecia Ljusnarsberg. — Försök till beskrifning öfver Ljusnarsberg eller Nya Kopparbergs socken. 4:o.

————— Diverse topografiska samlingar. 4:o.

Niels Matsons Kiöpingh resa (1647) genom Asia, Africa och många öjar, med fligt författat af N. M. Kiöpingh, kongl. may:ts f. d. skiepslieutenant. Then goda läsaren till nytta, lust och tjenst skrivvit af Lars Bengtsson 1694. 4:o.

Erik Morenii samling öfver Dalarne. Fol.

A. Sandel. Kort beskrifning om min resa till Vestindien anno 1701. 8:o.

Diverse äldre astronomiska afhandlingar. 4:o.

Anteckningar vid Walmstedts föreläsningar öfver 3:dje och 4:de graden i algebran 1812. 4:o.

Adriani Metii praxis nova geometrica per usum circuli et regulæ proportionalis. Frankf. 1623. — Usus geometrici octantis. — Tractatus de utilitate trientis instrumenti astronomici. 4:o.

Samling, innehållande: Geometria practica. — Usus circini proportionis. — De constructione et usu mapparum. — *Joh. Schefferi* graphice hoc est de arte pictoria liber singularis. 4:o.

Trigonometri efter prof. *Svanberg*. 4:o.

Caroli Linnæi collegium diæticum. Ups. 1758. 4:o.

Utdrag ur archiatern *Linnæi* föreläsningar om diæten. 4:o.

Archiatern *Caroli Linnæi* föreläsningar öfver regnum animale. — Collegium diæticum. 4:o.

Anmärkningar af archiatern *Nic. Roséns* allmänna föreläsningar, hållna i Upsala v. t. 1754. 4:o.

Materia medica pharmacopœa pauperum. 8:o.

Caspar Trendelenburg. Descriptio aphoristica curæ hodiernæ puerperarum in Svecia, et imprimis illius, quæ, in nosocomio obstetricio holmiensi, nunc temporis peragitur. 4:o.

Wallerii collegium physicum (1718). — Observationes de constitutione corporis humani ex prælect. priv. *And. Drossandri* (1718). 4:o.

Dan. Herweghr. Idioticon vestmannicum. 4:o.

Joh. Magnæi isländska grammatica (1738). (Afskrifven i Köpenhamn af P. Scheringsson 1799). 4:o.

Phraseologia eller ordabok författad af *S. N. Brodin* 1749. 8:o.

Stolbergii collegium philologicum. 4:o.

Anteckningar vid akademiska föreläsningar öfver Iliaden, Odysseen och Æneiden (af *A. H. Stamberg*). 4:o.

Anteckningar vid *Dahls* föreläsningar öfver Odysseen. 2 vol. 4:o.

” ” ” ” öfver Hesiodus. 4:o.

” ” *Floderi* ” öfver Iliaden. 2 vol. 4:o.

Anmärkingar öfver Pindarus och hans segersånger. 4:o.

Tysk öfversättning af några Pindari oden. 4:o.

Annotationes in M. T. Ciceronis officiorum libros, ex prælectionibus *Joh. Schefferi* collectæ. 1653. 8:o.

Samling af latinska stilöfningar vid Vesterås gymnasium (af *A. H. Stamberg*). 2 vol. 4:o.

Samling af diverse anteckningar vid akademiska och gymnasii-föreläsningar. Bundt. Utdrag ur Zend-Avesta af prosten *G. M. Mallmin*. Fol.

Öfversättningar ur Virgilius, Horatius, Pindarus etc. till spansk vers. 4:o.

Peccatum originale, philologicè elucubratum a Themidis Alumno. (I slutet: In horto hesperidum typis Adami Evæ terræ filii 1678). 8:o.

Diverse anteckningar i hvarjehanda ämnen. 3 vol. 8:o.

Samling, innehållande: Catalogi librorum variorum. — Comititalia, resolutiones et conventa. — Memorialer, husesyner och skiftesinstrumenter etc. — Miscellanea. — Åtskilliga personalier. — Allehanda publikationer. Fol.

Samling, innehållande: Grundelig uplösning af en ännu aldrig så noga utförd samhällsfråga, om icke de, som utom äktenskapet stedse plågas med ofördrifvelige frästelser, men likväl åhr och skicklighet hafva en hustru med för-

stånd att försörja, uti deras samveten äre förbundne at gifta sig, och deröfver världenes omdöme utstå måste? Til deras tjenst och öfverläggande, som älska äcktenskapet, försvänskat af en, som nyss blifvit gift. — M. Wiesern: Biblisk lustgård, försvenskad af M. Lagerström 1728. — En betrachtelse om de personer, hvilcka Gud lägger andeliga anfäcktningar uppå, utur J. Porsts theologia practica regenitorum utdragen och försvenskad af J. E-denmark. — Martini Lutheri alfvarlige förmaning till den synlige nattvardens bruk och nyttjande. 4:o.

Samling af ordspråk på latin och svenska. 8:o.

Tankar om trolldom. (Af prosten i Leksand J. Nordman. 1757). Fol.

En gammal sång- och notbok. (Inuti finnes antecknadt: Sequuntur hymni svetici tum latini in schola calmariensi usitatissimi). 8:o.

Ett breviarium på pergament. 4:o.

Slavonska handskrifter.

- I. Matrikel öfver adliga ätter i Ryssland.
 - II. Innehåller 19 afhandlingar: Lärobok om hästar. — Krönika om det ryska folkets uppkomst. — Om ryska landets beskaffenhet. — Något i kosmografien, från latinet, först beskrifvet af Epiphanius. — Om den stora församlingen i klostret Nya Jerusalem. — Om Ivan Wasiliewitsch. — Problemer. — Saga om örnen och räfven. — Äsopi lefverne, bedrifter, resor och sammanliknande med de störste filosofer i Grekland. — Öfversättning af några M. T. Ciceronis epistolæ. — Den förlorade sonen. Komedi. — Joseph och hans bröder. Komedi. — Historia om konung Apollon i Tirscoi. — Beskrifning om de nya landen Sibirien och Moskwa. — Om de store knesars och helgons uppkomst i Ryssland. — De store knesars genealogier. — Några ukaser. — Slavonska poem. — Några ukaser.
 - III. Kort kronologi om de israelitiske domare; — och de ryske regenter.
 - IV. Kort berättelse om riket Kasans intagande. — De ryske knesars strid och stora seger öfver konungen i Kasan och detta rikets intagande. Alla in fol. (Om dessa m.ss se Sv. Lit.-tidning f. 1813 n:r 35).
-

II.

Handskrifter i Hülpherska samlingen.

Samling af genealogier, eller utkast till ättelängder öfver svenska slægter af alla stånd.

- Utkast till adliga slægters genealogier, med anvisning att känna andra med dem samslägtade ofrälse ätter. (350 sid. Innehåller utkast till 330 adlige och 200 ofrälse slægter.) Tvär fol.
- Genealogiska samlingar af Westmanlands och Dala stifts prestslægter. (442 sid. Omkr. 400 slægter.) Tvär fol.
- Genealogiska samlingar öfver åtskilliga Westerås stads slægter. (230 sid. Omkr. 160 slægter.) Tvär fol.
- Utkast till tabeller öfver åtskilliga slægter. Tom. I. Borgerliga och andra ofrälse ätter. (173 sid. 420 slægter.) Tvär fol.
- Tom. II. Många af Norrlands prestfamiljer, äfven åtskilliga af andra provinser. (203 sid. 670 slægter.) Tvär fol.
- Tom. III. Diverse ofrälse slægters genealogier från åtskilliga provinser, särskildt från Södermanland, Östergötland, Nerike och Wermland. (279 sid. 640 slægter.) Tvär fol.
- Tom. IV. Diverse ofrälse slægter, en stor del från Wermland. Tvär fol.
- Utkast till grefliga och friherrliga ätters genealogier. (417 sid. 130 slægter.) 4:o.
- Store och namnkunnige lärde mäns genealogier. (240 sid. 580 slægter.) 4:o.
- Utkast till en svensk Riksrådshistoria. 4:o.

Historiska och genealogiska conceptsamlingar.

- Korrespondens med genealogiska samlingar. Innehåller utkast och tabeller samt biografier till 151 slægter. Fol.
- Fortsättning af samma genealogiska korrespondens, omfattande 240 slægter, med många historiska och biografiska anteckningar. (Uti dessa begge vol. finnas bref och upplysningar af flere stiftets prester samt andra personer, hvilka bestyrka de af Hülphers gjorda sammandragen.) Fol.
- Samling af korrespondenser till Medelpads, Jemtlands och Herjedalens beskrifningar. (Tryckta 1771, 1775 och 1779.) Fol.

- Samling af manuskripter, bref, uppgifter och beskrifningar om Ångermanland. (Tryckt 1780.) Fol.
- Hela korrespondensen till "Orgverkssamlingen", hvare uppgifter öfver alla rikets orgelverk finnas samlade. (Tryckt 1773.) Fol.
- Samling af korrespondenser och uppgifter till Södermanlands städers beskrifning. (Tryckt 1783.) Fol.
- Samlingar om Westmanlands städer. (Tryckt 1778.) Fol.
- Genealogiska samlingar till Biskop Olaus Stephanus Bellinii stamtafla. (Tryckt 1758.) Fol.
- Alla samlingar, bref, uppgifter m. m. till Gestriklands beskrifning. Fol.
- Album Nationis, quæ Upsaliæ floret, Westmanno—Dalecarlicæ. Fol.
- Samling af bref, handlingar, anteckningar m. m. till beskrifning af Sveriges städer. (Bundt.) Fol.
- Samling af d:o till beskrifning af Westerbotten. (2 bundtar.) Fol.
- Samling af d:o till beskrifning af Lappmarkerna. (Bundt.) Fol.
- Samlingar i historia, antiqviteter m. m. (Bundt.) Fol.
- Genealogiska samlingar. (Bundt.) Fol.

Historiska manuskripter in folio.

- Synchronismus regnorum et populorum priscorum
- Samling om Falun och Stora Kopparberget.
- Samling om socknar och jernverk i Falu höfdingedöme.
- Grunder till svenska bondeståndets historia intill Gustaf I:s tid. (Egenhändigt af författaren: A. J. Westman.)
- "Excerpta Westmanniana". Tom. I. Innehåller 5 n:r, bland hvilka: Utdrag ur Marc. Malpighi Anatome plantarum. — Åtskilliga anatomiska samlingar om mennisko- och djur kroppen. — A. J. Westmans lefnadsbeskrifning.
- Tom. II. Innehåller 12 n:r, bland hvilka: Om de äldsta folken i Norden. — Om runristningar. — Utkast till bondeståndets historia.

Samlingar, som angå Westerås stifts- och lärdomshistoria.

- Samlingar till Westerås stiftshistoria. Innehåller förteckning på 1) Dem af stiftets barn, som blifvit erkebiskopar, biskopar, domprostar, hofpredikanter eller blifvit anställda vid akademierna. 2) Westmanlands—Dala nations inspektorer i Upsala. Kuratorer derstädes. Amerikanske legat. prester. 3) Westmanlänningar och dalkarlar, som blifvit promoverade (inom alla fakulteterna) i Upsala, Åbo, Lund och vid utländska universitet. 4) Dem, som blifvit

riksråd och ernått adelskap eller andra civila sysslor. 5) Dem af Westm.—Dala nation, som vunnit befördran till eccles. sysslor utom stiftet. 6) Främmande, som fått pastorat inom stiftet. 7) Westm.—Dala nations vid akademier utgifna disputationer. 8) Andra arbeten af predikningar m. m. som blifvit tryckta af samma nations infödde. 9) Graf- och bröllopsverser af personer inom länet och stiftet. 10) Anonyme i samma ämne. (874 sid.) 4:o.

Samling om Westerås stads invånare, förnämligast korta biografiska och genealogiska anmärkningar. Innehåller bl. a. förteckning på landshöfdingar, fogdar och ståthållare; öfverstar vid Westmanlands regemente; biskopar, gymnasii- och skol-staten, regementspastorer; boktryckare, organister och kursorer; borgmästare, stadssekreterare och rådmän; läkare och apotekare; handlande och faktorer; öfriga borgerskapet, handtverkare, skeppare m. fl. I detta band finnas äfven uppgifter om födde och döde i Westerås för 160 år, något om domkyrkan, gymnasiet, skolan; om eldsvådor, olyckor m. m. (892 sid.) 4:o.

Westerås stifts prestmatrikel. 4:o.

Westerås stifts series pastorum. 4:o.

Historiska manuskript in quarto.

Samling af bref och utkast till Wallvikska genealogien. (Tryckt i sammandrag 1765.)

Samling af manuskript och korrespondanser till svenska orgelverks beskrifning.

Hela korrespondensen om svenska brunnsbeskrifningen. (Tryckt 1770.)

Konceptdagboken på resan 1757 genom Stora Kopparbergs höfdingdöme. (Tryckt 1762.)

Samlingar och manuskript till dagboken öfver Dalresan. (Angå i synnerhet socknarne.)

Samlingar och manuskript nytjade vid beskrifningen om Dalarne. (Angå i synnerhet städerna i länet och Falu grufva m. m.)

Dagbok hållen på resan 1759 genom rikets södra provinser. (Innehåller anteckningar om 40 svenska städer samt om Köpenhamn.) (754 sid.)

Dagbok på resan genom Finland till Petersburg 1760. (417 sid.)

"Miscellanea svecica". (Ett årligen fortsatt manuskript, innehållande utdrag dels ur dagliga och veckotidningar, dels ur periodiska skrifter.) (827 sid.)

Samlingar af resebeskrifningar och anmärkningar öfver några svenska städer.

Samlingar till beskrifning öfver Westerbotten, dess städer, socknar och lappmark; sammanfattade 1781. (308 sid.)

Samling af manuskripter, miscellanea i flera ämnen in quarto.

- Historisk samling. Innehåller 32 n:r, bland hvilka: Dalia tumultuans (om "Näftåget") af E. J. Terserus. — Cl. Pryts tractatus historico-politicus de jure publico regni sviogoth. — Samuel Columbi Målro. — Gustaf Adolfs bref till Ax. Oxenstjerna af $\frac{6}{12}$ 1630. — Stridskrifter rörande biskop J. E. Terseri katekes. — Terseri bref till Assessor J. A. Wallvik och Prosten D. L. Helsingus, 1677.
- Historisk samling. Innehåller 27 n:r, bland hvilka: Rikets artiklar i Johan III:s tid, af hertig Carl förbättrade 1599. — Regementsformen 1660. — Erik XIV:s dom till afsättning, dat. 25 jan. 1569. — Rikets råds försäkran till hertig Gustaf Adolf, dat. Nyköping 4 jan. 1612. — Presterskapets, borgarnes och böndernas d:o. — Drottn. Christinas privilegier för presterskapet. — Carl X Gustafs försäkran, gifven riksens ständer 1650. — Ceremoniel vid kröningen 1654. — Carl X:s likprocession ur Stockholms slottskyrka till Riddarholmskyrkan 1660. — Daniaë status 1652. — Guvernören Olivecrantz sentiment om syskonbarns äktenskap, dat. 1686, samt presterskapets betänkande i samma sak. — Märkvärdigheter i Kungsåra kyrka. — Kalmare recess. af 1474.
- Historisk-theologisk samling. Innehåller 23 n:r, bland hvilka: Professor Aron Forssii förklaring öfver sin astronomia 1619, samt Upsalakapitlets dom och Forssii förklaring deröfver. — Abedissan Anna Gyltas samtal med Johan III i Wadstena 1575. — Relation om barnaben i Wadstena klosterträdgård 1600. — Cleri svar till Carl IX om sakramentet och messan. — Gust. Adolfs förordning om presterskapets årliga uppbörd, dat. Örebro 1617. — Carl IX:s påminnelse till presterskapet om kristendomens förbättring. — Åtskilliga ströskrifter rörande svenska församlingen i Amerika på 1690-talet. — Westerås recess af 26 jan. 1527. — Ett vid 1682 års riksdag i bondeståndet insmuget ganska skarpt bref om rikets dåvarande ställning.
- Historisk samling i rikshistorien. Innehåller 10 n:r, bland hvilka: Hertig Carls slagtarebänk. — Häradsh. Alb. Hanssons relation om Sveriges gränslinie mot Norge 1602. — Gust. Adolfs sista bref till Axel Oxenstjerna. — Johan III:s bref till Iwan Wasilievitz 1573. — Carl X:s bref till Christian IV 1611. — Czar Peters bref till kon. August i Polen 1700. — Sekreta utskottets bref till bondeståndet om grundlagar 1723. — En skrift under namn af "relata refero" från 1750-talet.
- Historisk samling. Innehåller 13 n:r, bland hvilka: Handlingar rörande biskopen J. E. Terserus och hans katekes m. m. — Cl. Örnhjelm's relation om biskopars

och kanikers prebenden samt klostrens jordagods 1691. — Samuel Columbi Målro, anekdoter m. m.

Historisk samling. Innehåller 244 n:r, bland hvilka: Gustaf I:s bref till Peder Larsson 1536. — Dr. Margaretas sista bref till k. Gustaf från Tynnelsö. — Johan III:s bref till befallningsman E. Andersson 1577 (om Erik XIV:s död.) — Johan III:s bref till hertiginnan Elisabeth 1588. — Carl IX:s bref till biskop Pehr i Linköping 1600. — Carl IX:s bref till Axel H. Leijonhufvud angående smådeskriften "Slagtarebänk". — Gustaf Adolphi 2:ne bref till Ebba Brahe. — Hans afskedstal på riksdagen 1630. — Hans bref till Rikets Råd ¶¶ 1632. — Dr. Christinas bref till Axel Oxenstjerna jemte hans 2:ne svar derpå u. å. — Carl X:s condolence till Erik Oxenstjerna 1654. — Carl XI:s bref till B. Oxenstjerna 1687. — Grefve Magnus de la Gardies bref till Lindsköld 1684. — Cardinal Radziejowskis bref till Carl XII från Warschau 1701. — B. Oxenstjernas bref till Carl XII 1702. — Kon. Wilhelm III:s i England bref till Carl XII 1702. — Kon. Augusts bref till kon. Stanislaus 1707. — Hert. af Marlborough oration till Carl XII. — Anonymt bref till riksens ständer 1719. — Extract af regeringsformen 1719. — Landtgreffvens af Hessen ed. — Czar Peters bref till August 1700. — Om ridderkapets och adelns rätt. — Erik XIII:s förskrifning af 1394; Christofers af 1444 och kon. Hans' försäkran af 1483. — Gustaf I:s bref till en qvinna i Salberget 1530 (angående målseganderätt). — Kon. Magni privilegier för clericiet, kon. Birgers, Albrechts och dr. Margaretas d:o. — Sturarnes offert till hjälp 1554. — Åtskilliga utdrag af stadgar och författningar vid kyrkodicplinen. — Öfverstlöjtnant Stobæus som flykting. (Relation om Ryssland). — S:t Britas bref från Rom till Birger Ulfson. — Commissionens dom öfver amiral Sjöblad 1712. — D:o mot G. O. Stenbock 1676. — D:o mot Jost Hansson 1642. — D:o öfver befallningsmannen Br. Ram 1670. — Axel Oxenstjernas betänkande 1630 (om koppar-companiet). — Resepass för Görtz samt hans dom. — Anekdot om J. Gyllenstjerna och Gyldenlöw. — Ryssarnes krigsbön 1700. — Nils Bjelkes sammandrag af flere kon. Carl XI:s bref 1680—90. — En svensk adelsmans öde 1590. — Johan III:s bref till Iwan Wasiliewitz 1573. — Skriftvexling mellan Carl IX och Christian IV. — General Magn. Stenbock om lanttlefnad. — Ulrika Eleonoras bref till konsistorium i Westerås 1714 (fullmagt på Elfdals pastorat). — Om Tuna-exekutionen och Daljunkaren 1527. — Lindskölds bref till Kongl. Maj:t 1686. — Dr. Ulrika Eleonoras fadderbref 1686. — Lindskölds parentation öfver prinsarne Gustafs ock Ulrichs död. — Carl XI:s bref till Bengt Oxenstjerna 1691 (om Upsala akademi). — Veridicus, till riksens ständer 1697. — Gustaf I:s

- bröllopsbref till B. Kaffe 1536. — Leksands sockens bref af 1598 till Jac. Näf. — Fruntimrens bref till Carl XII 1702 samt konungens svar. — Öfver Europas regenter 1700 (satir). — Inskription på en tafla i Juckasjärvi kyrka m. m.
- Religionsstridskrifter. Innehåller: Biskoparnes betänkande år 1644 om syskonbarns äktenskap. — Censura XV puncta: contra Doct. Terseri cathechesin. — Inlagor och betänkanden till kgl. maj:t rörande Cartesienska filosofien 1688. — Prosten Jac. Boëthii och Magni Sternells skriftvexling.
- "Zinzendorffiana". Innehåller 22 n:r, utgörande bref från Marienborn 1742—43 till Sverige af P. Werving, samt Diarium på församlingsdagarne 1743—44.
- Historiska manuskripter. Innehåller: Erik Benzeli collegium privatum in historiam svecanam. Upsala 1718. — El. Brenners berättelse till lagkommissionen 1698 (om Sveriges forna mynt). — Om erkebiskop Er. Benzeli förtjenster och lärda arbeten 1743.
- Historiska samlingar i åtskilliga ämnen. Innehåller 36 nummer, bland hvilka: Dr. Christinas afsägelseakt 1655. — Om Erik XIV:s mord på Sturarne 1567. — Carl XI:s tal på rikssalen 1672. — Beskrifning om Skåne. — Om kronans regale från Magn. Ladulås tid. — Gustaf I:s bref om sitt bröllop 1531. — Johan III:s bref om Erik XIV:s död 1577. — Gustaf Adolfs gäldbref (Elfsborgs lösen) 1613. — Bevis om Sveriges vapen tre kronor. — Om gamla riddarordnar i Sverige. — Joh. Messenii dom 1617. — Gripenstjernas räkning med kronan 1691. — Prof. Törners föreläsningar öfver svenska konungar 1700.
- Historiska samlingar. Innehåller 35 n:r, bland hvilka: Grefve Pehr Brahes förläningsbref 1569. — Hertig Carl Philips och El. Ribbings förlofning 1620. — Instruktion för rikets råd under kongl. maj:ts frånvaro 1622 samt 1627—28. — Gustaf Adolfs bref till Axel Oxenstjerna 1630. — Axel Oxenstjernas svar till rådet 1633. — Cancellarens resolution på grefve Brahes besvär 1632. — Memorial för sekreteraren L. Grubb 1632. — Riksrådets svar och betänkande 1634 med borgerskapets och städernas svar. — Riksrådets proposition till ständerna 1633. — Om hertig Adolf Johans pretentioner. — Fullmakt för reduktionskommissionen 1680, med flere dokument rörande 1680 års riksdag. — Allmogens supplik om hjälp 1682. — Kongl. maj:ts proposition till riksdagen 1682. — Anmärkningar om Lunds domkyrka. — Om Sturarnes mord. — Hermansons föreläsningar om europeiska staterna. — Ridderskapets och adelns privilegier 1626 och 1644.
- Svecia sub Frederico I:mo, eller upplysningar om tillståndet i Sverige under kon. Fredrik I. (Utdrag härur tryckt 1779.)

Historiska samlingar. Innehåller 6 n:r, bland hvilka Benzeli collegium privatum in hist. svecanam.

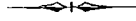
"Excerpta Westmanniana." Innehåller: Adversaria computistico-astronomica de motibus et locis planetarum. — Adversaria grammatico mæso-gothica.

"Excerpta Westmanniana." Innehåller: Manuale botanicum Linnæo—Tournefortianum. — Compendium grammatices mæso-gothicæ.

Historiska manuskripter in octavo.

Dagbok hållen på resan till Öster- och Vesterdalarne 1757.

Resa genom Norrland 1758.

I. Redogörelse för högre allmänna Läroverket i Westerås.

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 27 Augusti och slutade den 16 December.

Vårterminen började den 21 Januari och kommer att avslutas den 9 Juni.

Undervisningen, som hela läsåret fortgått utan afbrott, har varit förlagd till följande tider på dagen: kl. 7—9, 11—2 samt 4—5 på Måndags- och Thorsdagseftermiddagar. Gemensam morgonbön med bibelläsning och förklaring, hvilken omfattat *Marci Evangelium* samt 16 kapitel af *Apostlagerningarna*, har egt rum hvarje läsdag på fjerdedelstimmen före klockan 7. Gemensam aftonbön har hållits Måndagar och Thorsdagar. För första klass. har morgonbönen börjat kl. 7 $\frac{1}{4}$ och läsningarna kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Gudstjenst har hållits hvarje Söndag med ungefär halfva lärjungeantalet på skolsalen, under det att de öfriga öfvervarit gudstjensten i domkyrkan, enligt af Rektor bestämd ordning. Responsorierna vid gudstjensten i domkyrkan hafva utförts af skolorungdomens chör.

Gymnastiköfningarna hafva varit förlagda till förmiddagarna kl. $\frac{1}{2}$ 11—11, 2— $\frac{1}{2}$ 3 alla dagar i veckan. Öfningarna i målskjutning med salongsgevär samt fäktning hafva egt rum kl. 5—6 tre dagar, kl. 9—10 en dag i veckan. Målskjutning med skarpa skott egde rum på Lördagseftermiddagarna under Höstterminen, så länge väderleken det tillät, samt mot slutet af Vårterminen.

Sångöfningarna hafva egt rum kl. 9— $\frac{1}{2}$ 10 fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 fyra dagar, kl. 4—5 två dagar, kl. 5—6 tre dagar i veckan.

Instrumentalöfningarna hafva hållits en dag kl. $\frac{1}{2}$ 10— $\frac{1}{2}$ 11, två dagar kl. 5—6.

Teckningsöfningarna hafva egt rum kl. 7—8 en dag, kl. 8—9 en dag, kl. 11—12 två dagar, kl. 12—1 två dagar, kl. 1—2 tre dagar, kl. 4—5 tre dagar, kl. 5—6 tre dagar i veckan.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats, öfningslärares undervisningstimmar däri icke inberäknade, inhemtas af följande tabeller:

Klass.	Antal närvarande lärjungar.					Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnda klasser.											S u m m a.	
	Gemensam linje Kl. 1-3.	Reallinje.	Latinlinje		S u m m a.	1-3.	4-5.			6-7.								
			utan Grekiska.	med Grekiska.			Gemensamma för Reall- och Latinlinjerna.	Särskilda för		Gemensamma för Reall- och Latinlinjerna.	Särskilda för Reallinjen.	Särskilda å Latinlinjen			för frivillig undervisning			
								Reallinjen.	Latinlinjen.			för Latinlinjens alla lärjungar.	endast för dem som ej läsa Grekiska.	Hebreiska.	Engelska.			
Hösterterminen 1881.	1	25	—	—	25	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
	2	31	—	—	31	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	3 a)	16	—	—	16	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	3 b)	14	—	—	14	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	Latin 4 a)	—	—	24	24	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	30
	Real-Latin 4 b)	—	11	14	25	—	22	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 5	—	5	17	22	—	22	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 6:1	—	3	11	16	30	—	—	—	—	29	25	7	5	—	—	—	66
	" " 6:2	—	1	4	4	9	—	—	—	—	9 ¹	25	7	5	—	—	—	46
	Latin " 7:1	—	—	6	8	14	—	—	—	—	—	24	6	4	1	—	1 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$
" " 7:2	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	24	6	4	1	—	1 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	
		86	20	77	30	213	108	44	14	46	—	38	98	26	18	2	3	397 ²
Vårterminen 1882.	1	24	—	—	24	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
	2	32	—	—	32	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	3 a)	14	—	—	14	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	3 b)	12	—	—	12	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	Latin 4 a)	—	—	23	23	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	30
	Real-Latin 4 b)	—	12	13	25	—	22	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 5	—	4	17	21	—	22	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 6:1	—	2	11	15	28	—	—	—	—	29	25	7	5	—	—	—	66
	" " 6:2	—	—	4	4	8	—	—	—	—	—	25	7	5	—	—	—	37
	Latin " 7:1	—	—	6	8	14	—	—	—	—	—	24	6	4	1	—	1 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$
" " 7:2	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	24	6	4	1	—	1 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	
		82	18	75	29	204	108	44	14	46	—	29	98	26	18	2	3	388 ²

Ann. ¹ R. 6: 2 (en lärjunge) har läst 2 tr Kristendom och 3 tr Hist. och Geogr. tillsammans med 7: 1; 2 tr Svenska och 4 tr Franska tills. med L. 6: 2; 1 t: Tyska, 3 tr Engelska, 3 tr Matematik, 1 t: Natur-Hist. och 1 t: Fysik tills. med R. 6: 1.

² Härtill komma morgonböerna beräknade för kl. 1 till 1 $\frac{1}{2}$ t: e, för de öfriga klasserna till 4 tr.

Begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser i läseämnena inom de särskilda klasserna och afdelningarna inhemtas af nedanstående uppgift om

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Kl. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Steinmetz' lärobok, Gamla test. — 1:sta hufvudstycket af Katekesen. — Valda psalmer.
- Kl. 2.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Steinmetz' lärobok, Nya test. — Katekes: 2:a hufvudst. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 3.* a) & b) hvardera 3 tim. — Bibl. Hist.: repetition af Steinmetz' lärobok. — Katekes: 3:dje, 4:de och 5:te hufvudst. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 4.* L. a) 2 timmar. — Katekes: 1:a och 2:a hufvudst. — Bergs Bibelhandbok, Gamla test. — Bibelläsning: Mat. Ev. kap. 1—13 med förklaring.
L. b) & R. tillsammans 2 timmar. — Samma kurs som Kl. 4 L. a).
- Kl. 5.* R. & L. tillsammans 2 timmar. — Katekes 3—5 hufvudst. — Bergs Bibelhandbok, Nya test. — Luk. Ev. kap. 13—24.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Förra hälften af Norbecks Teologi. — 1:sta perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Apostlagerningarna.
Real-linien. — Gamla samt medeltidens kyrkohistoria efter Cornelii lärobok. — Apostlagerningarna.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Senare hälften af Norbecks Teologi. — 2:dra perioden af Cornelii kyrkohistoria. — Korinterbrefven.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Norbecks Teologi. — 3:dje perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Romare- och Galaterbrefven.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Repetition af Norbecks Teologi och Cornelii Kyrkohistoria i sammanhang med läsning och förklaring af viktigare hänvisningsställen i den Hel. Skrift.

Svenska.

- Kl. 1.* 5 tim. — Läsning af stycken ur Sundéns och Modins samt Folkskolans läsebok jämte, der innehållet därför lämpat sig, öfning att med egna ord återgifva det lästa. Undervisning i språkläran meddelad, dels i sammanhang med den i tyska språket, dels med ledning af Sundéns lärobok. Satsbildningsöfningar. Rättskrifningsöfningar.
- Kl. 2.* 6 tim. — Läsning af stycken ur Sundéns och Modins och Folkskolans läsebok samt ur Frithiofs saga och Fänrik Ståls sägner med redogörelse för innehållet. Lärjungarne hafva äfven efter eget val fått muntligen återgifva innehållet af smärre berättelser och sagor. Det viktigaste af formläran samt af läran om den enkla och sammansatta satsen. Rättskrifningsöfningar. Skriftliga öfversättningar från tyskan på lärorummet.

- Kl. 3.* a) & b) vardera 6 tim. — Läsning af valda stycken på vers och prosa med redogörelse för innehållet af det lästa. Formläran utförligare samt satsläran till satsförkortningar efter Sundéns lärobok. Rättskrifning efter diktamen med iakttagande af interpunktionsreglerna. Satsanalys och satsbildningsöfningar. Skriftliga öfversättningar från tyskan på lärorummet.
- Kl. 4.* a) L. b) L. & R. vardera 4 tim. — Läsöfningar som i föregående klass. Formläran och satsläran fullständigt efter Sundéns språklära. Satsanalys. Interpunktionsöfningar. En uppsats öfver lättare ämne eller öfversättning från tyskan hvarannan vecka på lärorummet.
- Kl. 5.* L. & R. tillsammans 3 tim. — Läsöfningar. Svenska språkets syntax jämte satsöfningar. Repetition af form- och satslära. Rättstafningsläran avslutad i samband med rättstafnings- och interpunktionsöfningar. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska och Reala linien.* 2 tim. vardera. — Läsning af skandinavisk litteratur i förening med lämpliga förklaringar samt underrättelser om författarne. Satsanalys. Verslära. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Läsning af skandinavisk litteratur som i föregående afdelning. Öfversigt af nordiska mytologien med ledning af Sundéns lärobok jämte läsning af Eddans Gudasånger i Gödeckes öfversättning. Dispositions- och talöfningar. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 2 tim. — Dispositions- och talöfningar. — Läsning af litteratur och litteraturhistoria med ledning af Sundéns lärobok t. Gustavianska perioden. En utförligare uppsats i månaden.
Högre afdeln. 2 tim. — Läsning som i föregående afdeln. Dispositions- och talöfningar. Litteraturhistorien avslutad. En utförligare uppsats hvarje månad.

Latin.

- Kl. 4.* a) 8 tim. — Törnebladhs elementarbok: 39 st. — Grammatik: det allmännaste af formläran efter Törnebladhs—Lindroths lärobok. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 4.* b) 8 tim. — Törnebladhs elementarbok: 40 st. — Grammatik: formlära efter Törnebladhs—Lindroths lärobok. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 5.* 8 tim. — Cornelius Nepos: Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Alcibiades, Thrasylbulus, Conon, Hamilcar. — Grammatik: formlära och kasuslära efter Ellendt—Seyfferts lärobok. — Extemporerade öfningar på lärorummet.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln.* 8 tim. — Cæsar: första boken de bello Gallico. — Ovidius: Metamorphoserna: Quattuor ætates, Lycaon, Pyramus och Thisbe (Cavallins upplaga). — Grammatik och prosodik efter Ellendt—Seyffert. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.
Högre afdeln. 8 tim. — Livius: 31 kap. af första boken. — Virgiliï Æneid: fjerde boken. — Grammatik och prosodik efter Ellendt—Seyffert. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 8 tim. — Livius I: 32—II. — Virgiliï Æneid II. — Horatius Od. I, 1—10. — Grammatik, repetition. — Extemporalier. — Ett hemthema hvarje vecka.
Högre afdeln. 8 tim. — Livius II, 41—III. — Cicero: Pro Milone. — Horatius

I, 20—38, IV. — Grammatiken repeterad. — Extemporalier. — Antiquiteter. — Ett hemthema hvarje vecka.

Filosofisk Propedeutik.

- Kl. 7. Lägre afdeln.* 1 tim. — Antropologi efter Sjöbergs och Klingbergs lärobok.
Högre afdeln. 1 tim. — Antropologi och Logik efter Sjöbergs och Klingbergs läroböcker.

Grekiska.

- Kl. 6. Lägre afdeln.* 7 tim. — Grammatik: det viktigaste af formläran till de oregelbundna verben. — Petersons läsebok: valda st. — Xenophons Anabasis I: 1—2. — Skriföfning på lärorummet.
Högre afdeln. 7 tim. — Grammatik: hela formläran fullständigare genomgången, viktigare ställen i syntaxen muntligen meddelade. — Xenophons Anabasis I, II. — Homeri Odyssé I, 1—110 jämte motsvarande ur episka formläran. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 7. Lägre afdeln.* 6 tim. — Grammatik: syntaxen avslutad och repeterad. — Xenophons Anabasis III, IV, 1—2. — Homeri Odyssé I, 110—III, 100; Iliad I. — Skriföfningar på lärorummet.
Högre afdeln. 6 tim. — Grammatiken avslutad och repeterad. — Xenophons Anabasis IV, 3—8, VI, 3—6. — Plato: Krito och Apologia Socratis. — Homeri Iliad I, II, III. — Skriföfningar på lärorummet.

Tyska.

- Kl. 1.* 6 tim. — Substantivens, adjektivens, personliga, possessiva och demonstrativa pronomens samt hjälpverbens böjning jämte det svaga regelbundna verbets aktiva och passiva former efter Calwagens språklära. — Öfningar i särskiljande af den enkla satsens delar. — Calwagens elementarbok: kurs I, dels muntligen, dels skriftligen genomgången.
- Kl. 2.* 7 tim. — Det viktigaste af formläran efter Calwagens språklära. — Calwagens elementarbok: kurs II fullständigt, dels muntligen, dels skriftligen samt 2:a afdeln. st. 1—17. — Öfningar i särskiljande af ordklasser, satsdelar och olika slags satser.
- Kl. 3.* *Afdeln. A och B* hvardera 7 tim. — Substantivens genuslära, de starka verben jämte repetition af formläran i öfrigt, efter Calwagens lärobok. — Calwagens elementarbok: 2:a afdeln. fullständigt. — Extemporalier st. 1—12. — Vokabelläsning samt skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 4.* *a)* och *b)* R. & L. hvardera 4 tim. — Formläran efter Calwagen repeterad samt af syntaxen det viktigaste till verbet. — Calwagens läsbok: sid. 22—35, 47—62. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Kl. 5.* R. & L. tillsammans 3 tim. — Formläran och det viktigaste af syntaxen efter Calwagen. — Calwagens läsbok: sid. 65—112 (2:a uppl.) af pros. afdeln. samt st. 1—12 af den poet. afdeln. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok och öfversättningsöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

- Kl. 6. Lägre afdeln. Latin-linien.* 1 tim. — Repetition af grammatiken. — Calwagens läsbok: st. 19, 21, 23, 25, 27, 34 af pros. afdeln. samt st. 13—30 af poet. afdeln.
Real-linien. 2 tim. — Det samma som latin-linien samt dessutom extemporalier efter Hammar. — Ett hemthema hvarannan vecka.
Högre afdeln. Latin-linien. — Grammatiken fullständigt med repetition. — Calwagens läsbok: st. 34, 36, 40 samt Göthes "Hermann und Dorothea". — Lokutionsöfningar.

Engelska.

- Kl. 4. Real-linien.* 7 tim. — Modins språklära och elementarbok: uttals- och formlära inöfvade i sammanhang med elementarbokens 1:a kurs. — Wallströms läsbok: sid. 1—18.
Kl. 5. Real-linien. 7 tim. — Modins språklära: formläran fullständigare; hufvudreglerna af syntaxen inöfvade i sammanhang med elementarbokens 2:a kurs. — Wallströms läsbok: sid. 24—74 utom sid. 49—60 samt dessutom poet. afdeln. st. 1—8.
Kl. 6. Lägre afdeln. Icke-Greker. 4 tim. — Modins språklära: uttalsläran samt det viktigaste af formläran. — Elementarboken 1:a kursen. — Sturzen-Beckers läsbok: första afdeln. af första kursen.
Real-linien. 3 tim. — Modins språklära: formläran samt syntaxen fullständigare till Verbets hufvudformer. — Sturzen-Beckers läsbok: I kurs., sid. 56—194 med undantag af st. 59. — Extemporalier efter Philp.
Högre afdeln. Icke-Greker. 4 tim. — Modins språklära: repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen i sammanhang med 2:dra kursen af elementarboken. — Extemporalier efter Philp. — Sturzen-Beckers läsbok: I kursen sid. 23—136.
Kl. 7. Lägre afdeln. A. 2 tim. (frivill.). — Modins språklära: uttalsläran och formläran jämte 1:a kursen af elementarboken.
Lägre afdeln. B. 2 tim. — Modins språklära: repetition af formläran och syntaxen med extemporalier efter Philp. — Sturzen-Beckers läsbok: I:a kursen sid. 136—224. — Talöfningar efter "the English Echo".
Högre afdeln. A. 2 tim. (frivill.). — Repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen i sammanhang med elementarbokens 2:a kurs. — Sturzen-Beckers läsbok: I kurs., sid. 20—98.
Högre afdeln. B. 2 tim. — Modins språklära fullständigt med repetition. — Extemporalier efter Philp. — Macaulay's History of England: Moréns uppl. 1:a kap., sid. 24 till slutet. — Talöfningar efter "the English Echo".

Franska.

- Kl. 5. L. & R.* 3 tim. — Oldes språklära: första kursen af kap. 1—6. — Oldes läsbok: öfversättning till svenska af st. 1—34 och till franska af st. 1—20. — Skrifning af verb.
Kl. 6. Lägre afdeln. L. & R. 4 tim. — Oldes språklära: 1:sta och större delen af 2:dra kursen af kap. 2—7. — Oldes läsbok: 1:sta afdeln. st. 35—75. — Öfversättning till franska af st. 35—68. — Lokutionsöfningar.

Högre afdeln. 4 tim. — Oldes språklära: 1:sta och 2:dra kursen af kap. 2—9. — Oldes läsbok: 2:dra afdeln. st. 1—107 samt af 3:dje afdeln. st. 3.

Kl. 7. Lägre afdeln. A. 3 tim. — Oldes språkl. kap. 2—11. — Oldes läsbok: af 2:dra afdeln. st. 2 & 3 samt de poetiska styckena. — L'avare af Molière. — Lokutions- och skriföfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Lägre afdeln. B. 4 tim. — Detsamma som afdeln. A. samt dessutom skriföfningar på lärorummet.

Högre afdeln. A. 3 tim. — Oldes språklära fullständigt med repetition. "L'ambitieux" af Scribe. — "Le Tartuffe" af Molière. — Extemporalier och lokutionsöfningar efter Philp. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Högre afdeln. B. 4 tim. — Det samma som afdelningen A. samt dessutom talöfningar efter "Echo français".

Historia och Geografi.

Kl. 1. 4 tim. (2 i hist. och 2 i geogr.) — Historia: Ekelunds mindre lärobok till Gustaf I jemte läsning af samma period i Sjögrens läsebok. — Geografi: det allmännaste om verdensdelarna efter jordglob och globkartor. — Sverige, Norge, Danmark och Finland efter Palmblads lärobok.

Kl. 2. 5 tim. (3 hist. och 2 i geogr.) — Historia: Ekelunds lärobok från och med Gustaf I till och med Carl XII jemte läsning af samma period i Sjögrens läsebok. — Geografi: öfriga Europas.

Kl. 3. *a) & b)* hvardera 5 tim. (3 i hist. och 2 i geogr.) — Historia: från Frihetstidens början till lärobokens slut jemte läsning af motsvarande period i Alanders läsebok. — Geografi: Asiens, Afrikas, Amerikas och Australiens.

Kl. 4. R. & L. *a) & b)* hvardera 5 tim. — Historia: Gamla och Medeltidens efter Pallins lärobok jemte läsebok af Sjögren. — Geografi: Europas fysiska och politiska samt Asiens fysiska.

Kl. 5. R. & L. 4 tim. — Allmän historia: Nyare tidens af Pallin läst och repeterad. — Svenska historien efter Ekelunds mindre lärobok genomgången med repetition från Gustaf I. — Geografi: repetition af Skandinavien fysiska och politiska samt af alla verdensdelarnas fysiska.

Kl. 6. Lägre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Historia: Gamla och Medeltidens efter Pütz' läroböcker jemte repetition. — Geografi: den fysiska samt Skandinavien fysiska och politiska.

Real-linien. 3 tim. — Historia: Fäderneslandets efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition. — Geografi: repetition af de Skandinaviska ländernas fysiska och politiska samt af den öfriga fysiska.

Högre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Historia: Hela Svenska historien efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition från och med Gustaf I tvenne gånger.

Kl. 7. Lägre afdeln. 3 tim. — Historia: Palmblads lärobok i Nyare tidens flera gånger genomgången samt repetition af Fäderneslandets från Gustaf I.

Högre afdeln. 3 tim. — Repetition af Gamla, Medeltidens och Nyare tidens historia äfvensom af Fäderneslandets. — Geografi: repetition.

Matematik.

Kl. 1. 4 tim. — Aritmetik (Nyströms lärobok): de fyra räknesätten med hela tal samt

tillämpning på sorter; läran om decimaler meddelad i sammanhang med reduktion af dekadiska sorter; hufvudräkning.

- Kl. 2.* 5 tim. — Aritm.: metersystemet genomgånget i sammanhang med repetition af decimalbråk och sorter; allmänna bråk; hufvudräkning.
- Kl. 3.* a) och b) hvardera 5 timmar. — Aritm.: läran om bråk avslutad; tillämpning på sorter, regula de tri, procenträkning; metersystemet; planimetriska och stereometriska räkneöfningar. — Geom.: Euklides (Lindman) bok. I, satserna 1—12; linear-teckning.
- Kl. 4.* L. & R. a) och b) hvardera 5 tim. — Aritm.: repet. af bråkräkning och enkel regula de tri. — Geometri: Euklides' (Lindman) böck. I, II. — Algebra (Björling): obrutna kvant:s add., subtr., multiplikation och början af division.
- Kl. 5.* L. & R. tillsammans 5 tim. — Aritm.: intresse-, rabatt- och diskonträkning, planimetriska och stereometriska räkneexempel, repet. af bråk och metersystemet. — Geom.: Euklides' böck. III, IV; öfningsproblem. — Algebra (Björling): obrutna kvant:s division, läran om bråk, negat. kvant:r, lättare eqvationer af 1:a gr. med en obekant.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden med 1 obekant, irrationela kvantiteter, qvadrat-rötter ur siffertal; problem. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Problemlösning samt börjat med eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta.
- Reala linien.* 7 tim. — Aritm.: intresse-, rabatt- och diskonträkning. — Geometri: repet. af Euklides' böck. I, II med öfningsatser efter Todhunter; Lindmans tillämpning af proportionsläran på plangeometrien kap. 1. — Algebra: eqv:r af 1:a gr. med en obekant, läran om irrationela kvant:r, qvadrat-rötter, räkning med radikaler, proportionslära (Hultman); Björlings problemsamling 1:a afdeln. I.-IV. — En skriftlig uppsats i månaden.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Algebra: qvadrat-rötter, räkning med radikaler, imaginära kvantiteter; problem; proportionsläran (Hultman). — Geometri: repetition af Euklides' böcker I och II samt motsvarande problem (Todhunter). — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — 1:sta grads problem samt eqvationer af 1:a graden med flera obekanta jemte problem.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Algebra: eqvationer af 2:dra graden till roteqvationer; 1:sta grads eqvationer med flera obekanta; problem. — Geometri: proportionsläran repeterad samt dennas tillämpning på plangeometrien till kap. 2 i Lindmans lärobok; problem för tillämpning såväl häraf som af föregående kurs. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta jemte problem; läran om rötter, potenser och logaritmer.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta samt enklare sådana af 2:dra graden; problem; repetition. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien avslutad; problem; repetition. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Problem; läran om rötter och potenser.

Naturalhistoria och Naturlära.

- Kl. 1.* 2 tim. — Öfersigt af människans kroppsbyggnad efter Almqvists och Lagerstedts lärobok samt med ledning af Gumperts väggtäflor. Beskrifning af typer för de vigtigaste afdelningarne af däggdjur och foglar samt af 8 växter efter samma lärobok. Undersökning af lefvande växter på lärorummet.

- Kl. 2.* 2 tim. — (Almqvist—Lagerstedts lärobok). Beskrifning af typer för de viktigaste afdelningarne af kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur (sidd. 125—150). Afslutning af växttyperna (sidd. 14—17), de fanerogama växternas yttre organ (sidd. 18—28) samt Linnés sexualsystem genomgången med ledning af "öfversigt öfver märkligare växter" i samma lärobok (sidd. 29—71), Thedenii skolbotanik samt levande växter. Botaniska exkursioner.
- Kl. 3.* *a)* och *b)* hvardera 2 tim. — (Almqvist—Lagerstedts lärobok). Däggdjur, foglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Läran om de fanerogama och kryptogama växterna. Lärjungarnes växtsamlingar genomgångna på lärorummet. Botaniska exkursioner.
- Kl. 4.* L. & R. *a)* och *b)* hvardera 2 tim. — (Almqvist—Lagerstedts lärobok). Läran om de fanerogama växterna. Lärjungarnes växtsamlingar genomgångna på lärorummet. Botaniska exkursioner. — Allmän Fysik, läran om värmet, ljuset och ljudet.
- Kl. 5.* L. & R. tillsammans. 2 tim. — (Almqvist—Lagerstedts lärobok). Läran om värmet och ljuset; Kemi: det viktigaste. Läran om himlakropparna och om jordytan och dess förändringar. — En del af lärjungarnes växtsamlingar genomgångna på lärorummet. Botaniska exkursioner.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Areschougs lärobok i botaniken till kryptogamerna. Lärjungarnes växtsamlingar genomgångna på lärorummet. Exkursioner.
- Real-linien* lika med *Klassiska linien*.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Repetition af föreg. klasskurs samt det viktigaste af läran om människokroppens byggnad efter Toréns lärobok.

Kemi och Fysik.

- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klass. linien.* 1 tim. — Fysik: Christies lärobok om fasta, flytande och gasformiga kroppars egenskaper (§§ 1—33).
- Real-linien.* — Fysik 3 tim. Floderi lärobok, statiken med problemlösningar samt läran om magnetism och elektricitet. — Kemi 2 tim. Blomstrands lärobok till metallerna.
- Högre afdeln. Klass. linien.* 1 tim. — Fysik: Christies lärobok, om fasta, flytande och gasformiga kroppars egenskaper jemte valda problem ur Lindebergs problemsamling.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* — Fysik, 2 tim. Läran om jenvigt och rörelse, om ljudet och om ljusets reflexion efter Christies lärobok jemte problem ur Lindebergs problemsamling.
- Högre afdeln.* — Fysik, 2 tim. Repetition af läran om ljud, ljus, värme och elektricitet. Någon öfning i lösning af problem.

Hebreiska.

- Kl. 7.* 2 tim. — Grammatik efter Lindbergs lärobok. — Innanläsnings- och öfversättningsöfningar.

I *Välskrifning* hafva klass. 2 och 3 undervisats hvardera en timme, klass. 1 två timmar i veckan.

Undervisningen i *Teckning* har varit på följande sätt ordnad:

- Kl. 1.* 1 tim. Första afdelningen af den bundna teckningen i ritbok med kvadratisk rutnät.

- Kl. 2.* 1 tim. Andra afdelningen af densamma i ritbok med punkteradt papper, samt repetition af en del ytmönster i ritbok med större rutor.
- Kl. 3.* *A & B* hvardera 1 tim. Förberedande öfningar till den fria teckningen samt de enklare å Stuhlmans väggtäflor.
- Kl. 4.* Real. 3 tim. Stuhlmans samt Sjöströms väggtäflor. Linearritning: De första grunderna enl. Pasch's handbok.
- Kl. 4.* *A & B* frivill. hvardera 1 tim. Väggtäflor af Stuhlmann och Sjöström.
- Kl. 5.* Real. 3 tim. Wohliens och Sjöströms väggtäflor. Linearritning: Ytmönster enl. Pasch.
- Kl. 5* frivill. 1 tim. Väggtäflor af Wohlien och Sjöström.
- Kl. 6: 1.* Real. 3 tim. Klotsritning: Plansidiga klotsar i frontställning, afteckning af enklare redskap och modeller.
- Kl. 6: 1.* *Icke-Greker.* 2 tim. En del Stuhlmans gipsar för konturteckning, plansidiga klotsar i frontställning och Stuhlmans gipsmodeller för skuggning.
- Kl. 6: 2.* *Icke-Greker.* 2 tim. Stuhlmans gipsar för skuggning och afteckning af enklare redskap och modeller.
- Kl. 7: 1.* *Icke-Greker.* 2 tim. En del Wiener- samt Stuttgarter gipsmodeller med skuggning, framställande bladverk, blommor, listverk m. fl. ornamentiska former.
- Kl. 7: 2.* *Icke-Greker.* 2 tim. Detsamma som kl. 7: 1.

Den 28 Februari och 1 Mars inspekterades teckningsöfningarna af Slottsintendenten R. W. O. E. A. Jacobsson.

Vid sångöfningarna, som upptagit 8 timmar i veckan, hafva lärjungarne varit fördelade i 5 sångklasser, hvilka varit oberoende af läsklasserna.

För de särskilda sångklasserna hafva kurserna och undervisningstiden varit följande:

<i>Första sångklassen</i>	(27 elever)	1 tim.: 12 stycken af Lundhs sångkola.
<i>Andra</i>	„ (18 elever)	1 tim.: 1:sta delen af Lundhs sångkola.
<i>Tredje</i>	„ (28 elever)	1 tim.: Cronhamns sånglära.
<i>Fjerde</i>	„ (43 elever)	2 tim.: Blandade Körer, Duetter och Trior.
<i>Femte</i>	„ (28 elever)	2 tim.: Blandade Körer och Quartetter.

Äfven hafva 23 elever 1 timme öfvats i notläsning samt kännedom om musikaliska tecken och termer.

Dessutom hafva de 3 lägsta sångklasserna haft 1 timme i veckan Koralsång, hvari äfven 4:de sångklassen deltagit 1 timme hvarje månad.

Samtlige sångelevernas antal har varit 167.

I Violin- och Orgelspelning hafva 14 lärjungar erhållit undervisning, och hafva dervid användts Kayzers etyder samt Hennings Violinskola. Undervisningstiden har varit 3 timmar i veckan.

Vid Gymnastik- och Vapenöfningarna voro under kalenderåret 1881 lärjungarna fördelade på trenne afdelningar sålunda, att 7:2 utgjorde en afdelning, 7:1—5 en afdelning och 4—1 en afdelning. Andra afdelningen var indelad i 4, den tredje i 8 ungefär lika stora underafdelningar. Gymnastiköfningarna egde rum under Vårterminen för klass. 7:1—5 kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 och för klass. 4—1 kl. 12— $\frac{1}{2}$ 1 samt under Höstterminen för klass. 7:1—5 kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 och för klass. 4—1 kl. 2— $\frac{1}{2}$ 3 hvarje dag i veckan.

Gemensamma öfningar i gevärsexercis och manöver för klass. 7:1—5 förehades stundom å nämnde timmar, hvarjemte klass. 5 särskildt öfvades i dessa ämnen m. m. Onsdagar kl. 5—6. I bajonettfäktning öfvades klass. 7:1 och 6 Fredagar under Vårterminen kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 och under Höstterminen kl. 5—6.

I fäktning med florett och sabel erhöillo lärjungarne i klassen 7:2 undervisning Måndagar och Thursdagar under Vårterminen kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 samt under Höstterminen kl. 5—6.

Målskjutning med salongsgevär förehade klass. 7:1 och 6, ett skjutlag i sender, å Gymnastiksalen Onsdagar kl. 9—10. Öfriga genom Kongl. Cirkuläret den 23 Mars 1870 föreskrifna militäröfningar, som erfordra en blidare årstid, egde rum på särskildt för hvarje gång med hänsyn till väderleken bestämd tid, skjutöfningarna med klass. 7:2 dock alltid på Lördags eftermiddagarna. Öfningarna omfattade målskjutning i skjutbana för klass. 7:2 samt afdelnings- och kompaniexercis i såväl spridd som slutten ordning, äfvensom något bataljonsmanöver för klass. 7:1 och 6. Under Vårterminen, då äfven 5:te kl. deltog i dessa öfningar, användes härtill (utom en dags gemensam "utmarsch") 17 timmar, deraf 3 till målskjutning, och under Höstterminen 37 timmar, deraf 6 till målskjutning, under ledning af Gymnastikläraren. Under Höstterminen har antalet af Gymnastiklärarens undervisningstimmar under pågående militäröfningar icke inskränkts.

Den 27 September 1881 inspekterades militäröfningarna vid läroverket af Öfverste-Löjtnanten vid Kongl. Södermanlands Regemente R. S. O. och R. Pr. Kr. O. 3:dje kl. *P. H. R. Nauckhoff*.

Beträffande från Gymnastiköfningarna befriade lärjungar, se nedanstående uppgift:

Tabellarisk uppgift

å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne vid högre allmänna läroverket i Westerås.

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	
	i syn- och hörsel-organ.	i nerv-systemet.	i cirkulations-organerna.	i andedräfts-organerna.	i matsmältning-organ.	i urin- och köns-organ.	i rörelse-organerna.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.				Summa.
Hösttermin 1881.															
Under 15 år . .	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	2*	6	—	6	136
15 år ell. deröfv.	—	—	2	2	—	—	1	1	—	1	—	7	—	7	77
Summa	—	—	4	2	—	—	2	1	1	1	2	13	—	13	213
Vårtermin 1882.															
Under 15 år . .	—	—	2	—	—	—	2	—	1	—	2**	7	3***	10	91
15 år ell. deröfv.	—	—	3	1	—	—	2	1	—	2	—	9	—	9	114
Summa	—	—	5	1	—	—	4	1	1	2	2	16	3	19	205

* Svåra näsblöningar.

** 1 för d:o och 1 för allmän fettсот.

*** Uptagne i katalogen, men frånvarande hela terminen för sjukdom.

B. Lärarne.

Lärarnes tjänsteåligganden voro under Höstterminen 1881 på följande sätt fördelade:

Undertecknad *Rektor*: Latin i 7:1, 8 t:r; morgonbönerna och gudstjänsterna, 4 t:r; Latinskrifning i 7:1 . . . 12 timmar i veckan.

Lektorn, Fil. Dokt. *J. S. Löfberg*: Hist. och Geogr. i 7, 6:2, R. 6:1, 12 t:r; Svenska uppsatser i L. 6:2 . 12 " "

Ann. För Lektor *Löfberg*, som under Höstterminen hade partiel tjänstledighet, tjänstgjorde Adj. *Sandelius* 2 timmar, v. Adj. *Östervall* 2 t:r och v. Adj. *Borelius* 2 timmar i veckan.

Lektorn, Fil. Dokt. *C. H. Johanson*: Fysik i 7:2 och 6, 9 t:r; kemi i 6, 4 t:r; Naturalhistoria i 6, 3 t:r; Naturlära i 4, 4 t:r; Svenska uppsatser i R. 6 . 20 " "

v. Lektorn, Fil. Kand. *Janzon*: Svenska i 7:2, 6, 5 & 4 a) utom 1 t:e i L. 6:1, 14 t:r; Filosofi i 7, 2 t:r; Ty-

	ska i 5, 3 t:r; Svenska uppsatser i 7:2; Tysk skrifning i L. 5	19	timmar i veckan.
Lektorn, Teol. och Fil. Dokt. <i>C. Schmidt</i> :	Kristendom i 7—4 a), 14 t:r; Svenska i 7:1, 2 t:r; Hebreiska, 2 t:r; Svenska uppsatser i 7:1	18	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. D. G. Widegren</i> :	Grekiska i 7:2, 6 t:r, i 7:1, 4 t:r; Latin i 7:2, 8 t:r; Latinskrifning i 7:2	18	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>J. E. Modin</i> :	Franska i 7:2, 4 t:r; Tyska i 6, 5 t:r; Engelska med icke Greker i 7, 4 t:r, i 6:2, 4 t:r, med frivilliga i 7, 3 t:r; Fransk skrifning i 7:2; Tysk skrifning i R. 6	20	” ”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. C. C. Billbergh</i> :	Fysik i 7:1, 2 t:r; Matematik i 7, 8 t:r, i L. 6, 8 t:r; Svenska i L. 6:1, 1 t:e; Svensk skrifning i L. 6:1	19	” ”
v. Adjunkten, Fil. Dokt. <i>E. G. Arnström</i> :	Alla ämnen i 1 (utom Kristendom, Kalligrafi och Teckning), 21 t:r; Hist. o. Geografi i 2, 5 t:r; morgonbönerna i 1, 1½ t:e; Svensk skrifning i R. 5	27½	” ”
Adjunkten, <i>S. H. Ruthsman</i> :	Franska i 7:1—5, 19 t:r; Svenska i 4 B), 4 t:r; Fransk skrifning i 7:1; Svensk skrifning i 4 B)	23	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>F. J. L. Wulff</i> :	Mathematik i R. 6, 11 t:r, i 5, 5 t:r, i 4, 10 t:r; Matematisk skrifning i R. 6	26	” ”
v. Adjunkten, Fil. Kand. <i>A. L. Östervall</i> :	Grekiska i 7:1, 2 t:r; i 6, 14 t:r; Latin i 5, 5 t:r, i 4 b), 8 t:r; Svensk skrifning i L. 5	29	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. A. Peterson</i> :	Mathematik i 3, 10 t:r; Engelska med icke Greker i 6:1, 4 t:r, med R. 5, 7 t:r; Historia och Geografi i 3 a) 4 t:r; Tysk skrifning i R. 5	25	” ”
Adjunkten, Fil. Kand. <i>K. A. Stigman</i> :	Svenska i 3, 12 t:r; Tyska i 3 b), 7 t:r; Hist. och Geogr. i 3 b), 5 t:r, i 3 a), 1 t:e; Svensk skrifning i 4 a)	25	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>J. A. F. Svartz</i> :	Engelska med R. 6 & R. 4, 10 t:r; Latin i 4 a), 8 t:r, i 6:2, 8 t:r; Latinskrifning i 6:2; Engelsk skrifning i R. 6	26	” ”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>E. Sandelius</i> :	Hist. och Geogr. i L. 6:1, 5 och 4, 17 t:r; Latin i 5, 3 t:r, i 6:1, 8 t:r; Latinskrifning i 6:1	28	” ”
v. Adjunkten, Fil. Kand. <i>C. A. Borelius</i> :	Kristendom i 4 b), 3, 2, 1, 14 t:r; Tyska i 3 a) och 4, 15 t:r; Tysk skrifning i 4	29	” ”

Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. C. W. Molér</i> : Alla ämnen i 2 (utom Kristendom, Hist. och Geogr. samt Kalligrafi och Teckning, 20 t:r; Naturlära i 5 och 3, 6 t:r. 26 timmar i veckan.			
Gymnastikläraren, Kapten <i>R. Bolling</i> : Gymnastik- och vapenöfningar i alla klasser (undervisningstiden utom Schema oberäknad)	11	„	„
Musikläraren, Direktör <i>C. J. Bolander</i> : Musik- och sångöfningar i alla klasser	12	„	„
Läraren i Teckning, Kapten <i>O. Brander</i> : Kalligrafi och Teckning i alla klasser	20	„	„

Lektor *D. A. Sundén* och Adjunkten *C. A. Hwasser* hafva under hela läsåret och Lektor *Th. D. G. Widegren* under Vårterminen varit tjänstlediga på grund af sjuklighet. Adj. *Janzon* har af H. H. Eforus varit förordnad att tjänstgöra för den förre, Fil. Kand. *A. L. Östervall* för den senare och Fil. Lic. *A. Lönnergren* för Lektor *Widegren*. Adj. *Janzons* tjänstgöringsskyldighet har uppehållits af Fil. Kand. *C. A. Borelius*. En ledig Adjunktur, som skolat tillträdas den 1 Maj d. å., har under hela läsåret uppehållits af v. Adjunkten, Fil. Dokt. *E. G. Arnström*. Under den tid af 4 veckor i början af Vårterm., då Musikdirektören *C. J. Bolander* varit af sjukdom hindrad att tjänstgöra, har Adjunkten *W. Molér* varit tillförordnad Sånglärare.

I anseende dertill att Lektor *Löfberg* under Vårterminen haft full undervisning och då den ende lärjunge, som tillhörde R. 6:2, under Höstterminens lopp afgick från läroverket, hafva under Vårterminen några mindre förändringar i undervisningens fördelning egt rum. Lektor *Löfberg* har sålunda under Vårterminen haft sin tjänstgöring ökad med 4 timmar och v. Lektor *Lönnergren* med 2 t:r i veckan, Lektor *Johanson* sin minskad med 2 t:r, Lektor *Modin* med 1 t:e, v. Adj. *Arnström* med 1 t:e, v. Adj. *Östervall* med 3 t:r, Adj. *Peterson* med 1 t:e, Adj. *Sandelius* med 3 t:r, v. Adj. *Borelius* med 3 t:r och Adj. *Molér* med 1 t:e i veckan.

Vikarierna tillkommande arvodesbelopp af statsmedel utgöra:			
för Höstterminen: v. Lektor <i>Janzon</i>	Kr. 111: 11.		
v. Adjunkten <i>Östervall</i>	„ 264: 10.		
v. Adjunkten <i>Borelius</i>	„ 358: 98.		
extra arvode åt Ritläraren <i>Brander</i>	„ 166: 67.	900: 86.	
för Vårterminen: v. Lektor <i>Janzon</i>	Kr. 138: 89.		
v. Lektor <i>Lönnergren</i>	„ 496: 79.		
v. Adjunkten <i>Östervall</i>	„ 330: 13.		
v. Adjunkten <i>Borelius</i>	„ 448: 71.		
v. Musiklärar. Adj. <i>Molér</i>	„ 64: 10.		
extra arvode åt Ritläraren <i>Brander</i>	„ 208: 33.	1,686: 95.	
		<u>2,587: 81.</u>	

Ibland under läsåret timade förändringar i afseende på lärarne har jag att i främsta rummet omnämna, att sedan undertecknads Rektorsförordnande den 1:a

Juli detta år upphör, Kgl. Maj:t i öfverensstämmelse med från H. H. Eforus ingånget förslag behagat den 14 sistl. April till Rektor vid detta läroverk för en tid af 5 år räknadt från förstnämnde dag förordna Lektorn i främmande lefvande språk härstädes Fil. Dokt. *J. E. Modin*.

På samma gång som jag begagnar detta tillfälle att gifva ett offentligt uttryck åt den djupa och vördnadsfulla tacksamhet jag känner för H. H. Eforus för det förtroende, det tillmötesgående och det öfverseende, hvarpå jag under de 20 år jag förvaltadt Rektorsembetet härstädes fått emottaga så många för mig dyrbara och oförgätliga prof, beder jag äfven att få här uttala en hjertlig lyckönskan till den nu tillförordnade Rektorn, hvars mångsidiga lärdom, redan förvärfvade pedagogiska erfarenhet samt kärlek till kallet och ungdomen utgöra en säker borgen, att han på det nya verksamhetsområdet skall komma att i ännu vidsträcktare mån än hittills gagna vårt läroverk, och jag är viss om, att alla embetsbröder dela min uppriktiga tillfredsställelse öfver hans förordnande och instämma i min hjertliga tillönskan af lycka och välsignelse i utöfningen af det ansvarfulla kallet.

Till Lektor i Grekiska och Latinska språken har H. Domkapitlet under den 19 Oktober 1881 utnämnt Docenten vid Upsala Universitet Filosofie Doktorn *Per Gustaf Samuel Jacobson*, hvilken skall tillträda denna befattning den 1:a Maj nästa år, och till Adjunkt i Hist. och Geogr., Svenska och Tyska Collegan vid Falköpings lägre allmänna läroverk Fil. Kand. *Bernhard Fjellman*, hvilken den 1:a sistlidne Maj skolat tillträda denna befattning, men af H. H. Eforus fått sig beviljad tjänstledighet till Vårterminens slut.

Vårt läroverk har allt skäl att lyckönska sig öfver att få göra sig till godo dessa nyttnämnda lärares redan bepröfvade skicklighet och vunna erfarenhet i kallets utöfning och jag helsar dem hjertligen välkomna i kamratkretsen härstädes.

Lektor *Jacobson* och Adjunkten *Fjellman* hafva om sig lemnat följande biografiska uppgifter:

Per Gustaf Samuel Jacobson är född i Ryssby församling af Kronobergs län den 9 September 1850. Föräldrar: Landtbrukaren *Sven Johan Jacobson* och *Maria Christina Wilhelmina Ingelman*; intogs vid Wexiö högre allmänna läroverk höstterminen 1862; aflade mogenhetsexamen derstädes vårterminen 1870; Student i Upsala den 15 September 1870; Studentkårens vice Ordförande höstterminen 1880; Filosofie Kandidat den 31 Januari 1873; Filosofie Licentiat den 11 Mars 1876; disputerade pro gradu philosophico den 24 Maj 1877; promoverades till Filosofie Doktor den 6 September 1877; Docent i grekiska språket vid Upsala universitet den 10 November 1877; genomgick profårskurs vid Upsala högre allmänna läroverk vårterminen 1877 och höstterminen 1877; vikarierande Lektor derstädes läsåren 1878—1880; lärare vid Fjellstedtska skolan läsåren 1879—1882; uppehållit den till professuren i grekiska hörande examensskyldigheten under senare examensperioden af vårterminen 1880 och 1881 samt vid slutet af höstterminen 1880 och 1881; utnämndes till Lektor i latinska och grekiska språken vid Westerås högre allmänna läroverk den 19 Oktober 1881. Från trycket utgifvit: *De usu sententiarum finalium Thucydideo*.

Bernhard Fjellman är född den 24 Mars 1850 i Kila församling af Wermlands län; Föräldrar: Bruksförvaltaren *Mathias Fjellman* och hans hustru *Mathilda Almgren*; aflade den 7 Juni 1869 mogenhetsexamen vid Karlstads h. allm. läroverk; inskrefs som student vid Upsala universitet höstterminen 1870; undergick derstädes öfversättningsprof pro gradu philosophico den 14 September 1871; aflade filosofie kandidatexamen den 11 Sept. 1873; tjänstgjorde dels som vikarierande adjunkt dels som extra lärare vid Karlstads högre allm. läroverk läsåren 1874—1877; genomgick det för lärarekandidater föreskrifna profår vid Stockholms gymnasii Riddarholmsafdelning höstterminen 1877 samt vid Maria lägre allm. läroverk

vårterminen 1878; tjenstgjorde som extra lärare vid Karlstads h. allm. läroverk från och med höstterminen 1878 till och med vårterminen 1880; aflade den 31 Okt. 1879 undervisningsprof för sökt kollegat vid Falköpings l. allm. läroverk; utnämndes till kollega derstädes den 26 November 1879; aflade den 18 Oktober 1881 undervisningsprof för sökt adjunktur vid högre allm. läroverket i Westerås; utnämndes till adjunkt derstädes den 9 November 1881.

Theol. Lektorn Doktor *C. Schmidt* har under den 12 Aug. 1881 blifvit af Kgl. Maj:t utnämnd till Kyrkoherde i Hedemora Pastorat af Westerås Stift, hvilken befattning han kommer att tillträda den 1:a Maj 1884. Den efter honom lediga Lektorsbefattningen är ännu icke tillsatt.

C. Lärjungarne.

Antalet när- och frånvarande lärjungar under Höstterminen 1881 och Vårterminen 1882 synes af nedanstående Tabell:

K l a s s .	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Total- summa.
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med	utan	frånva- rande.	närv.	frånv.	
					grekisk.	grekisk.				
					närvarande.					
Höstterminen 1881.	1	25	—	—	—	—	—	25	—	25
	2	31	1	—	—	—	—	31	1	32
	3	30	2	—	—	—	—	30	2	32
	4	—	—	11	—	—	38	49	—	49
	5	—	—	5	—	—	17	22	—	22
	6: 1	—	—	3	—	16	11	30	—	30
	6: 2	—	—	1	—	4	4	9	—	9
	7: 1	—	—	—	—	8	6	14	—	14
7: 2	—	—	—	—	2	1	3	—	3	
Summa	86	3	20	—	30	77	—	213	3	216
Vårterminen 1882.	1	24	—	—	—	—	—	24	—	24
	2	32	1	—	—	—	—	32	1	33
	3	26	3	—	—	—	—	26	3	29
	4	—	—	12	—	—	36	48	—	48
	5	—	—	4	—	—	17	21	—	21
	6: 1	—	—	2	—	15	11	28	—	28
	6: 2	—	—	—	—	4	4	8	—	8
	7: 1	—	—	—	—	8	6	14	—	14
7: 2	—	—	—	—	2	1	3	—	3	
Summa	82	4	18	—	29	75	—	204	4	208

I sjunde klassen hafva under Höstterminen 1881 två och under Vårterminen 1882 en lärjunge deltagit i undervisningen i Grekiska och tillika begagnat sig af undervisningen i Engelska och Hebreiska; 8 hafva läst Grekiska och Engelska, men icke Hebreiska.

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning, musik och gymnastik under Höstterminen, se Bil. 1.

Hemlexor hafva blifvit lärjungarne i alla klasser föresatta: i klasserna 1—5 i allmänhet i 2:ne läroämnen för hvarje dag, i de öfriga i 3:ne; och kunna dessa hemlexor anses hafva upptagit i klass. 1 en timme, i 2 och 3 två, i 4 och 5 tre samt i 6 och 7 tillsammans med de skriftliga hemarbetena fyra timmar om dagen.

I afseende på lärjungarnes helstillstånd, som under hela läsåret i allmänhet varit tillfredsställande, äfvensom deras kropps-konstitution m. m. får jag hänvisa till af Skolans Läkare, Doktor *P. O. Lind*, lemnade uppgifter, Bil. 4, 5.

En lärjunge *K. A. Melin* afled efter långvarigt bröstlidande i början af Höstterminen.

Antalet lärjungar, som under hvardera terminen af sist förflutna kalenderår blifvit vid läroverket inskrifna, eller inom detsamma flyttade, eller derifrån afgått, se Bil. 2 a) och b).

Af de 41 lärjungar, som under läsåret blifvit vid läroverket inskrifne, har ingen förut bevisat endast folkskola, utan allesammans annan offentlig eller enskild undervisningsanstalt.

Förteckning öfver under sistförflutna kalenderår (1881) afgångna lärjungar samt den angående uppgifter.

De afgångne lärjungarnes N a m n.	Klass som lärjunge tillhörde vid af- gången.	Afgångne under Vår- och påföljan- de mellantermin.	Afgångne under Höst- och påföljan- de mellantermin.	Afgångne under Vår- och påföljan- de mellantermin.	Efter anlagd god- känd afgångsexam- en på Vårtermin.	Summa afgångne.	Anmäld afsigt vid afgången.
C. V. Lindberg	L. 7:1	1	—	—	—	—	att blifva brukselev.
C. K. Asplund	L. 6:1	1	—	—	—	—	—
R. H. Sandberg	L. 6:1	1	—	—	—	—	att ingå vid Landtbruksskola. d:o.
A. R. Hahr	R. 5	1	—	—	—	—	att ingå i krigstjenst.
A. R. Engström	L. 6:1	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk. att ingå i praktiskt yrke. d:o.
S. G. A. Söderholm	1	1	—	—	—	—	att ingå på handelskontor.
Aug. Andersson	2	1	—	—	—	—	att öfvergå till universitetet. d:o.
C. G. Pettersson	1	1	—	—	—	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
A. G. A. Romander	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
C. J. Westman	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
C. L. Lindberg	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
G. L. Hemning	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
S. J. H. Zetterstrand	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
C. E. Dehlgren	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
G. A. Skotte	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
E. A. M. Silverstolpe	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
J. A. Hultin	7:2	—	—	—	1	—	att ingå vid Handelsinstitut. att ingå vid Krigsskolan. att öfvergå till universitetet. d:o.
J. O. Andersson	3	1	—	—	—	—	att söka inträde vid Folkskole- lärareseminarium.
Transp.	—	9	—	—	9	—	18

De afgångne lärjungarnes N a m n.	Klass som lärjunge tillhörde vid af- gången.	Afgången under Vårt. och påföljan- de mellantermin.	Afgången under Höstt. och påföljan- de mellantermin.	Afgången under Vårtermin.	Efter afägd god- känd afgångsexam- en på Vårtermin.	Afången	Summa afgångne.	Anmäld afsigt vid afgången.
Transp.	—	9	—	—	9	—	18	
Carl Aug. Andersson . . .	L. 5	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
P. A. Walin	L. 5	1	—	—	—	—	—	att ingå vid Privatbank.
N. L. H. Johanson	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
J. A. Hagelin	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att ingå på Handelskontor.
O. G. Kjellin	R. 2	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
P. G. Fredriksson	R. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att ingå på Handelskontor.
J. A. Sjöberg	L. 5	1	—	—	—	—	—	att söka inträde vid Folkskole- lärareseminarium.
C. Th. Senell	7: 1	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till annat allm. lärov.
J. J. M. Hjort af Ornäs . .	L. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att ingå vid Landtbruksskola.
J. Persson	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
J. A. Axelsson	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	d:o.
E. Eriksson	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	d:o.
W. C. G. von Ehrenheim . .	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	d:o.
C. L. Tibblin	7: 1	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
C. J. Gezelius	L. 5	1	—	—	—	—	—	} att öfvergå till annat läroverk.
Axel Gezelius	1	1	—	—	—	—	—	
E. B. Gezelius	1	1	—	—	—	—	—	d:o.
V. E. Sylvén	1	1	—	—	—	—	—	d:o.
A. H. Presto	7: 1	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
K. F. G. De Geer	1	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
A. W. A. Rydström	3	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
H. V. Schmidt	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	för att egna sig åt musiken.
G. Lundh	R. 4	1	—	—	—	—	—	att söka inträde vid teknisk skola.
O. W. Hedenström	L. 4	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
E. A. Hedlund	R. 4	1	—	—	—	—	—	d:o.
J. W. Lundström	R. 5	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
J. A. Torén	7: 1	1	—	—	—	—	—	måste för sjuklighet afbryta stu- dierna.
K. A. Melin	L. 6: 2	—	—	—	—	1	—	
A. A. Andersson	L. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att ingå vid Handelsinstitut.
R. E. Nordström	L. 5	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
A. G. Forselius	L. 5	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
N. A. E. Forselius	L. 5	1	—	—	—	—	—	d:o.
G. E. Alinder	R. 5	1	—	—	—	—	—	d:o.
R. E. Bergh	R. 5	1	—	—	—	—	—	att ingå i handel.
J. A. Watz	L. 4	1	—	—	—	—	—	att ingå vid Jernvägen.
A. F. Bergh	L. 4	1	—	—	—	—	—	att blifva Boktryckarelev.
J. F. Holmberg	2	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
J. E. Lindqvist	2	1	—	—	—	—	—	d:o.
E. E. Wallman	1	1	—	—	—	—	—	att ingå i handel.
S. A. E. Svensson	1	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
C. G. A. Svensson	1	1	—	—	—	—	—	att ingå i handel.
N. Berglöf	1	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
P. H. G. Sundin	1	1	—	—	—	—	—	d:o.
A. W. Carlsson	1	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
K. A. Leijonhufvud	1	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat allm. lärov.
C. H. Gustafsson	R. 6: 2	—	1	—	—	—	—	att ingå vid Privatbank.
E. F. J. Wiedberg	3	—	1	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
J. C. Schultz	L. 6: 1	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
C. E. Gustafsson	R. 6: 1	—	1	—	—	—	—	att blifva trädgårdsmästarelev.
Th. W. Sandberg	R. 5	—	1	—	—	—	—	att ingå vid Landtbruksskola.
J. V. Hallin	L. 4	—	1	—	—	—	—	att ingå vid Slöjdskola.
A. E. R. Petterson	3	—	1	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
S. F. Myrberg	3	—	1	—	—	—	—	d:o.
Summa	—	52	9	9	1	71		

Beloppet af under sistförflutna kalenderår utdelade *stipendier* utgjorde kr. 2120: 28; *premier* och *understöd* 673: 70 eller tillsammans 2793: 98.

Af de närvarande lärjungarna hafva under Høstterminen 1881 11 och under Vårterminen 1882 11 lärjungar varit befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden; från afgift till byggnadsfonden men ej till materielkassan under Høstt. 19 och under Vårt. 20; från afgift till materielkassan men ej till byggnadsfonden har ingen lärjunge varit befriad.

D) *Undervisningsmateriel.*

Biblioteket.

För läroverkets medel hafva inköpts:

Sveriges geologiska undersökningar: Serien A. a. kartbladen 73—79; Serien A. b. kartblad 6 med åtföljande beskrifningar samt dertill hörande afhandlingar af *Tullberg*, *Linnarson* och *Nathorst*. — *Låstbom* och *Fant*: Upsala ärkestifts herdaminne. — *Carlson*, *F. F.*: Sveriges historia under Pfalziska huset. Del. 6. Sth. 1881. — *Cavallin*: Svensk-latinsk ordbok. — Pedagogisk tidskrift för 1881. — Finsk tidskrift för 1881. — Nordisk tidskrift för 1881. — Ny svensk tidskrift för 1881. — *Wahlberg*, *C. G.*: Förteckning på akademiska disputationer. — *Brehm*: Däggdjurens lif. — *Åberg*, *L. H.*: I tidens frågor h. 3. — *Lyth*, *P. G.*: Det homeriska Grekland. — *Hildebrand*, *Br. E.*: Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar. D. 1—2. Sth. 1874—75. — *Stjernstedt*: Beskrifning öfver svenska kopparmynt och poletter. Sth. 1871—72. — *Klemming* och *Eneström*: Förteckning öfver svenska almanackor.

Dessutom hafva — i öfverensstämmelse med ecklesiastikdepartementets cirkulär till Ephoralstyrelsen af d. 20 April 1881 — följande böcker blifvit inköpta: Curtius 5 ex. — Horatii carmina 10 ex. — Sallustius 5 ex. — Virgilius 10 ex. — Justinus 5 ex. — Suetonius 10 ex. — Ciceronis epistolæ. Lib. I—XVI 10 ex. — Ciceronis Tusculan. disp. 10 ex. — Plinii sec. epistolæ 10 ex. — Livius 10 ex. — Homeri Ilias 4 ex. — Xenophon: Exped. Cyri 5 ex. — Virgilius 1 ex. — Lessings dram. Meisterwerke 5 ex. — Lessing: Laokoon 5 ex. — Lessing: Hamburgische Dramaturgie 5 ex. — Schiller: 30-jähr. Krieg 5 ex. — Voltaire: Louis XIV 10 ex. — Chateaubriand: Itineraire de Paris 10 ex. — Marryat: The children of the new forest 10 ex. — Bulwer: Eva and the pilgrims of the Rhine 10 ex. — Goldsmith: Select works 10 ex.

Följande gåfvor hafva blifvit öfverlemnade:

Från Kongl. Ecklesiastikdepartementet:

Danska och norska läroverksprogram för läsåret 1880—81.

Bovallius: Meddelanden från riksarkivet V. Sth. 1881. — *Siltver Stolpe*: Historiskt bibliotek för 1880 h. 1—3. — Samlingar, utgifna af svenska fornskrift-sällskapet h. 77—79. Sth. 1881. — Sveriges, Norges och Danmarks koungaättlängder 880—1880. Sth. 1880. — *Linnström*: Svenskt boklexicon häft. 27—36.

Från Kgl. Statistiska Centralbyrån:

Bidrag till Sveriges officiella statistik: B) Rättsväsendet. Ny följd XXII: 1--2 (f. år 1879). — C) Bergshandteringen (f. år 1880). — F) Utrikes handel och sjöfart (f. år 1880). — I) Telegrafväsendet (f. 1880). — L) Statens jernvägar XIX: a, b (f. år 1880). — N) Jordbruk och boskapsskötsel: Årsväxtberättelse f. 1880; XV: Hushållnings-sällskapernas årsberättelser f. år 1879. — O) Landtmäteriet XIV (f. år 1880). — Q) Skogsväsendet XI (f. år 1879). — T) Lots- och fyrinrättningen VIII (f. år 1880). — U) Kommunernas fattigvård och finanser V (f. år 1878). — X) Aflönings- och pensionsstatistik I. 1. Sth. 1882.

Från Kgl. Vetenskapsakademien:

Dess Handlingar, Bd. 15--17; Bihang 5: 1--2; Öfversigten årgg. 35--37; Lefnadsteckningar, Bd. 2: 1. — Meteorologiska iakttagelser i Sverige, Bd. 18--19. — Tal öfver Sundevall och Hallenberg. — *Fries*: Icones selectæ hymenomycetum nondum delineatorum. Vol. II. fasc. 1--5. Ups. 1877. — Minnespenning öfver A. F. Cronstedt.

Från Kgl. Svenska Akademien:

Dess minnespenning öfver A. J. v. Höpken.

Från Sekreteriatet vid Kgl. Norska Frederiks-universitetet i Christiania:

Guldberg och *Mohn*: Etudes sur les mouvements de l'atmosphère. Partie 2:me. Chra 1880. — *Hjortdal*: Krystallografisk-chemiske undersøgelser. Chra 1881. — *Siebke*: Enumeratio insectorum. Fasc. V p. 1. Chra 1880. — *Torp*: Die Flexion des Pali. Chra 1881. — *Stenersen*: Myntfyndet fra Græslid. Chra 1881. — Universitetets Aarsberetning for 1879 og 1880.

Från Westmanlands—Dala Nation i Upsala:

Akademiskt årstryck för 1880--81. — Ups. Universitets katalog för H.-T. 1881 och V.-T. 1882.

Från Smithsonian Institution, Washington:

Contributions to knowledge Vol. XXII--XXIII. Miscellaneous collections Vol. XVI--XXI. — Annual report for 1878--79. — Reports of the secretary for 1866--72, 74, 76 (i ett band).

Från Academy of science of St Louis, Missouri:

Transactions Vol. IV: 1.

Från Prosten L. E. Bobergs sterbhus:

A) Handskrifter af Prosten *J. F. Munckell*: 17 band (in fol.), innehållande det utförliga originalmanuskriptet till "Westerås stifts herdaminne." — Äldre utkast till samma arbete; samlingar och bref, genealogier och anteckningar m. m. begagnade vid dess utarbetande. — Dagboksanteckningar (på 1486 tätskrifna föliosidor) påbörjade 1814 och avslutade 1829. — B) En samling handskrifter, hvaribland 2:ne "samlingar

öfver Dalarne," akademiska kollegier, orationer, uppsatser i theologiska ämnen. -- *C*) En samling af äldre bref, cirkulär, kgl. plakat m. m. i handskrift. -- *D*) Ett quartband (229 sid.), innehållande samlingar till Westerås stifts historia. (Egenh. af Dr P. E. Strangh). -- *E*) Dagbok på en resa till Westindien år 1701 af And. Sandel. -- *F*) En sigillsamling (omkr. 750 n:r). -- *G*) En samling äldre böcker, bland hvilka: *Torqu. Tasso*: Gierusalemme liberata Venez. 1644. -- *Sophoclis* tragœdiæ VI. Francof. 1567. -- *Macarii* opera: Lips. 1714. -- *Arrianus*: De expedit. Alex. Magni historiar. lib. VII Amstd. 1668. -- *Luciani Samosatensis* opera. T. I--IV. Basel 1619. -- *Polybii* histor. T. I--III. Lips. 1764. -- *Ovidius*: Någre fabler försväskade. Sth. 1708. -- *Gottfriedius*: Historische Cronica. Frkf. a. M. 1657. -- *II*) Flere bundtar akademiska afhandlingar, diverse rektorsprogram vid Westerås gymnasium samt porträtter.

Från Öfverstlöjtnant Edmans sterbhus:

Biblia. Stade 1690. -- Lebensbeschreibung Carls des XII. Nürnberg. 1702. -- Sveriges rikets lag af 1734 (med tysk text). Sth. 1807. -- *Lagerbring*: Sammandrag af Svea rikets historia. Sth. 1778. -- Brefväxling emellan en ung prins och hans gouverneur. Sth. 1771. -- *Celsius, Ol.* Gustaf I:s historia. D. I. Sth. 1746. -- *Runius*: Dudaim eller andeliga blommor. Sth. 1773. -- Odéum, en samling öfversatta lyriska skaldestycken, utg. af Ol. Jedeur. Göteborg. 1832. -- *Ling*: Styrbjörn Starke. -- Stockholmsposten f. 1780 och 1784. -- Den välsignade tryckfriheten f. 1782. -- Sanning och Nöje f. 1780. -- Telegrafan f. 1797. -- Journal för literaturen och theatern f. 1809.

Från Kyrkoherden A. Ericssons sterbhus:

Prüssing: Heilige Erbauung etc. Frankf. 1720. -- *Suetonius Tranquillus*: Vitæ XII cæsarum. Lips. 1706. -- *Loescher*: Prænotiones theologicæ. Lips. 1732. -- *Hochstetter*: Collegium Pufendorfanum. Tubingæ 1710. -- *Hemmingius*: Pastor etc. Lips. (u. å.). -- *Lallerstedt*: Examen grammatices. Sth. 1738. -- *Grotius*: De jure belli ac pacis. Amst. 1663.

Från Prosten P. W. Bergstrands sterbhus:

De la philosophie de la nature 6 vol. London 1777. -- *Ignell*: Den mänskliga utvecklingens historia del. III. Sth. 1859.

Från Bokhandlaren Albin Sjöberg:

Olof Rudbeck, Fil. Lapponia illustrata. Ups. 1701. -- Epistolæ variorum. (Samling af bref afskrifna af prosten J. Troilius 1710).

Från Studeranden Otto Silfevskiöld:

Beskrifning öfver frih. Stjernstedts norska och danska mynt. Sth. 1881.

Från Kapten O. Brander:

Sveriges rijkes gamle lagböcker. Sth. 1650. -- Atlas portatilis. Nürnberg. 1720.

Från Garfvaren R. Wallqvist:

En kopparplåt (1 Dal. silfvermynt 1736).

Medaljsamlingen, hvilken räknar 112 n:r (— af hvilka 3 i guld och 92 i silfver —) har blifvit ordnad af Stud. Otto Silfverskiöld, försedd med af honom skrifven katalog och inlagd i det af Biskop Nibelius skänkta "Aschebergiska schatullet."

Gåfvor till Samlingarne.

Af Friherrinnan Rudbeck i Sevilla:

Ett missbildadt hönsägg.

Af Doktor Arnström:

En svart råtta (Mus Rattus).

Af Smeden C. O. Forssman:

En hårboll funnen i vommen af en ko.

Af Bagaren A. Isacsson:

Ett missbildadt hönsägg.

Af Herr Kapten O. Blomstedt:

En samling af 34 uppstoppade foglar, bland hvilka märkas: en Svan (Cygnus musicus), en Bläsand (Anas Penelope), en Snatterand (Anas strepera), en Krickand (Anas crecca), en Snäppa (Totanus ochropus), en Dopping (Podiceps cristatus), en svart Tärna (Sterna nigra), en Knipa (Anas Clangula), en dubbel Beckasin (Scolopax major), en Sparfhök (Falco nisus), en Sparfuggla (Strix passerina) samt tvenne Honungsfoglar. En Mård samt en mindre Äggsamling.

Af Herr Brukspatron A. Ohlson på Riddarhyttan:

En samling af 400 arter Land- och Sötvatten-mollusker, till större delen från Södra Europa, inköpte af D:r C. Agardh Westerlund i Ronneby.

Af Herr Wilh. Werner på Lindö:

Flera exemplar af Haräple (Scleroderma cervinum).

Af Herr Ingeniör C. Andersson i Säter:

2 st. Fjäll-lemlar (Myodes lemmus), 2 st. Vattensorkar (Arvicola amphibius).

Från Prosten Kaurin i Opdal:

En samling Växtfrön från Dovre.

Från Prof. A. Blytt, Christiania:

En samling Växtfrön från Norge, hvaribland flera högnordiska arter.

Från Herr Axel Luhr, Springsta:

En samling Växter från Öland.

Från Herr Provisor Person, Hesselholm:

Frön af åtskilliga skånska växter, hvaribland af Trapa nataus.

E) *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

I afteende härpå är ingenting af vigt att omnämna.

F) *Ekonomiska förhållanden.*

I afseende på ställningen i Läroverkets kassor vid slutet af år 1881, se Bil. 3.

Genom gåfvobref af den 27 Juni 1881 har Lektorn vid härvarande högre allm. läroverk Riddaren af Kgl. Nordstjerne-Orden Fil. Dokt. *J. S. Ljöfberg* till Högvördiga Domkapitlet i Westerås öfverlemnadt en summa stor Tiotusen kronor, till utgörande af en stipendiifond, hvaraf halfva årliga räntan bör vid hvarje läsetermins slut i lika stora lotter tilldelas 2 lärjungar på latinlinien vid högre allmänna läroverket i Westerås, som äro födda inom Westmanland eller Dalarne, uppnått 15 års ålder, läsa åtminstone ett klassiskt språk samt tillhöra sjetta eller sjunde klassen inom läroverket. Läroverkskollegiet eger att utnämna stipendiat, hvarvid företräde bör gifvas åt den, som visat ett godt och pålitligt uppförande, eger verklig håg och framstående anlag för studier samt är medellös och saknar anhörig i tillräckligt goda vilkor för att kunna utan svårighet bekosta hans underhåll vid läroverket. Stipendiet får behållas till afgången från läroverket, dock icke under längre tid än fyra år.

I läroverkets och ungdomens namn får jag hembära den ädle gifvaren en vördsam och innerlig tacksägelse för denna i sanning storartade gåfva.

Från Sällskapet *Karlsbröderna* har jag äfven detta år fått emottaga 150 kronor, "för att i 2:ne premier, hvardera å 75 kronor, vid Vårterminens slut enligt Läroverkskollegii bestämmande tilldelas 2:ne behöfvande, hoppgifvande ynglingar af läroverkets 6:te eller 7:de klass;" likaledes hafva till mig öfverlemnats dels 5 kronor att läggas till de premier, som vid Vårterminens slut komma att utdelas, dels 4 kronor att af Lektorn i Svenska språket gifvas till någon lärjunge, som visat håg och intresse för studium af modersmålet.

Under det sistförflutna kalenderåret hafva af läroverkets medel utgått ungefär följande belopp till underhåll och tillökning af materielen, nämligen till boksamlingen 500 kronor; till den öfriga undervisningsmaterielen 1000 och till inredningsmaterielen 1500 kronor.

G) *Examina och Terminsafslutning.*

Den skriftliga afgangsexamen vid läroverket egde under det sist förflutna kalenderåret rum den 19, 20 och 22 April. Nio af läroverkets lärjungar och två privatister hade i stadgad ordning anmält sig till denna examen och blefvo samtliga admitterade till den muntliga examen, som hölls d. 31 Maj och 1 Juni. Utom H. H. Eforus voro såsom vittnen därvid närvarande: Domprosten, Teol. och Fil. Dokt., L. N. O. *J. H.*

Björnström, Consistorii-Notarien, Fil. Dokt. *J. W. Sjöqvist*, Domkyrko-Sysslomannen, Teol. Kand. *H. T. Ruuth*. Såsom Censorer fungerade: Kontraktsprosten, L. N. O. Dokt. *S. G. Carallin*, Professorn, Dokt. *C. G. Lundqvist*.

Till afgangsexamen under innevarande termin hafva anmält sig 2 af lärjungarne i sjunde klassens högre afdelning, hvarjemte 10 privatister och en komplettant blifvit anvisade att här aflägga examen. Den skriftliga examen egde rum den 15, 17 och 18 April och blefvo efter densamma samtliga, med undantag för 2:ne privatister, admitterade till den muntliga examen, som börjar den 30 Maj.

Höstterminsexamen med läroverkets *fen* nedersta klasser anställdes den 16 sistl. December. Årsexamen kommer att hållas den 9 instundande Juni kl. 8 - $\frac{1}{2}$ 1, hvar-efter slutöfning i sång sker på stora lärosalen. Sedan derefter klassflyttningen äfvensom belöningar och understöd offentligen gifvits tillkänna, kommer läsåret att avslutas med gudstjenst i Domkyrkan, då tecken gifves med stora klockan.

Uppvisning i Gymnastik sker Thursdagen den 8 Juni kl. 7 e. m.

Att läroverkets Eforus, Biskopen, Kommendören med Stora korset af Kgl. Nordstjerne-Orden, Högvördigste Herr Doktor *C. O. Björling* måtte täckas med sin närvaro gifva åt ofvannämnda offentliga förrättningar ökad vikt och betydelse, anhåller jag vördsammast. Med samma vördsamma anhållan vänder jag mig äfven till de män, som H. H. Eforus anmodat att såsom ledare och vittnen vid examen tillstädesvara: Länet's Höfding, Kommendören af K. N. O. Hr *G. R. Charpentier*, Chefen för Kongl. Westmanlands Regemente, Generalmajoren, K. S. O. 1:a kl., K. S:t O. O. 1:a kl., R. D. D. O. D. A. L. *Silverstolpe*, Öfversten, R. S. O., R. S:t O. O. Frih. *O. E. F. Fleming*, Öfversten, R. S. O., R. S:t O. O., R. Bäj. S:t Mik. O. 1:a kl., Inneh. Thun. Nick. Ift. 4:e kl., R. S. Ern. O., R. D. D. O. A. M. O. *Reuterskiöld*, Sekundchefen för Kgl. Lifregementets Grenadier-Corps, Kammarherren, R. S. O., R. W. O., Off. Fr. H. L., R. D. D. O., *H. O. E. d'Ailly*, Domprosten, Teol. och Filos. Dokt., L. N. O. *J. H. Björnström*, Landskamreraren, Riddaren af K. N. O. Hr *L. W. Ahlm*, Landssekreteraren, Riddaren af K. W. O. Hr *C. E. Stålhös*, Borgmästaren, Riddaren af K. W. O. Hr *E. W. Abenius*, Lasarettsläkaren, Riddaren af K. N. O. Hr Doktor *J. F. Claréus*, Förste Bataljonsläkaren, Stadsläkaren *M. L. P. O. Lind*; och skall räkna det för en heder och glädje att vid samma tillfälle få se rätt talrikt närvarande ungdomens Föräldrar, Anhörige och Målsmän, samt öfrige vetenskapernas och den offentliga undervisningens Gynnare och Vänner.

Nästkommande Hösttermin kommer att börjas Lördagen d. 26 Aug. kl. 10 f. m.

Westerås den 27 Maj 1882.

Ludvig Mossberg.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1881.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i					
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 juni 1866.	Särskilda militäröfning- gar enligt cirkuläret den 23 Mars 1870.
		obligatorisk.	frivillig.				
1	25	25	—	24	2	25	—
2	31	31	—	31	2	30	—
3	30	30	—	24	1	30	—
R. 4	11	11	—	11	—	11	—
L. 4	38	—	28	34	2	37	—
R. 5	5	5	—	1	—	4	—
L. 5	17	—	10	12	2	17	—
R. 6: 1	3	3	—	2	—	3	3
L. 6: 1	27	11	—	12	3	25	23
R. 6: 2	1	1	—	1	1	1	1
L. 6: 2	8	4	—	4	—	8	7
L. 7: 1	14	6	—	10	1	12	10
L. 7: 2	3	1	—	1	—	2	3
Summa för Gemensamma linien	86	86	—	79	5	85	—
Real-linien - - -	20	20	—	15	1	19	4
Latin-linien - - -	107	22	38	73	8	101	43
Summa	213	128	38	167	14	205	47

Bil. 2 a.

Vårterminen 1881.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när-som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Öfvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut vid vårtermi- nens början vid föregående termins slut.	Inskrifne i läroverket under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera								
1	—	—	—	—	—	—	35	—	—	35	—	1	11	12
2	—	1	—	—	—	—	36	—	1	37	—	—	4	4
3	—	—	—	—	—	—	38	—	—	38	—	—	2	2
R. 4	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	—	—	2	2
L. 4	—	—	—	—	—	—	27	—	—	27	—	—	3	3
R. 5	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7	—	1	3	4
L. 5	—	—	—	—	—	—	27	—	—	27	—	—	7	7
R. 6: 1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	—	—	7	7
L. 6: 1	—	—	—	—	—	—	17	—	—	17	—	3	2	5
R. 6: 2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1
L. 6: 2	—	—	—	—	—	—	14	—	—	14	—	—	1	1
L. 7: 1	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	—	1	4	5
L. 7: 2	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	—	9	—	9
Summa för Gemensamma lin.	—	1	—	—	—	—	109	—	1	110	—	1	17	18
Real-linien . .	—	—	—	—	—	—	25	—	—	25	—	1	13	14
Latin-linien . .	—	—	—	—	—	—	103	—	—	103	—	13	17	30
Summa	—	1	—	—	—	—	237	—	1	238	—	15	47	62

Bil. 2 b.

Höstterminen 1881.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).						Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Från andra linien.	Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera			Vid föregående termins slut.	Vid höstterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	22	24	—	1	—	1	
2	—	—	16	—	5	—	5	14	7	6	32	—	—	—	—	
3	—	—	22	—	5	—	3	16	11	2	32	—	1	2	3	
R. 4	—	—	7	—	1	—	3	7	1	—	11	—	—	—	—	
L. 4	1	—	23	—	3	—	6	24	3	6	39	—	—	1	1	
R. 5	—	—	5	—	—	—	—	2	3	—	5	—	—	1	1	
L. 5	—	—	11	—	5	—	1	9	7	—	17	—	—	—	—	
R. 6: 1	—	—	3	—	—	—	—	2	1	—	3	—	—	1	1	
L. 6: 1	—	—	17	—	2	—	5	13	6	3	27	—	—	1	1	
R. 6: 2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	
L. 6: 2	—	—	6	—	1	—	—	5	2	1	8	—	—	—	—	
L. 7: 1	—	—	10	—	3	—	1	8	5	—	14	—	—	—	—	
L. 7: 2	—	—	2	—	1	—	—	2	1	—	3	—	—	—	—	
Summa för																
Gemensamma lin	—	—	38	—	10	—	—	10	30	18	30	88	—	2	2	4
Real-linien . .	—	—	16	—	1	—	—	3	11	6	—	20	—	1	2	3
Latin-linien . .	1	—	69	—	15	—	—	13	61	24	10	108	—	—	2	2
Summa	1	—	123	—	26	—	—	26	102	48	40	216	—	3	6	9

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1881.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . .	9835,50	4099,62	91,48	14026,60	131,90	3680,76	10213,94	14026,60
Ljus- och Vedkassan	1345,80	3638,20	48,78	5032,78	—	3732,78	1300,00	5032,78
Biblioteks- och Materielkassan .	400,80	1983,00	—	2383,80	—	1905,95	477,85	2383,80
Premie- & Fattigkass.	—	812,48	25,58	838,06	2,54	835,52	—	838,06

Bil. 4.

Tabellarisk uppgift
öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd
Höstterminen 1881.

Klass.	Antal lärjungar.	Medelålder.	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillst.		Lidande af bleksot och blödbrist.	Ofta besvärade af hufvudvärk.	Ofta besvärade af näsblod.	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inlyfande.
			Godt.	Medelmättig.	Svag.	Godt.	Mindre godt.				
7	17	19	15	2	—	15	2	2	—	1	—
6	39	16	35	4	—	38	1	1	4	1	—
5	22	14,7	19	3	—	22	—	2	1	1	—
4	49	14	42	6	1	47	2	5	5	—	—
3	30	12,9	26	3	1	27	3	5	6	—	—
2	31	11,7	26	5	—	31	—	—	5	1	—
1	25	10,7	21	4	—	24	1	1	2	—	—
Summa	213	—	184	27	2	204	9	16	23	4	—

Tabellarisk uppgift
å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne Höstterminen 1881.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa	
	September		Oktober		November		December				Insjuknade	Döde
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde		
Under 15 år	11	—	11	—	16	—	9	—	—	—	47	—
15 år eller derutöfver	1	—	6	—	8	—	6	—	—	—	21	—
Summa	12	—	17	—	24	—	15	—	—	—	68	—
<i>Sjukdomar:</i>												
Vattkoppor	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Skarlakansfeber	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Smittsam ögonsjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Bleksot	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	4	—
Näsblödning	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	4	—
Luftrörskatarr	1	—	3	—	4	—	6	—	—	—	14	—
Svalgkatarr	2	—	4	—	9	—	6	—	—	—	21	—
Gastricism	2	—	1	—	2	—	1	—	—	—	6	—
Kronisk magkatarr	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Diarrhé	2	—	1	—	2	—	—	—	—	—	5	—
Akut ledgångsreumatism	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Muskelreumatism	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Bältros	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Yttre skador	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	6	—
Summa	12	—	17	—	24	—	15	—	—	—	68	—

Bil. 5.

Tabellarisk uppgift

öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta
Vårterminen 1882.

Klass.	Antal lärjungar.	Medelålder.	Kroppsbyggnad		Allmänt helsotillst.		Lidande af bleksot och blodbrist.	Ofta besvärade af hufvudvärk.	Ofta besvärade af näsblod.	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inhytande.	Närsynthetsgrad			Summa närsynta.	Procent närsynta.	
			God.	Medelmåttig.	Svag.	Godt.					Mindre godt.	Under 3 D.	3-6 D.			Öfver 6 D.
7	17	19, ⁹	14	3	—	15	2	3	1	2	—	7	1	—	8	47, ⁰
6	36	16, ⁸	33	3	—	35	1	3	3	—	—	5	—	1	6	16, ⁶
5	21	15, ⁶	18	3	—	21	—	—	—	—	—	4	4	—	8	38
4	48	15, ⁰	43	5	—	47	1	4	4	1	—	4	4	—	8	16, ⁶
3	27	14, ¹	23	3	1	23	4	5	3	1	—	3	2	—	5	18, ⁵
2	32	12, ⁷	29	3	—	32	—	2	3	1	—	6	—	—	6	18, ⁷
1	24	11, ⁵	19	4	—	19	3	4	3	1	—	2	—	—	2	8, ³
Summa	205	—	179	24	2	194	11	21	17	6	—	31	11	1	43	20, ⁹

Tabellarisk uppgift

å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne Vårterminen 1882.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa	
	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Insjuknade	Döde
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde		
Under 15 år	4	—	13	—	9	—	8	—	7	—	41	—
15 år eller derutöfver	3	—	9	—	7	—	9	—	3	—	31	—
Summa	7	—	22	—	16	—	17	—	10	—	72	—
<i>Sjukdomar:</i>												
Vattkoppor	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Bleksot	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	4	—
Ögonsjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Näsblödning	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Luftrörskatarr	—	—	6	—	8	—	6	—	5	—	25	—
Lunginflammation	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—
Svalgkatarr	2	—	4	—	2	—	4	—	3	—	15	—
Gastricism	1	—	3	—	1	—	2	—	—	—	7	—
Kronisk magkatarr	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Diarré	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—
Muskelreumatism	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Höftledsinflammation	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Bältros	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Hudutslag	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—
Yttre skador	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—	4	—
Summa	7	—	22	—	16	—	17	—	10	—	72	—

II. Lägre Allmänna läroverket i Sala.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. J. G. Westman.)

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 30 Augusti och slutade den 19 December; Vårterminen började den 24 Januari och kommer att afslutas den 12 Juni.

Tiden för den dagliga undervisningen har varit kl. 7—9, 11—1 och 3—5 e. m. Måndagar och Tisdagar samt 4—5 Fredagar. Fjerdedelstimmen hvarje morgon före kl. 7 har blifvit använd till bön och bibelläsning. Gymnastiköfningarna hafva försiggått kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 hvarje dag; öfningarna i Sång Onsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 5; i Teckning Tisdagar och Fredagar kl. $\frac{1}{2}$ 3—5.

Beträffande antalet undervisningstimmar i hvarje vecka för de särskilda klasserna och läroämnena se nedanstående tabell:

Läroämnena	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.
Kristendom	3	3	2
Modersmålet	5	6	4
Tyska	6	7	5
Matematik	4	5	5
Naturlära	2	2	2
Historia och Geografi	4	5	4
Summa	24	28	22
Närvarande lärjungars antal			
" " " Höstterm.	16	8	7
" " " Vårterm.	14	9	10

Tredje klassen har utom de 22 i tabellen upptagna lärotimmarna haft 6 gemensamt med andra klassen, nemligen 2 i Modersmålet, 2 i Tyska, 1 i Kristendom och 1 i Historia.

Beträffande pensa och läroböcker se nedanstående uppgift:

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Kl. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Gamla Test. efter Hübner. — Första hufvudstycket af katekesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Kl. 2.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Hübner. — Katekes: 2:dre och 3:dje hufvudst. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Kl. 3.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Kurtz. — Katekes: 4:de och 5:te hufvudstyckena samt repetition af de föregående. — Katekisation. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Historia och Geografi.

- Kl. 1.* 4 tim. — Historia: till Wasa-ätten efter Eklunds mindre sammandrag. — Geografi: det allmännaste om Verldsdelarne; fäderneslandets Geografi; det öfriga Europas fysiska och politiska till Sachsiska staterna efter Palmblads lärobok.
- Kl. 2.* 5 tim. — Historia: från Wasa-ätten till Frihetstiden. — Geografi: större delen af Europas fysiska och politiska.
- Kl. 3.* 5 tim. — Historia: från Frihetstiden till lärobokens slut. — Geografi: Europas fysiska och politiska afslutad jemte Asiens och Afrikas.

Matematik.

- Kl. 1.* 4 tim. — Aritmetik: Sorter och Bråk efter Nyström, jemte hufvudräkning. — Geometri: Linearteckning efter Ekman.
- Kl. 2.* 5 tim. — Aritmetik: Sorter och Bråk, Bråks användande på Sorter, hufvudräkning. — Geometri: Euclides: Bok. 1. 41 prop.
- Kl. 3.* 5 tim. — Aritmetik: Till och med sammansatt Regula-de-tri. — Geometri: Euclides Bok. 1, samt Bok. 3, 25 prop.

Naturlära.

- Kl. 1.* 2 tim. — Inledning till djur- och växtrikets kännedom, omfattande det allmänna af läran om människans kroppsbyggnad, samt undersökning af lefvande växter. — Almqvists och Lagerstedts lärobok.
- Kl. 2.* 2 tim. — Växtyperna och de fanerogama växternas yttre organ efter Almqvist. — Lagerstedts lärobok samt med Anderssons Väggtäflor; Sexualsystemet och början till växtinsamling. — Läran om människans kroppsbyggnad efter samma lärobok med förevisning af Fiedlers anatomiska väggtäflor.
- Kl. 3.* 2 tim. — Växtens yttre organ efter Anderssons Inledning till botaniken med den sammans väggtaflor och Thedenii skolbotanik. — Växtyperna och sexualsystemet med ledning af öfversigten öfver märkligare växter efter Almqvist—Lagerstedts lärobok. Växtinsamling. — Läran om däggdjuren efter Torin; beskrifning af typerna för de viktigaste afdelningarne af foglar, kräldjur, groddjur, fiskar och ryggradslösa djur jemte en allmän öfversigt af dessa djurs klasser och ordningar efter Almqvist—Lagerstedts lärobok.

Modersmålet.

- Kl. 1.* 5 tim. — Läsning af Sundéns och Modins läsebok med redogörelse för innehållet; läsning af vissa skaldestycken. — Det viktigaste af formläran samt läran om den enkla satsens delar, efter Sundéns lärobok. — Rättskrifningsöfningar. — Satsbildningar.
- Kl. 2.* 6 tim. — Formlära, Satslära efter Sundén. — Sundéns och Modins läsebok och Fänrik Ståls sägner med försök att redogöra för innehållet jemte öfning i deklamation. — Rättstafnings-, Satsupplösnings- och Satsbildnings-öfningar. — Skriftliga uppsatser efter enkla berättelser.
- Kl. 3.* 6 tim. — Detsamma som 2:dra klassen mera utfördt. — Rättstafnings- och Interpunktionslära. — Läsning af Frithiofs Saga. — Skriftliga uppsatser öfver berättelser och lättare ämnen hvarje vecka.

Tyska Språket.

- Kl. 1.* 6 tim. — Det viktigaste af formläran samt första kursen af Elementarboken. — Calvagens läroböcker.
- Kl. 2.* 7 tim. — Formlära efter Lyth. — 1:sta och 2:dra kurserna af Calvagens elementarbok muntligt och skriftligt genomgångna och af Extemporalerna st. 1—9. — Explikation och analys af st. 1—20 af 2:dra afdelningen. — Jemförelser med den svenska formläran och satsen.
- Kl. 3.* 7 tim. — Formläran och det viktigaste af Syntaxen efter Lyth. — 2:dra kursen af Calvagens elementarbok jemte Extemporalerna dels muntligt dels skriftligt genomgångna; dessutom skrif- och lokutionsöfningar efter Lyth. — Explikation af 2:dra afdelningen af Calvagens elementarbok och några stycken af Lyths läsebok.

Under läsåret hafva blifvit införda Calvagens Tyska läroböcker, Almqvist—Lagerstedts Naturkunnighet och Nyströms Räknelära.

I Välskrifning har 1:a klassen undervisats 2 timmar, 2:a klassen 1 timme och 3:e klassen 1 timme i veckan.

Undervisningen i Teckning har varit fördelad på 3 afdelningar sålunda:

1:a klassen (3 timmar) Teckning i kvadratisk rutnät efter Stuhlmans lärobok;

2:a klassen (1 timme) Teckning i punkterade ritböcker och Öfvergångskursen af T. Lundberg;

3:e klassen (1 timme) Öfvergångskursen samt Stuhlmans Väggtäflor, hvaraf de längst försigkomna lärjungarne medhunnit till och med pl. 34.

Undervisningen i Sång har meddelats 2:ne timmar i veckan och hafva läroverkets samtliga lärjungar, utgörande blott en sångklass, deltagit i öfningarna, som bestått uti choralsång, tonträffning, inöfvande af lättare en- och tvåstämmiga sångstycken samt bringande af kännedom om de allmänna musikaliska tecknen, hufvudsakligen med begagnande af läroböcker af Josephson och Lundh.

Under särskilda lärotider hafva två bland lärjungarna inöfvats i choral-spelning på läroverkets orgelharmonium, som under de dagliga bönestunderna blifvit användt.

Gymnastiköfningarna, som fortgått med $\frac{1}{2}$ timme dagligen — kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 — hafva varit sålunda fördelade, att för fri- och redskapsgymnastik användts $2\frac{1}{2}$ timme,

„ lekar $\frac{1}{2}$ d:o i veckan,

Dervid hafva samtliga i gymnastik deltagande lärjungar utgjort blott en gymnastik-klass, fördelad i 3:ne ungefär lika stora underafdelningar.

Antalet från gymnastiköfningarne befriade lärjungar synes af nedanstående tabellriska uppgift:

Tabellarisk uppgift

å lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne vid Sala allmänna läroverk.

Termin och åldersgrad.	S j u k d o m a r.										Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvar. lärjungar.	
	I syn- och hörsel-organ.	I nerv-systemet.	I circulationsorganerne.	I andedrägtsorganerne.	I matsmält-organerna.	I urin- och köns-organ.	I rörelseorganerne.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.				Andra sjukdomar.
Vårtermin 1881.														
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—	4
15 år och deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—	4
Hösttermin 1881.														
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2

B) Lärarne.

Rektor har undervisat i Kristendom (kl. 2—3) 5 timmar, i Historia och Geografi (1—3) 13 timmar, i Modersmålet (1) 5 timmar samt (1) i Välskrifning 1 timme = 24 timmar i veckan.

Kollega *G. Arpi* har undervisat i Kristendom (1) 3 timmar, i Matematik (1—3) 14 timmar, i Tyska (1) 6 timmar, i Naturlära (1) 2 timmar samt i Välskrifning (1—2) 2 timmar = 27 timmar.

Kollega D:r *P. E. Vallstersson* har undervisat i Modersmålet (2—3) 10 timmar, i Tyska (2—3) 12 timmar, i Naturlära (2—3) 4 timmar samt i Välskrifning (3) 1 timme = 27 timmar.

Uppsatser i Tyska och Modersmålet hafva rättats på lärorummet af Kollega *Vallstersson*.

Lärarne hafva turvis öfvervarit lärjungarnes beivstande af den offentliga gudstjensten och handhaft ledningen af bönstunderna i skolan.

Löjtnant *F. Aminoff* har undervisat i Sång 2 t:r och i Gymnastik 3 t:r i veckan.

T. f. Ritlärarinnan *Demoiselle A. Lindfeldt* har undervisat 5 timmar i veckan.

Rektor har varit Klassföreståndare för 3:e klassen,

Kollega *Vallstersson* „ 2:a „

Kollega *Arpi* „ 1:a „

Demoiselle *Lindfeldt* har under begge terminerna uppehållit lärarebefattningen i Teckning. Hennes arvode för Höstterminen: 133 kr. 33 öre, för Vårterminen är requireradt 166 kr. 67 öre.

Ingen ordinarie lärare har under året afgått från läroverket eller blifvit dit befordrad.

Lärarebefattningen i Teckning är den enda lediga.

C) *Lärjungarne.*

Deras antal.

Klass	Höstterminen 1881.			Vårterminen 1882.		
	Närvarande	Frånvarande	Totalsumma	Närvarande	Frånvarande	Totalsumma
1	16	—	16	14	1	15
2	8	—	8	9	—	9
3	7	—	7	10	—	10
Summa	31	—	31	33	1	34

I afseende på lärjungarnes deltagande i Teckning, Sång och Gymnastik, se Bil. 1.

Hemlexor hafva under läsåret gifvits i 2:a och 3:e klasserna, men ej till någon dag i flera än 2 läroämnen. Den tid, som på detta hemarbete behöft användas, kan beräknas till 1 à 2 timmar för dagen.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under läsåret varit i allmänhet godt, endast tillfälliga illamående hafva egt rum. Ett fall af skarlakansfeber har egt rum samt tre fall af difteri, af hvilka ett slutade med dödlig utgång, då ynglingen i 1:a klassen *Adolf Herman Larsson* den 6 sisl. Febr. afled. Några hafva visat symptom af bleksot. Deras kroppskonstitution är i allmänhet god.

I afseende på antalet inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar under sist förflutne kalenderår se Bil. 2 a och 2 b.

Af de under läsåret inskrifne hafva 14 bevistat folkskola och 1 annat allmänt läroverk.

Vårterminen 1881 afgingo från läroverkets 3:e klass:

K. A. Johansson till H. allm. läroverket i Vesterås.

P. G. Rosenström " " "

K. A. Tulin " " "

B. Aminoff " " "

B. A. S. Schött " " i Upsala.

K. G. Wadsten " " i Örebro.

C. A. Wenngren utan uppgifven afsigt.

G. V. Hallgren " "

G. Vickman " "

V. H. Eriksson till handtverk.

Från 2:a klassen:

K. E. Jansson till landtbruk.

T. Johansson „ „

Under kalenderåret 1881 utdelades såsom stipendier 88 kr. 40 öre, såsom premier och understöd 59 kr. 50 öre.

Höstterminen 1881 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 16 lärjungar; från afgift till materielkassan men icke till byggnadsfonden 5 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

Vårterminen 1882 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 20 lärjungar; från afgift till materielkassan men icke till byggnadsfonden 5 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

D) *Undervisningsmateriel.*

För skolans egna medel hafva inköpts diverse skolböcker samt 10 häften af Sveriges Historia.

Såsom gåfvor har läroverket fått emottaga 1 ex. Sveriges, Norges och Danmarks konungars ättelängder under årtuseudet 880—1880, Sv. Fornskrift-Sällskapets Samlingar, Häft. 77—79, några häften af Bidrag till Sveriges officiella Statistik, Svensk Författningssamling för år 1881 och läroverkens Årsberättelser.

E) *Läroverksbyggnaden.*

Ingen förändring.

F) *Ekonomiska förhållanden.*

Kassornas ställning se Bil. 3.

Beloppet af utgifter för underhåll och tillökning af -

a) boksamlingen	51,10.
b) serskilda boksamlingen	45,50.
c) inredningsmateriel	3,75.

G) *Examina och Terminsafslutning.*

Höstterminsexamen hölls den 19 Dec. Såsom ledare och vittnen voro närvarande: läroverkets Inspektör, Herr Kontraktsposten Fil. Doktor *C. A. Forssman*, Hr Bergshauptmannen och Riddaren *P. N. Sevén* samt Hr Kaptenen och Riddaren *A. Fredenberg*.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 12 Juni.

Nästkommade termin öppnas åter läroverket den 29 Aug. kl. 10 f. m.

Sala den 6 Maj 1882.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1881.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i				Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		Teckning		Sång.		
		obligatorisk.	frivillig.			
1	16	16	—	16	16	
2	8	8	—	8	7	
3	7	7	—	7	6	
Summa	31	31	—	31	29	

Bil. 2 a.

Vårterminen 1881.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).			Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.					
	efter att hafva tillbört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen.	Summa.	från terminens början till och med 31 Januari.	under näst följande mel- lantermin.	Summa.	
								0	1						2
1	—	—	—	—	—	—	7	—	—	4	11	—	—	1	1
2	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—	1	1
3	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	13	—	—	10	10
Summa	—	—	—	—	—	—	27	—	—	4	31	—	—	12	12

Bil. 2 b.

Höstterminen 1881.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).			Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.					Öfver i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4		5 eller flera	vid föregående termins slut.						
1	—	—	—	—	—	4	—	—	12	16	—	—	—	—
2	—	3	3	—	—	2	4	—	—	8	—	—	—	—
3	—	—	4	—	—	3	6	—	—	7	—	—	—	—
Summa	—	3	7	—	—	9	10	—	12	31	—	—	—	—

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1881.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . .	4401,97	367,08	—	4769,05	—	19,47	4749,58	4769,05
Ljus- och Vedkassan	127,56	220,85	—	348,41	—	252,20	96,21	348,41
Biblioteks- och Materielkassan .	4038,19	320,93	—	4359,12	—	128,37	4230,75	4359,12
Premie- & Fattigkass.	102,07	62,00	—	164,07	—	63,00	101,07	164,07

III. Lägre allmänna läroverket i Arboga.

(Uppgift af v. Rektor *L. Sundell*.)

A) *Undervisningen.*

Höstterminen började den 31 Augusti och afslutades den 20 December; Vårterminen började den 25 Januari och kommer att afslutas den 13 inst. Juni.

Den dagliga undervisningen har varit förlagd till kl. 8—10 f. m., kl. 12—3 e. m. samt kl. 5—6 tvenne eftermiddagar i veckan för de båda öfversta klasserna, häruti inberäknad tiden för undervisningen i Teckning. De närmaste 20 minuterna före morgonlektionernas början hafva varit upptagna till förrättande af morgonbönerna. — Öfningarna i Gymnastik egde under Höstterminen rum på förmiddagarne kl. 10— $\frac{1}{2}$ 11 samt $\frac{1}{2}$ 12—12; under Vårterminen hafva dessa öfningar försiggått endast kl. 10— $\frac{1}{2}$ 11. Till vapenöfningar har varit anslagen en eftermiddagstimme i veckan. Öfningarna i Sång och Instrumentalmusik hafva varit förlagda till 5—7 e. m. tvänne dagar i veckan samt kl. 5—6 e. m. en dag i veckan.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka enligt den fastställda läseordningen undervisning af de särskilda ämneslärarne meddelats, visas af följande tabellariska uppgift:

Höstterminen.

Klass.	Antalet undervisade lärjungar.	Rektor.	Kollega Sundell.	Kollega Stapelmohr.	Kollega Ahrling.	Kollega Stenberg.	Kollega Kemner	Anmärkingar.	
5	8	11	5	—	6	5	10	Klass. 4 har haft 1 undervisningstimme gemensamt med klass. 5 i Kristendom. L. 4 och L. 5 hafva haft 3 gemensamma undervisningstimmar i Latin. R. 4 och R. 5 hafva haft 1 gemensam undervisningstimme i Engelska.	
4	12	9	5	—	7	5	6		
3	22	—	5	1	7	8	7		
2	28	—	12	—	7	7	3		
1	16	—	—	26	—	—	—		
Summa	86	20	27	27	27	25	26		
<i>Vårterminen.</i>									
5	8	5	—	6	5	10	11		
4	12	5	—	7	5	6	9		
3	21	5	1	7	8	7	—		
2	28	5	—	7	7	3	7		
1	16	—	26	—	—	—	—		
Summa	85	20	27	27	25	26	27		

Under läsåret hafva följande lärostycken blifvit genomgångna:

Första Klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Gamla Testamentet, efter Hübner (Thomand. uppl.), till och med "Israels och Juda Rikens undergång." — Första hufvudstycket af Katekesen. — Bibelläsning. — Valda Psalmer.
- Modersmålet.* .5 tim. — Uppläsning och förklaring af berättelser ur "Läsebok för Folkskolan" med öfning för lärjungarne att med egna ord återgifva innehållet. — Af språkläran, efter Brodén's lärobok, det viktigaste af formläran till och med de svaga verbens aktiva böjningsformer. — Det viktigaste om satsdelarne samt öfningar i rättstafning.
- Tyska.* 6 tim. — Af språkläran, efter Calwagens lärobok, det viktigaste af formläran till och med de regelbundna svaga verbens aktiva böjningsformer. — Af Calwagens Elementarbok såväl de tyska som de svenska styckena af första afdelningens första kurs ntom st. 19—21.
- Matematik.* 4 tim. — Aritmetik, de fyra räknesätten i hela tal och decimalbråk med tillämpning på sorter. — Hufvudräkning.
- Naturlära.* 2 tim. — Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt de elfva första växterna efter Almqvists och Lagerstedts lärobok. — Undersökning af lefvande växter.
- Historia och Geografi.* 4 tim. — Fäderneslandets Historia efter Odhner till Nyare tiden. — I Geografi, efter M. Roths lärobok, "satsur den fysiska geografin" samt Sverges, Norges, Danmarks, Finlands och Rysslands fys. och pol. Geografi.

Andra Klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Nya Testamentets. — Katekes: Andra hufvudstycket. Bibel- och psalm-läsning.
- Modersmålet.* 6 tim. — Läsningar såsom i föregående klass. — Det viktigaste af formläran. — Läran om satsen och dess delar. — Satsbildnings- och rättskrifningsöfningar.
- Tyska.* 7 tim. — Det viktigaste af formläran. — Elementarboken, första afdelningens andra kurs samt styck. 1—10 af andra afdelningen. — Öfningar i särskiljande af ordklasser, satsdelar och olika satser. — Vokabelläsning. — Skriföfningar på lärorummet.
- Matematik.* 5 tim. — Aritmetik, de fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter. — Metersystemet. — Hufvudräkning.
- Naturlära.* 2 tim. — Sedum—Orobus; människokroppens allmänna byggnad; Katten—Abborren, efter Almqvists och Lagerstedts lärobok med ledning af "botaniska väggtaslor," Fiedlers "Wandtafeln", Holmgrens atlas öfver däggdjuren samt Kraus' "das Thierreich in Bildern." — Sexualsestemets klasser. — Insamling och undersökning af några allmänna vårväxter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Fäderneslandets historia f. o. m. Kalmar-Unionen till Carl XII, efter Ekelunds "lärobok för första begynnare." — Tyska rikets, Österrike—Ungerns, Schweiz', Nederlands, Belgiens, Storbritanniens och Irlands fys. och pol. geografi jemte repetition af det föregående, efter M. Roths lärobok.

Tredje Klassen

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Gamla och Nya Testamentets repeterad. — Katekes: 3—5 hufvudstyckena. — Bibel- och psalm-läsning.
- Modersmålet.* 6 tim. — Läsning af berättelser ur Läsebok för Folkskolan. — Formläran re-

peterad. — Det viktigaste af satsläran. — Interpunktionsläran muntligt genomgången. — Satsbildnings- och rättstafningsöfningar. — Skriföfningar på svarta taflan under lärarens ledning.

Tyska. 7 tim. — Formläran efter Calwagens lärobok, avslutad och repeterad. — Elementarboken, styckena 11—27 utaf 2:dra afdelningens tyska stycken samt utaf extemporalerna styckena 1—12 och 18—25. — Vokabelläsning. — Skriföfningar på lärorummet 1 timme hvarje vecka.

Matematik. 5 tim. — Aritmetik: tillämpning af de genomgångna kurserna på Reg. de tri, Intresseräkning m. m. — Hufvudräkning. — Några enkla geometriska uppgifter.

Naturlära. 2 tim. — Repetition af föregående årskurs samt dessutom: Salix—Solanum; Sandödlan—Toffeldjuret; Sexualsestemets ordningar. — Insamling och examinering af lefvande växter.

Historia och Geografi. 5 tim. — Fäderneslandets historia avslutad och repeterad från Gustaf Wasa. — Europas fys. och pol. geografi avslutad och repeterad, efter Palmblad—Sörenssons lärobok.

Fjerde Klassen.

Kristendom. 2 tim. — Katekisation öfver de två första hufvudstyckena. — Bergs bibelhandbok, Gamla Testamentet. — Läsning af Math. Evangelium.

Modersmålet. 4 tim. — Välläsning: "Fänrik Ståls sägner." — Sats- och interpunktionslära, tillämpade vid de muntliga och skriftliga öfningarne. — Hvarannan vecka en uppsats på lärorummet eller öfversättning från tyska språket. — Rättskrifningsöfningar.

Tyska. 4 tim. — Formläran efter Calwagen repeterad samt af syntaxen det viktigaste i förening med extemporalier efter Calwagens öfversättningsöfningar. — Svedboms läsebok: st. 31—75. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Engelska. 7 tim. — Enbloms lärobok: formläran, med undantag af prepositionerna, i förening med extemporerade öfningar. — Läseboken: st. 1—22. — Muntlig öfversättning från Svenska till Engelska af alla öfversättningsstyckena i Mathesii Elementarbok. — Vokabelläsning. — Skriföfningar på lärorummet 1 timme hvarje vecka under vårterminen.

Latin. 8 tim. — Rabes lärobok: formläran samt styck. 1—50 af läseboken. — Af syntaxen det behöfliga muntligt meddeladt.

Matematik. 5 tim. — Algebra: de fyra räknesätten i hela tal samt läran om bråk påbörjad, efter Björling. — Geometri: läran om liniers ställning till hvarandra samt om triangler och parallelogrammer (Euklides böck. 1—2). — Aritmetiska öfningar.

Naturlära. 2 tim. — "De fanerogama växternas yttre organer; "Öfversigt öfver märkligare växter;" Sexualsestemet och de förnämsta naturliga familjerna. — Biet—Toffeldjuret; Öfversigt öfver djurrikets första provins. — Insamling och examinering af lefvande växter.

Historia och Geografi. 5 tim. — Gamla tidens och Medeltidens historia efter Pallins lärobok jemte läsebok af Sjögren. — Öfversigt öfver de främmande verldsdelarnes fys. och pol. Geografi efter Palmblad—Sörenssons lärobok jemte läsebok af Egli.

Femte Klassen.

Kristendom. 2 tim. — Katekisation öfver tredje, fjerde och femte hufvudstyckena. — Bergs bibelhandbok, Nya Testamentet. — Bibelläsning lika och tillsammans med 4:e kl.

Modersmålet. 3 tim. — Välläsning: Stycken af Geijer, Tegnér och Runeberg jemte dessa författares lefnadsteckningar; större delen af Fritiofs saga. — Öfningar i disposition af lättare Kriaämnen. — Brodéns lärobok fullständigt genomgången. — Hvarannan vecka en uppsats eller öfversättning från tyska språket. — Rättstafningsöfningar.

- Tyska.* 3 tim. — Formläran efter Flach repeterad, syntaxen fortsatt och repeterad i förening med extemporalier efter Calwagens översättningsöfningar. — Svedboms läsebok st. 70—105. — Schillers "Wilhelm Tell" samt af "Die Jungfrau von Orleans" prolog samt akt. 1. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Engelska.* 7 tim. — Formläran repeterad. — Af syntaxen: läran om satsdelarnes öfverensstämmelse, Artiklarne, Pronomen, Infinitivus och Participium, i förening med extemporerade öfningar samt motsvarande stycken i Modins elementarbok. Läseboken, styck. 24—40. — Vokabelläsning. — Temaskrifning på lärorummet 1 timme hvarje vecka.
- Franska.* 3 tim. — Oldes lärobok, formläran: 1 och 2 kursen till de oregelbundna verben i förening med extemporalier. — Läsebokens 1:a afdelning, styck. 1—30.
- Latin.* 8 tim. — Formläran efter Rabe repeterad. Af syntaxen kasusläran samt af det öfriga det behöfliga muntligt meddeladt. — Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Alcibiades.
- Matematik.* 5 tim. — Algebra: läran om bråk avslutad; lättare eqvationer af första graden med en obekant, jemte problem. — Geometri: läran om cirklar och månghörningar (Eukl. böck, 3—4). — Repetition. — Aritmetiska öfningar.
- Naturlära.* 2 tim. — Läroboken avslutad och repeterad; lärjungarnes egna växtsamlingar genomgångna och rättade. — Insamling och examinering af levande växter.
- Historia och Geografi.* 4 tim. — Pallins lärobok i allmänna historien avslutad och repeterad samt Ekelunds "fäderneslandets historia" repeterad fr. o. m. Gustaf Wasa. — Amerikas politiska geografi repeterad.

Under läsåret har intet annat ombyte af läroböcker egt rum, än att Odhners lärobok i "Fäderneslandets historia för lägre klasser" blifvit antagen för 1:a klassen i stället för Ekelunds lärobok.

Undervisning i Välskrifning har meddelats: i 1:a klassen 2 tim., 2:a och 3:e klasserna 1 timme i veckan.

Till undervisning i Teckning hafva varit anslagna och i den allmänna läseordningen upptagna: för klass. 1—3 en timme i veckan samt för klass. 4—5 tre timmar, hvaraf 2 tim. gemensamt. Endast 1 af Latin-liniens lärjungar har frivilligt deltagit i Teckning och har haft 2:ne timmars undervisning i veckan tillsammans med Realisterna.

Följande kurser hafva blifvit genomgångna:

Klass. 1 har tecknat uti rutade ritböcker.

Klass. 2 detsamma som 1:a klassen; andra upplagan af Th. Lundbergs supplement till Stuhlmans lärobok samt börjat böjda linier.

Klass. 3 har tecknat i punkterade böcker såväl raka som böjda linier, enkla krokliniga figurer m. m. samt dessutom efter första upplagan af supplementet.

Klass. 4 har tecknat efter Stuhlmans, Wohliens och Sjöströms väggtaflor samt haft 1 timmes konstruktionsritning i veckan. — En "qvarsittare" har tecknat efter gipser.

Klass. 5 detsamma som 4:e klassen samt efter gipser. — Konstruktionsritning 1 tim. i veckan.

Teckningsundervisningen har under läsåret inspekterats af Slottsintendenten m. m. *E. A. Jacobsson*.

Vid öfningarna i Sång hafva lärjungarne varit fördelade i 2:ne afdelningar, den lägre bestående af klasserna 1—2 och den öfre bestående af klass. 3—5. Hvardera afdelningen har haft 1 timmes undervisning i veckan förutom den timme, under hvil-

ken båda afdelningarna öfvats gemensamt i koralsång. Den lägre afdelningen har undervisats i läran om de musikaliska tecknen, tonarter o. s. v. samt öfvats i tonträffning och enstämmig sång. Den öfre afdelningen har undervisats i läran om tempo, de musikaliska termerna o. s. v. samt öfvats i tonträffning och flerstämmig sång. — Öfningar i Instrumentalmusik hafva egt rum 2:ne timmar i veckan. Af de lärjungar, som deruti deltagit, hafva 8 öfvats i behandling af blåsinstrumenter, samt 14 i orgel-spelning.

I Gymnastik- och Vapenöfningarna deltog under sistförflutna årets Vårtermin 78 lärjungar och under Höstterminen 81. Antalet af dem, hvilka Läkaren förklarar böra från allt deltagande i öfningarna befrias, samt orsakerna dertill inhämtas af följande tabellariska uppgift:

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	
	i syn- och hörsel-organ.	i nerv- systemet.	iirkulations- organerna.	i andedrägts- organerna.	i matsmäl- ningsorgan.	i urin- och köns-organ.	i rörelse- organerna.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghhet.	Andra sjuk- domar.				Summa.
Vårtermin 1881.															
Under 15 år . .	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	3	54
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	28
Summa	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	4	—	4	82
Hösttermin 1881.															
Under 15 år . .	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4	—	4	69
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Summa	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4	—	4	85

Lärjungarne voro under båda terminerna fördelade på 2:ne afdelningar och öfvades dessa afdelningar — den ena bestående af 1—2 klassernas lärjungar, den andra af 3—5 klassernas — under Vårterminen samtidigt hvarje dag en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 10. Under Höstterminen öfvades de båda afdelningarna på skilda tider, den högre afdelningen en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 10 och den lägre en half timme omedelbart före lektionernas början kl. 12. — En eftermiddagstimme i veckan var anslagen till gevärsexercis och målskjutning med salongsgevär. Gevärsexercisen har dock ej kunnat öfvas på ett tillfredsställande sätt, emedan gevären äro ytterst dåliga.

I öfningarna deltog lärjungarne ur klasserna 4—5, under Vårterminen till ett antal af 17 och under Höstterminen till ett antal af 19. Af dem, som uppnått 15 års ålder och i gymnastiköfningarna deltagit,ingo alla deltaga i vapenöfningarna.

Ungefär en halftimme i veckan — af gymnastiktiden — har användts till öfning i infanterimanöver. — Utmarscher företogos, då väder och väglag tillåto. — Under året voro gymnastiköfningarna inställda under 6 dagar, utom den tid från den 5 till den 25 Maj, då Läraren bevistade sitt Regimentes möten.

B) *Lärarne.*

Död: Läroverket har under läsåret förlorat sin Rektor, *Lars Hezekiel Afzelius*, som afled den 17 sistlidne April.

Rektor *Afzelius* var född i Enköping den 10 April 1822. stud. 1840, fil. dokt. 1848, v. lektor i Gefle atheneum v.-t. 1850, v. lärare vid Westerås läroverk h.-t. s. å., konstituerad lärare 1851, v. gymn.-adj. 1854, tillika v. lärare i engelska språket h.-t. s. å. reste i Tyskland en tid 1855 och 1858, i Frankrike 1855, kons.-amanuens i Westerås 1856, v. rektor vid Arboga pedagogi 1859, ord. lärare derst. s. å., rektor vid pedagogien 1860, t. f. rektor vid nya elementarlärov. derst. 1861, kollega vid samma lärov. s. å.; rektor derst. d. 16 Dec, 1862.

Som af ofvanstående uppgifter synes, verkade *Afzelius* vid detta läroverk såsom rektor och lärare öfver 20 år. Under denna tid reorganiserades läroverket och uppflyttades först, 1861, till treklassigt och sedan, 1867, till femklassigt allmänt läroverk. Härvid inlade *Afzelius* mycken förtjenst. — Och sällan får man väl se en mera nitisk lärare än han var. Många äro ock de, som till honom stå i förbindelse för de goda kunskaper, de genom honom erhållit (och derom vittnade också den krans på hans kista, som bar inskriften: "från tacksamma och tillgifna lärjungar.") Särskildt står den, som skrifver detta, i oförgätlig tacksamhetsskuld till den afidne för den hjertliga välvilja, han af honom rönte och de goda värdefulla råd, han af honom erhöll vid sina första steg på lärarebanan. Frid öfver hans stoft!

Tjänstgöringsskyldighet och undervisningsämnen voro under Høstterminen på följande sätt mellan lärarne fördelade:

Rektor: Latin i klass. 5—4, 13 tim. i veckan; Tyska i 5, 3 t:r, och i 4, 4 t:r; Tyska hemthemata i 5—4; Klassföreståndare för 5.

Kollega *L. T. Sundell*: Matematik i 5—2, 20 t:r; Tyska i 2, 7 t:r; rättat 4:e klassens svenska uppsatser; Klassföreståndare för 4.

Kollega, Fil. Dokt. *G. H. von Stapelmohr*: Alla ämnen i 1 utom Teckning, 26 t:r; Kristendom (Bibl. Hist.) i 3, 1 t:e; Klassföreståndare för 1.

Kollega, Fil. Dokt. *J. E. E. Åhrling*: Historia och Geografi i 5—2, 19 t:r; Naturlära i 5—2, 8 t:r; Klassföreståndare för 3.

Kollega, Fil. Dokt. *S. O. Stenberg*: Kristendom i 5—2, 7 t:r; Modersmålet i 5—2, 18 t:r; morgonbönerna; rättat 5:te klassens svenska uppsatser; Klassföreståndare för 2.

Kollega, Fil. Dokt. *G. V. Kemner*: Franska i 5, 3 t:r; Engelska i 5—4, 13 t:r; Tyska i 3, 7 t:r; Kristendom (Bibl. Hist.) i 2, 1 t:e; Modersmålet i 2, 1 t:e; Välskrifning i 2, 1 t:e.

Vik. Lärarinnan i Teckning undervisade 8 timmar i veckan, Läraren i Musik *J. E. Söderberg* 5 t:r, och Läraren i Gymnastik, Kaptenen *S. A. Hallström* under Høstterminen 7 t:r och under Vårterminen 4 t:r.

Under Vårterminen var tjänstgöringsskyldigheten lika fördelad med det undantag, att vik. Läraren *J. A. Lund* jemte Rektors lärareåligganden öfvertog Kollega *Sundells* undervisningsskyldighet i Tyska i 2:a klassen.

Under läsåret hafva följande lärare åtnjutit tjänstledighet: Kollega *Åhrling* från Høstterminens början till d. 1 Oktober för fortsättande af arkivforskningar i Linnean

Society i London; Rektor *Afzelius* från d. 23 November till Höstterminens slut, hvar under han dock sjelf skötte rektorsgöromålen samt från Vårterminens början till sin död d. 17 April, under hvilken tid han hade full tjänstledighet.

Såsom vikarier hafva tjänstgjort: för Kollega *Åhrling* Fil. Kand. *J. E. Pettersson*; för Rektor *Afzelius* under Höstterminen Studeranden vid K. Univ. i Upsala *G. Erikson* och under Vårterminen Teol. Stud. *J. A. Lund*. Kollega *Sundell* har från Vårterminens början skött rektorsgöromålen och är af H. H. Eforus förordnad att tillse vidare vara v. Rektor vid läroverket. Under hela läsåret har Fru *A. Åhrling* varit vik. Lärarinna i Teckning.

Af statsmedel utbetaltes i vikariatsarvoden under Höstterminen:

Till Fru *A. Åhrling* . . . 266,67.

„ Stud. *G. Erikson* . . . 56,41.

Lediga ordinarie lärareplatser vid läroverket: Rektors- och Ritläraretjänsterna.

C) Lärjungarne.

Lärjungarnes antal Höstterminen 1881 och Vårterminen 1882.

K l a s s.	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa		Total- Summa
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
H.-T. 1881									
1	16	—	—	—	—	—	16	—	16
2	28	—	—	—	—	—	28	—	28
3	21	—	—	—	—	—	21	—	21
4	—	—	8	—	4	—	12	—	12
5	—	—	5	—	3	—	8	—	8
Summa	65	—	13	—	7	—	85	—	85
V.-T. 1882									
1	16	—	—	—	—	—	16	—	16
2	28	—	—	—	—	—	28	—	28
3	21	1	—	—	—	—	21	1	22
4	—	—	8	—	4	—	12	—	12
5	—	—	5	—	3	—	8	—	8
Summa	65	1	13	—	7	—	85	1	86

För öfversigt öfver lärjungarnes deltagande i Teckning, Musik och Gymnastik under Höstterminen hänvisas till Tab. Bil. 1.

Hemlexor hafva i alla klasser för hvarje dag blifvit lärjungarne föresatta, i allmänhet för klass. 1 i 2 ämnen, för de öfriga i 2 å 3 ämnen, och kunna dessa hemlexor för lärjungar af medelmåttiga anlag i allmänhet anses hafva upptagit: för 1:sta klassen 1½, å 2 timmar dagligen, för 2:dra och 3:dje klass. omkring 2 timmar, samt för de öfriga omkring 3 timmar. Den tid, lärjungarne i 4:de och 5:te klasserna behöft använda på sina hemscripta, kan antagas till omkring 2 timmar i veckan.

Angående lärjungarnes kroppskonstitution och helsotillstånd har läroverkets Läkare, Dr J. G. W. *Hartelius*, lemnat följande uppgift:

”Hvad lärjungarnes kroppbyggnad, helsotillstånd m. m. angår inhämtas detta af de föreskrifna undersökningstabellerna, hvarför dessa här meddelas:

Klass	Antal lärjungar.	Medelålder.	Kroppbyggnad.			Allmänt helso- tillstånd.		Lidande af blekhet och blodbrist.	Ofta besvärade af hufvudvärk.	Ofta besvärade af näsblod.
			God.	Medelmåttig	Svag.	Godt.	Mindre godt.			
Hösttermin. 1881.										
5	8	15,75	7	—	1	8	—	—	—	—
4	12	14,53	6	4	2	11	1	2	—	—
3	21	13,00	11	9	1	19	2	2	3	—
2	28	12,29	23	4	1	22	6	4	1	—
1	16	10,81	12	2	2	13	3	2	1	1
Summa	85	12,84	59	19	7	73	12	10	5	1
Vårtermin. 1882.										
5	8	16,75	7	1	—	8	—	—	—	1
4	12	15,53	7	3	2	10	2	2	—	—
3	22	13,90	12	9	1	20	2	2	2	—
2	28	13,28	23	5	—	23	5	5	1	—
1	16	11,18	12	2	2	13	3	2	2	1
Summa	86	13,82	61	20	5	74	12	11	5	2

Under Oktober och November månader sistlidne Hösttermin hemsöktes läroverket af en messlingsepidemi. De insjuknade ynglingarne utgjorde 33. Ej ansågs det dock lämpligt att för denna epidemi afbryta skolans verksamhet, derföre att dels mer än halfva lärjungeantalet redan förut haft sjukdomen och dels denna var af den lindrigaste beskaffenhet samt dessutom fanns på bygderna utom staden, ifrån hvilka läroverket rekryteras. Bland öfriga sjukdomar, som förekommo under Höstterminen, må nämnas: lungkatarrh 11 fall, diarrhé 5 fall, mag- och tarmkatarrh 3 fall, halsfluss 3 fall etc. Hela sjukantalet var 62.

Innevarande Vårtermin har ända hittills visat ett tillfredsställande utseende angående sjukligheten. Sjukdomarne hafva bestått i lätta lung- och magkatarrher, halsfluss m. m. till endast ringa antal.

Då ögonundersökningarne för denna termin ej äro afslutade, kan om synförmågan intet omdöme ännu fällas. För att dock visa graden och frekvensen af närsynthet inom läroverket anföres här nedan utgången af undersökningen vid slutet af Vårterminen 1881. Resultatet öfverensstämmer temligen med föregående årens:

De närsyntes antal var 13 eller 15,85 procent.

Procent närsynte i 5:te klassen . . .	33,33.
4:de ” . . .	25,00.
3:dje ” . . .	12, 5.
2:dra ” . . .	12,00.
1:sta ” . . .	12, 5.

Närsynthetsgraden var följande neml. hos

1 lärjunge . . .	1 Dioptri,
5 ” . . .	1,25.
5 ” . . .	1,75,
1 ” . . .	2,25,
1 ” . . .	3,00.”

För öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver antalet inskrifne, inom läroverket flyttade och från läroverket afgångne lärjungar m. m. hänvisas till tabellerna bil. 2 a) och b).

Af de under läsåret inskrifne 17 lärjungarne hafva 11 förut bevistat folkskola, 2 allmänt läroverk samt 4 åtnjutit enskild undervisning.

Följande lärjungar afgingo från läroverket vid förra Vårterminens slut, efter att hafva undergått godkänd afgångspröfning enligt § 33 mom. 2 i Nådiga Stadgan för Rikets allmänna läroverk:

O. A. Afzelius till högre läroverket i Örebro.

E. H. Löf ” ” ”

E. R. Bosæus ” ” ”

P. G. Malmgren ” ” ”

E. G. Eriksson att söka plats i handel.

De lärjungar, som i öfrigt och utan att hafva aflagt afgångsexamen nämnda termin afgingo från läroverket, voro följande:

Från 5:te klassen:

L. J. Larsson utan uppgifvet ändamål.

C. Th. W. v. Schulzenheim till tekniska skolan i Örebro.

Från 4:de klassen:

J. Lindström att söka plats i handel.

Från 3:dje klassen:

G. L. Hult att söka plats i handel.

W. A. Widegren ” ”

J. C. Berg utan uppgifvet ändamål.

Från 2:dra klassen:

S. L. E. Söderqvist till allmänt läroverk i Göteborg.

A. L. Linneros till högre läroverket i Örebro.

De under sistförflutna kalenderår till lärjungarne utdelade stipendier uppgingo

till ett belopp af 1525,84 kronor samt premier och understöd till ett belopp af 121,75 eller tillsammans 1647,59 kr.

Under Hötterminen voro 19 lärjungar befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden, samt 3 befriade från afgift till byggnadsfonden, men ej från afgift till materielkassan. Innevarande termin torde förhållandet blifva lika.

D) *Undervisningsmateriel.*

För läroverkets egna medel hafva blifvit inköpta: Sveriges Historia, utgifven af O. Montelius m. fl., 10 häften; Samling af Författningar m. m. rörande allmänna läroverken, utgifven af Zimmerman och Stjernstedt samt Sjöströms ritplanscher. — Från K. Ecclesiastik-Departementet, Konsistorium och andra myndigheter har läroverket under året fått emottaga: Sv. Författningssamling för slutet af år 1881 och början af år 1882; Sv. Boklexikon af Hj. Linnström, fortsättning; Bidrag till Sveriges officiella Statistik åtskilliga häften samt den vanliga samlingen af läroverkens årsberättelser.

E) *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Den i en föregående redogörelse uttalade förhoppning, att frågan om nytt läroverkshus skulle blifva på ett tillfredsställande sätt afgjord, synes nu snart gå i fullbordan, då Kgl. Maj:t i Nåder behagat dels ur Stiftets Byggnadskassa för uppförande på skolans gamla tomt af nytt läroverkshus "för närvarande" anvisa ett belopp af 10,000 kronor dels ock fastställa ritning till detsamma, samt Stadens Herrar Fullmäktige inom kort torde i denna fråga komma att fatta ett för dem lika hedrande som för läroverket lyckligt och godt beslut.

F) *Ekonomiska förhållanden.*

För öfversigt för sist förflutna kalenderår öfver ställningen i läroverkets kassor hänvisas till tab. bil. 3.

De belopp, som under sist förflutna kalenderår utgått för underhåll och tillökning af undervisningsmaterielen samt inredningsmaterielen, utgjorde: för undervisningsmaterielen 14,81 kronor och för inredningsmaterielen 40,50 kr.

G) *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Med de lärjungar, hvilka under förra årets Vårtermin anmält sig till examen för behörighet att inträda i Högre Läroverks 6:te klass, anställdes sådan examen den 14 Juni under tillsyn af Läroverkets Inspektör, Kontraktsprosten och Kyrkoherden i Ar-

boga, Fil. Dokt. *E. K. Klingberg*. Alla de nuvarande lärjungarne i läroverkets 5:te klass hafva anmält sig till sådan afgangsexamen vid terminens slut.

Höstterminen afslöts, med H. H. Efori begifvande, utan examen d. 20 Dec. och innevarande termins examen är af honom utsatt till Tisdagen d. 13 Juni och kommer att hållas från kl. 9 f. m.—1 e. m., hvarefter, sedan uppvisning i Sång och Musik egt rum, flyttningen klasserna emellan o. s. v. tillkännagifves, stipendier och premier utdelas samt lärjungarne hemförlofvas.

Nästkommande Hösttermin börjas Fredagen den 25 Augusti kl. 11 f. m.

Arboga den 13 Maj 1882.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1881.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i					Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.		
		obligatorisk.	frivillig.				
1	16	16	—	16	4	16	
2	28	28	—	27	5	26	
3	21	21	—	19	6	20	
R. 4	8	8	—	6	1	7	
L. 4	4	—	—	1	1	4	
R. 5	5	5	—	—	1	5	
L. 5	3	—	1	1	1	3	
Summa för							
Gemensamma linien	65	65	—	62	15	62	
Real-linien . . .	13	13	—	6	2	12	
Latin-linien . . .	7	—	1	2	2	7	
Summa	85	78	1	70	19	81	

Bil. 2 a.

Vårterminen 1881.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).			Lärjungar afgangne från läroverket i nedan nämnda klasser.					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.					från andra linien.	Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen.	Summa.	från terminens början till och med 31 Januari.	från terminens slut.	under näst följande mel-lantermin.	Summa.
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid vårterminens början						
1	—	—	—	—	—	—	24	—	—	24	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	25	—	—	25	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	—	—	—	—	—
R. 4	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	—
L. 4	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—	—
R. 5	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—	—
L. 5	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—
Summa för															
Gemensamma lin.	—	—	—	—	—	—	65	—	—	65	—	—	—	—	—
Real-linien . .	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—	—
Latin-linien . .	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	82	—	—	82	—	—	—	—	—

Bil. 2 b.

Höstterminen 1881.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).					Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		från andra linien.	vid föregående termins slut.						
1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	13	16	—	—	—	—
2	—	—	15	1	5	—	5	15	—	2	28	—	—	—	—
3	—	—	18	—	—	—	2	9	6	1	21	—	—	—	—
R. 4	—	—	7	—	—	—	1	4	3	—	8	—	—	—	—
L. 4	—	—	4	—	—	—	—	3	1	—	4	—	—	—	—
R. 5	—	—	2	—	1	—	2	2	1	—	5	—	—	—	—
L. 5	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
Summa för	—	—	33	1	5	—	10	24	15	16	65	—	—	—	—
Gemensamma lin	—	—	9	—	1	—	3	6	4	—	13	—	—	—	—
Real-linien - -	—	—	7	—	—	—	—	6	1	—	7	—	—	—	—
Latin-linien - -	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	49	1	6	—	13	36	20	16	85	—	—	—	—

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1881.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden . .	1434,09	682,00	—	2116,09	—	181,69	1934,40	2116,09
Ljus- och Vedkassan	523,54	822,00	—	1345,54	—	464,00	881,54	1345,54
Bibliotheks- och Materielkassan .	1983,66	738,00	—	2721,66	—	163,31	2558,35	2721,66
Premie- & Fattigkass.	107,44	53,16	—	160,60	—	91,75	68,85	160,60

IV. Stadspedagogien i Köping.

(Uppgift af Rektor, Fil. Doktor **M. Barken.**)

A) *Undervisningen.*

Höstterminen börjades den 29 Augusti och afslutades med examen den 20 December. Vårterminen, som började den 20 Januari är bestämd att afslutas den 6 Juni.

Undervisningstiden har detta, liksom flera föregående år, varit kl. 7—9; 10—12 f. m. samt för första klassen 3 dagar och för Rektorsklassen 4 dagar i veckan kl. 1—2 e. m. Hvarje morgon har gemensam bön med sång och bibelläsning förrättats före läsningens början.

I Teckning hafva lärjungarne öfvats Måndagar och Torsdagar kl. 3—5 e. m.

I Sång Tisdagar och Fredagar kl. 3—4 e. m.

I Gymnastik Tisdagar, Onsdagar, Fredagar och Lördagar kl. 12—1 e. m.

Uppgift å antalet lärotimmar i veckan under läsåret:

Klass.	Antal lärjungar.		Antal lärotimmar.		Summa.
	Hösttermin.	Vårtermin.	Rektor.	Kollega.	
1	20	20	3	24	27
2	26	22	24	4	28
Summa	46	42	27	28	55

Redogörelse för begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser:

Första Klassen.

Kristendom, 3 t.r. Biblisk historia: Nya testamentet och 29 berättelser af gamla test. efter Fischier. Katekes: öfra lexl. 1:a och 2:a hufvudst.; nedra lexl. 1:a hufvudst. Bibelläsning och valda psalmer.

Modersmålet, 5 t.r: Innläsning med återgifvande af innehållet, utnläsning af smärre poetiska stycken; rättskrifningsöfningar i förening med ljudlära, det viktigaste af form-läran, läran om den enkla satsen samt ordresolution och satsanalys efter Sundéns språklära.

Tyska språket, 6 t.r. Öfra lexlaget: Andra kursen af första afdelningen i Calwagens elementarbok jemte motsvarande delar af samma förf:s språklära. Nedra lexlaget: Första

kursen i elementarboken jemte motsvarande delar af språkläran. Båda lexlagen: Skriföfningar på lärorummet.

- Matematik*, 4 t.r. Öfra lexlaget: Decimalbråk, bråk och sorter. Nedra lexlaget: Hela tal och decimalbråk efter Nyströms och Zweigbergks läroböcker. Hufvudräkning.
- Naturlära*, 2 t.r. Zoologi: Människokroppen, katten, hunden, björnen, hästen, oxen och stora husråttan efter Almqvists och Lagerstedts lärobok. Botanik: De åtta första växterna efter samma förf:s lärobok jemte undersökning af lefvande växter.
- Historia och Geografi*, 4 t.r. Historia. Öfra lexlaget: Fäderneslandets historia från Gustaf Vasa till och med Karl XII efter Ekelunds lärobok. Nedra lexlaget: Fäderneslandets historia från början till Gustaf Vasa efter Odhners lärobok. Geografi. Öfra lexlaget: Europas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad efter Dahm. Nedra lexlaget: Sveriges, Norges, Danmarks och Rysslands fysiska och politiska geografi efter samma författares lärobok. Båda lexlagen hafva dessutom genomgått det allmännaste af verldsdelarnes fysiska geografi

Andra eller Rektorsklassen.

- Kristendom*, 3 tr. Öfra lexl.: Welanders bibelkännedom. Nedra lexl.: Fischiers bibliska historia. Allesamman katechesen med analytisk förklaring. Bibelläsning och valda psalmer.
- Modersmålet*, 4 t.r. Läsning af valda stycken på vers och prosa i läseböcker. Fänrik Ståls sägner och Frithiofs saga med redogörelse för innehållet. Formläran samt det hufvudsakliga af sats- och interpunktionsläran, efter Sundéns lärobok. Satsanalys- och satsbildningsöfningar. Hvarje vecka en rättskrifningsöfning eller öfversättning från Tyska språket på lärorummet. Nedra lexlaget: Rättskrifning äfven under det öfras läsning af Engelska.
- Tyska språket*, 7 t.r. Det viktigaste af formläran och en del af syntaxen efter Calwagen. Öfra lexlaget: Calwagens läsebok 22 st. 1 lärjunge dessutom Goethes Hermann und Dorothea. Nedra lexl.: Tre berättelser i Hauffs Märchen. Extemporalier och de öfre en öfversättning till Tyska hvarannan vecka.
- Engelska språket*, 2 t.r. Öfre afdeln. Grunddragen af uttalsläran; det viktigaste af formläran till de starka verben; öfversättning af 22 st. af elementarbokens 1:a kurs; skriföfningar, 20 af de svenska styckena i elementarboken, allt efter Modins läroböcker. Två lärjungar hafva dessutom genomgått 23 st. af elementarbokens 2:a kurs.
- Matematik*, 5 t.r. Geometri. Öfra lexl.: Euklides' 1:a och 2:a bok. Nedra lexl.: 1:a boken. Aritmetik: bråk och sorter, äfven efter metersystemet, regula de tri. Kedjeräkning efter olika framsteg; 1 lärjunge början af Algebra.
- Naturlära*, 2 t.r. Botanik: Sexualsystemet samt de viktigaste af växtens yttre organer, hufvudsakligen efter omkring 10 lefvande växter. Zoologi. Öfre afdeln.: Leddjur, blötdjur, stråldjur och urdjur efter Torins lärobok. Nedre afd.: Rygggradsdjur efter Sandbergs lärobok.
- Historia och Geografi*, 5 t.r. (Historia 3 och Geografi 2). Öfra lexl.: Pallins allmänna historia: Medeltidens och Nyare tidens och tillsammans med Nedra lexl. repeterat Ekelunds Svenska historia i sammandrag. Geografi: Afrika och Amerika med repetition af Europas efter Dahm jemte kartritning.

Under läsåret hafva Almqvist—Lagerstedts Naturlära och Odhners Svenska historia blifvit införda i Kollega-klassen.

Uti *Välskrifning* hafva lärjungarne undervisats i 1:a kl. 3 timmar och i 2:a kl. 1 timme i veckan.

I *Teckning* har undervisning meddelats åt 1:a kl. 1 timme och åt 2:a kl. 3 timmar i veckan, hvarvid Stuhlmanns ritböcker och väggtaflor, Pasch linearteckning och särskilda klotsar varit begagnade.

I *Sång*, 2 t:r., hafva lärjungarne varit indelade i två afdelningar. Den öfre har öfvats i tonträffning inom alla tonarter, i två- och trestämmiga sånger efter Larssons och Lunds läroböcker samt i koralsång gemensamt med lägre afdelningen, som öfvats i notkännedom, tonträffning och enstämning sång efter Cronhamn. 4 lärjungar hafva åtnjutit enskild undervisning i violin- och pianospelning.

I *Gymnastik* hafva lärjungarne öfvats i rörelser med och utan redskap, i marscher och enklare infanterirörelser, hvarunder de bildat en pluton eller tvenne troppar, och äfven öfvats i kompaniexercis med streck. De äldre hafva erhållit handledning i laddning och skjutning med lös ammunition. Under den blidare årstiden hafva öfningarne ofta egt rum i fria luften och några utmarscher äfven företagits. Ingen lärjunge har för sjukdom varit från gymnastiköfningarne befriad.

B) *Lärarne.*

Lärarnes tjensteåligganden voro under Hötsterminen fördelade så, att undertecknad Rektor undervisade i alla ämnen, utom Engelska och Naturlära, i andra klassen, 24 t:r, uti första klassen 3 timmar = 27 t:r i veckan. Dessutom rättat Svenska och Tyska skriföfningarne i andra klassen;

Kollega, Fil. Kand. *M. P. Mattson* undervisade uti alla ämnen i första klassen, utom Kristendom, 24 t:r, i Naturlära 2 t:r och i Engelska 2 t:r i andra kl. eller tillsammans 28 t:r och har derjemte rättat de Engelska skriföfningarne;

t. f. Läraren i Teckning, *E. W. Hallström*, undervisade 1 t:e i första och 3 timmar i andra klassen;

Sångläraren *A. Löthner* 2 timmar

och t. f. Gymnastikläraren *C. E. Klint* 4 timmar.

Till Lärare i Teckning har Civil-Ingeniören *E. W. Hallström* och till Gymnastiklärare Sergeanten vid Kongl. Lifregementets Grenadierkår *C. E. Klint* äfven detta läseår varit förordnade.

Af statsmedel har t. f. Läraren i Teckning *E. W. Hallström* uppburit:

för höstterminen Kr. 90,48.

och är för vårterminen åt honom reqvireradt „ 109,52. 200,—.

d:o d:o t. f. Gymnastikläraren *C. E. Klint* för höstterminen Kr. 105,83.

och är för vårterminen reqvireradt „ 164,29. 270,12.

Vid höstterminens början begärde skolans Gymnastiklärare, Kaptenen vid Kgl. Nerikes regemente, Ridd. af K. Wasa-Orden och Franska Hederslegionen *R. A. O. Schenström* afsked från sin befattning, hvilket beviljades den 7 Sept. 1881. Uti Kapt. *Schenström* har läroverket förlorat en särdeles framstående och utmärkt lärare, som varit vid skolan fästad först såsom tillförordnad under 9 terminer och sedan våren 1874 såsom ordinarie Gymnastiklärare. På grund af Kunglig permission att vistas utrikes, har dock Kapt. *Schenström* under flera år åtnjutit tjänstledighet.

Till hans efterträdare har ännu ingen blifvit utnämnd; men någon annan ordinarie lärareplats är för närvarande icke ledig.

C) Lärjungarne.
Lärjungarnes antal.

Klass	Höstterminen 1881.			Vårterminen 1882.		
	Närvarande	Frånvarande	Summa	Närvarande	Frånvarande	Summa
1	19	1	20	20	—	20
2	26	—	26	22	—	22
Summa	45	1	46	42	—	42

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning och sång se bil. 1.

Hemlexor hafva i allmänhet gifvits i 2 till 3 ämnen för hvarje dag och ansetts erfordra för första klassen 1 till 1½ timme och i andra klassen 1½ till 2½ timmes hemarbete. Helсотillståndet har i allmänhet varit mycket godt och lärjungarnes kroppskonstitution äfven allmänt god.

Inskrifne, flyttande och afgångne lärjungar under år 1881 se bil. 2.

Af de under läsåret inskripte lärjungar hafva alla 11 förut bevisat folkskola.

Efter Vårterminen 1881 afgingo från skolan:

från 1:a klassen till Westerås läroverk (2:a kl.) *R. F. Sjöberg* . . . 1.
 „ Rektors-kl. till d:o *N. E. Nilsson* (4 lat.kl.) . . . 1.
 „ „ till handel *A. B. Hejdenberg* . . . 1.
 „ „ till yrke *O. F. Hedlund* . . . 1. 4.

Under och efter Höstterminen afgingo:

från 1:a klassen till jernväg *L. N. Nilsson* . . . 1.
 „ Rektors-kl. till handelsinstitut *J. G. Lundberg* . . . 1.
 „ „ till jernväg *K. J. Johansson* . . . 1.
 „ „ till landtbruk *E. A. Carlsson* och *A. B. Carlsson* . . 2. 5.

Summa 9.

Stipendier, premier och understöd utdelades under sist förflutna kalenderår till belopp af Kr. 323,20.

Från afgift till materielkassan befriades

Höstterminen 1881: 10 eller 21,3 procent.

Vårterminen 1882: 8 „ 19, d:o.

D) Undervisningsmaterielen.

För skolans egna medel hafva inköpts 1 ex. Andrés Atlas, Pedagogisk Tidskrift, forts. af Hesse-Warteggs Nordamerika, Höjers Sverige, Alins m. fl. Svensk Historia samt åtskilliga läroböcker och kartor till utlåning.

Såsom gåfva har skolan fått emottaga från
K. Statistiska Centralbyrån: Bidrag till Sveriges officiella statistik, skogsväsendet 1879;
från Konsistorii Expedition: Domkapitlets Cirkulärer för året, Sveriges, Norges och Dan-
marks konungars ättlängder och de flesta läroverks årsberättelser m. m.

E) *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Härvid inga andra förändringar att anmärka än att bänkar och bord blifvit om-
målade.

F) *Ekonomiska förhållanden.*

Kassans ställning inhemtas af bil. 3.

Under år 1881 har utgått för underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	Kr. 125,20.
d:o till utlåning åt lärjungarne	„ 12,—
b) den öfriga undervisningsmaterielen	„ 35,57.
c) inredningsmaterielen	„ 86,42.
	<hr/>
	Kr. 259,19.

G) *Examina.*

Höstterminen afslutades med examen den 20 December i närvaro af skolans Inspek-
tor, Kontraktsposten Doktor *A. Arhusiander* och Prosten i Himmata *E. E Terserus* så-
som ledare och vittnen.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 6 instundande Juni och nästa
hösttermin att börjas den 31 Augusti.

Köping den 10 Maj 1882.

Bil. 1.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1881.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i					Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirkuläret den 19 Juni 1866.
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.		
		obligatorisk.	frivillig.				
1	19	19	—	18	4	19	
2	26	26	—	19	3	26	
Summa	45	45	—	37	7	45	

Bil. 2.

Inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar under kalenderåret 1881.

Klass.	Vårterminen.												
	Lärjungar flyttade till nedannämnda klasser efter att hafva tillhört närmast lägre klass följande antal terminer.						Lärjungar tillhörande nedannämnda klasser d. 1 Febr. eller 15 Sept. Såväl när- som frånvarande.			Lärjungar afgångne från läroverket i nedannämnda klasser.			
							Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen vid föregående termins slut.	Inskrifne i läroverket under terminen.	Summa.	Från terminens början till och med 31 Jan. eller 14 Sept.	Från och med 1 Febr. eller 15 Sept. till terminens slut.	Under nästföljande mellantermin.
1	2	3	4	5	6								
1	—	—	—	—	—	20	—	—	20	—	—	1	1
2	—	—	—	—	—	20	—	—	20	—	—	3	3
Summa	—	—	—	—	—	40	—	—	40	—	—	4	4
	Höstterminen.												
1	—	—	—	—	—	10	—	10	20	1	—	—	1
2	—	1	—	6	—	2	17	9	—	—	—	4	4
Summa	—	1	—	6	—	2	27	9	10	46	1	—	5

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1881.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan .	112,34	322,00	—	434,34	—	363,76	70,58	434,34
Materielkassan . . .	210,77	334,60	—	545,27	—	354,98	190,29	545,27
Premie- & Fattigkass.	9,22	20,00	—	29,22	—	22,50	6,72	29,22

V. Stadspedagogien i Nora.

(Uppgift af Rektor Ernst Braudberg.)

A. Undervisningen.

Höstterminen börjades den 24 Augusti och afslutades den 16 December. Vårterminen, som tog sin början den 25 Januari, kommer att afslutas den 10 Juni.

Undervisningen har, efter förrättad bön med sång och en kort bibelförklaring, alla dagar börjat och fortgått från kl. $\frac{1}{2}8$ — $\frac{1}{2}10$, $\frac{1}{2}12$ —2 samt dessutom med *första* klassen 4—5 Måndags- och Torsdags- och med *andra* klassen 4—5 Måndags-, Tisdags- och Torsdags- samt 3—4 Fredags-eftermiddagar. Dock hafva under den mörkaste årstiden morgonlektionerna framflyttats en halftimme.

Öfningarne i *Gymnastik* hafva hvarje dag varit förlagda till 11— $\frac{1}{2}12$ och i *Sång* 4—5 Onsdags- och Fredags-eftermiddagar.

Enligt fastställd läsordning har undervisningen hvardera terminen meddelats af särskilda lärare enligt nedanstående tabell:

Klass.	Antal lärjungar.		Antal timmar.	
	Hösttermin.	Vårtermin.	Rektor.	Kollega.
1	18	17	$10\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$
2	15	15	$19\frac{1}{2}$	$11\frac{1}{2}$
Summa	33	32	30	30

Lärokurser och Läroböcker:

Första Klassen.

Kristendom, 4 tim. — Katekes: Afdeln. 1) 1:a och större delen af 2:dra hufvudst. af förklaringen efter nya läroboken; 2) hela katekesen dels efter gamla dels efter nya läroboken med analytisk förklaring. Valda psalmer och psalmverser. — Bibl. historia efter Åkerblom: Afd. 1) Gamla Testam.; 2) Nya Testamentet.

Historia och Geografi, $4\frac{1}{2}$ tim. — Fäderneslandets historia efter Odhner: Afd. 1) Hedna- och Medeltiden; 2) Nyare tiden till Karl XI. — Geografi efter Roth: Afd. 1) Det allmännaste om jorden och verdensdelarne samt de Skandinaviska staternas fys. och po-

- litiska geografi; 2) Europas geografi fr. o. m. Österrike—Ungarn avslutad samt Asiens, Afrikas och en del af Amerikas.
- Naturlära*, 2 tim. — Afd. 1) Allt med gröfre stil i Sandbergs lärobok förra delen sidd. 1—64, afhandlande människan och djuren till mångklöfvade däggdjur; 2) Kap. 17, 20 och 3 i Celanders lärobok; dessutom Linnés sexualsystem med tillämpning vid insamlade af växter.
- Matematik*, 6½ tim. — Geometri: Afd. 2) Första kursen i Bergii lärobok. — Aritmetik: Afd. 1) Hela tal, blandade exempel, decimalbråk och nya sorter efter Nyströms räknelära; 2) "Blandade exempel" till hela tal samt decimalbråk och nya sorter efter Phragmén. Hufvudräkning med alla 1 timme i veckan.
- Modersmålet* efter Brodén's lärobok, 5 tim. — Afd. 1) Formläran utom pronomina och starka verben; 2) Formläran fullständigare samt läran om den enkla satsens delar. Innanläsning med alla i Folkskolans läsebok jemte redogörelse för innehållet samt öfningar med ordklasserna och satsanalys; derjemte ett hemtema rättskrifningsöfningar hvarje vecka.
- Tyska språket*, 5 tim. — Afd. 1) efter Calwagen: Uttalsläran och i formläran artiklarnes, substantivens, hjälp- och de svaga verbens böjning, adverb och prepositioner samt styck. 1—21 i elementarboken; 2) efter Flach: Formläran utom de starka verben samt styck. 14—41 i elementarboken.
- Välskrifning*, 2 tim. — Öfvad af alla efter engelska föreskrifter.

Andra Klassen.

- Kristendom*, 3 tim. — Katekes: Afd. 1) 3:e, 4:e och 5:e hufvudstyck. samt repet. af 1:a och 2:a efter nya läroboken; 2) Hela gamla läroboken. Katekisation, psalmer och psalmsverser. — Bibl. historia: 1) Repet. af Gamla och Nya Testam.; Bibellärobok: 2) Hela Gamla Testam. och till Pastoralbrefven af Nya Test. efter Westling.
- Historia och Geografi*, 5 tim. — Sveriges historia efter Odhner: Afd. 1) Nyare hist. fr. o. m. Karl XI avslutad och repet. — Allmän historia efter Pallin: 2) Olika kurser: a) Gamla och Medeltiden; b) Nyare tiden från "Inbördeskriget i N.-Amerikas förenta stater" avslutad samt Gamla och Medeltiden repet. — Geografi: Afd. 1) Amerika och Australien efter Roth samt Skandinaviska staternas fys. och politiska efter Sörensson; 2) Europas fys. och politiska efter Sörensson.
- Naturkunskap* efter Celander, 2 tim. — Afd. 1) Kap. 20 samt 4—9; 2) Repet. af kap. 12—19; alla dessutom insamlat och examinerat växter.
- Matematik*, 6½ tim. — Geometri: Afd. 1) Euklid. bok. I prop. 5—48 och bok. II prop. 1—4; 2) böck. 3 och 4. — Aritmetik efter Phragmén: Afd. 1) Decimalbråk fullständigare, nya sorter och början af bråk; 2) Nya sorter och bråk med tillämpningar; 3) Olika kurser t. o. m. intresse. Hufvudräkning med alla. — Algebra efter Björling: Afd. 1) Inledning och de 4 räknesätten i hela tal; 2) Från kap. II § 3 till "Irrationela kvantiteter".
- Modersmålet* efter Brodén, 3 tim. — Afd. 1) Satsläran och interpunktionsläran fullständigt; 2) Fullständigare repet. af hela läroboken. Alla öfvats i innanläsning och satsanalys samt ämnesskrifning hvarje vecka.
- Tyska språket*, 6 tim. — Afd. 1) Formläran efter Flach fullständigare repet., styck. 41—63 af 1:a afdeln., 64—67 af 2:a och hela 3:e afdeln. i Flachs elem.-bok samt st. 1—31 i Lyths läsebok; 2) Fullst. repet. af formläran, det viktigaste af syntaxen efter Flach jemte extemporalier samt st. 30—34, 38, 50, 58, 59, 62, 63, 65—67, 70, 73 i Lyths läsebok. Ett hemtema merendels hvarje vecka för båda afdelningarna.
- Engelska språket*, efter Herlén, 2½ tim. — Afd. 2) Uttalsläran, det viktigaste af formläran med extemporalier på lärorummet, 13 st. i element.-boken samt sidd. 3—18 i Mo-

réns läsebok 3:dje uppl. — En lärjunge dessutom genomgått styck. 8—16 af 1:a och kap. 1 af 2:a kursen i 2:a uppl.

Latin, 1½ tim. — Endast 2:ne lärjungar på 1:a afdeln. hafva dels enskildt, dels i skolan undervisats i detta språk och genomgått det viktigaste af formläran till verba anomala efter Törnebladhs samt 1:a afdeln. i element.-boken.

Välskrifning, 1½ tim. — Öfvad af alla efter engelska förskrifter.

I afscende på läroböcker har under läsåret det ombyte skett, att Sandbergs lärobok i Naturkunskap och Calwagens läro- och läsebok i Tyska språket blifvit antagna för 1:a klassens nedre afdelning.

Undervisning i *Sång* har, som ofvan är nämndt, varit förlagd till Ons- och Fredagar kl. 4—5 e. m. och omfattat öfningar i tonträffning, koralsång samt lättare en-, två- och trestämmiga sånger ur Josefssons och Sandbergs läroböcker. I koralsången hafva alla deltagit, men från öfriga öfningar hafva de lärjungar befriats, hvilka antingen till följd af målbrott eller fullkomlig brist på gehör icke deri kunnat delta. Desses antal var under höstterminen 5 och är under innevarande termin 7.

Undervisning i *Gymnastik* har dagligen kl. 11—½12 f. m. meddelats lärjungarne, formerade under terminens förra hälft på *en* afdelning under lärarens omedelbara ledning, men under senare hälften på *två*. hvardera med sin rotmästare. En lektion i veckan har anslagits till vapenföring (exercis med trågevär) med alla i gymnastik deltagande på *en* afdelning.

Antalet lärjungar *öfver* 15 år var höstterminen 5, hvaribland 2 befriats, *under* 15 år 28, hvaraf 1 befriats; under innevarande termin är antalet *öfver* 15 år 11, deribland 2 befriade, *under* 15 år 21, deribland 1 befriad.

Öfningarne hafva omfattat både fristående och apparelj-gymnastik, och har ungefär halfva lektionen användts till hvardera. Under vårterm. hafva dessutom på Lördagseftermiddagar de fleste lärjungarne deltagit i lekar dels i gymnastik-lokalen, dels i fria luften, och hafva såväl gymnastiken som lekarne af dessa omfattats med intresse och haft ett godt inflytande på deras raskhet, disciplin och helsa. Ingen lektion har under året varit inställd.

B. Lärarne.

Lärarnes tjensteåligganden voro under höstterminen på följande sätt fördelade:

Rektor: Kristendom i klass. 1 och 2, 7 t:r i veckan; Historia och Geografi i 1 och 2, 9½ t:r; Tyska i 2, 6 t:r; Engelska i 2, 2½ t:r; Latin i 2, 1½ t:e; Välskrifning i 1 och 2, 3½ t:r = 30 t:r; rättat tyska skriföfningarne i kl. 2, haft ledningen af bönstunderna och varit föreståndare för kl. 2.

Kollega, Dr *P. R. Billmansson*: Naturkunskap i kl. 1 och 2, 4 t:r; Matematik i 1 och 2, 13 t:r; Modersmålet i 1 och 2, 8 t:r; Tyska i 1, 5 t:r = 30 t:r; rättat de svenska uppsatserna i 1 och 2, vårdat museets samlingar och varit klassföreståndare i klassen 1.

Läraren i *Sång* har under samma termin undervisat 2 och läraren i *Gymnastik* 3 t:r i veckan.

Under läsåret har ingen af lärarne åtnjutit tjänstledighet.

Under höstterminen har Folkskoleläraren *P. E. Persson* på förordnande uppehållit Sång- och Gymnastikläraretjänsterna, och har han för denna tjänstgöring, som omfattade $16\frac{3}{7}$ veckor, såsom sånglärare uppburit i arvode 91 kr. 27 öre och som gymnastiklärare 136 kr. 90 öre. Under vårterminen tjänstgöra *Persson* såsom vik. lärare i *Sång* och Underlöjtnanten vid Nerikes Regemente *O. L. Engström* i *Gymnastik*. För denna tjänstgöring, som kommer att omfatta en tid af $19\frac{1}{7}$ veckor, tillkommer den förre ett arvode af 108 kr. 73 öre och den senare 163 kr. 10 öre.

Lärarebefattningarna i Sång och Gymnastik äro ännu obesatta.

C. Lärjungarne.

Antal.

Klass	Höstterminen 1881.			Vårterminen 1882.		
	Närvarande	Frånvarande	Summa	Närvarande	Frånvarande	Summa
1	18	—	18	17	—	17
2	15	—	15	15	—	15
Summa	33	—	33	32	—	32

Lärjungarnes deltagande i Sång och Gymnastik under höstterminen se Bil. 1.

Hemlexor hafva vauligen i 2 à 3 läroämnen blifvit lärjungarne föresatta, och hafva dessa, som i de flesta fall förberedts på lärorummet, ansetts kunna erfordra $1\frac{1}{2}$ à $2\frac{1}{2}$ timmars hembete för lärjungar af medelmåttiga anlag.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under hela läsåret varit särdeles godt.

Om antalet inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar under sistförflutna kalenderår se Bil. 2.

Under läsåret hafva 6 lärjungar inskrifvits, af hvilka 4 förut bevistat folkskola och 2 åtnjutit enskild undervisning.

Efter vårterminen 1881 afgingo från 1:a klassen 2 lärjungar, bägge till högre läroverk, och från 2:a klassen 9, hvaribland 3 till Örebro allmänna läroverk, (2 till 5:e och 1 till 4:e klass), 1 för att antaga småskollärareplats, 2 för att ingå i handel, 1 för att egna sig åt handverk och 1 utan uppgifven afsigt vid afgången. Under höstterminen afgick från 1:a klassen 1, för att flytta med sin moder till Stockholm.

I stipendier hafva under sistförflutna kalenderår utdelats 57 kr. 80 öre samt i premier och understöd 60 kr. 90 öre.

Från afgift till materielkassan hafva under höstterminen 16 och vårterminen 15 blifvit befriade. Byggnadsfond finnes icke.

D. Undervisningsmateriel.

Efter sista årsberättelsens afgifvande har för skolans medel blifvit inköpt: 1 Myntskåp, 2 ex. af Erslevs Historiska Atlas, 8 h. af Sveriges historia af Montelius m. fl., 16 h.

af Däggdjurens lif af Brehm, 11 h. af Pedagog. tidskrift samt åtskilliga läroböcker till utlåning. Såsom gåfvor har skolan fått emottaga: för *boksamlingen*: Bidrag till Sveriges officiella Statistik, Skogsväsendet XI; Månadsöfversigt af väderleken i Sverige af D:r H. E. Hamberg, årgång 1 och 3 h. af årgång 2; Sveriges, Norges och Daumarks konungars ättelängder under årtusendet 880—1880; Bidrag till Sveriges officiella Statistik åren 1876—1880, Örebro län, samt de flesta af läroverkens årsberättelser; för *muscet*: en räfunge af Insp. P. W. Andersson; en kungsörn af P. O. Persson i Nya Viken; ett elghufvud af Nämndem. P. Persson i Nya Presthyttan; en rödsimpa af Rådm. D. Hoffman; en vattenödlå af lärj. O. Engström; diverse silfver- och kopparmynt samt sedlar af Bergshauptm. och Ridd. D:r P. N. Scvén och Hrr Edv. Strandell, P. W. Andersson och Isr. Andersson, samt en svensk dukat af lärj. Er. Wedberg.

E. *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Härvid äro inga andra förändringar under året att omnämna, än att en väggbänk blifvit insatt i det större lärorummet och några reparationer blifvit gjorda å gymnastikattiraljen.

F. *Ekonomiska förhållanden.*

Om kassornas ställning under kalenderåret 1881 se Bil. 3.

Under nämnda år hafva följande belopp utgått till underhåll och förökning af

a) boksamlingen	Kr. 42: 50.
b) den öfriga undervisningsmaterielen „	63: 70.
c) inredningsmaterielen	„ 18: 53.
d) utlåningsboksamlingen	„ 44: 50. = 169: 23.

G. *Examina och Terminsafslutning.*

Höstterminen afslutades den 16 December med examen, vid hvilken skolans Inspektör, Kontraktsposten och Ledam. af K. W. O. Osk. Bohm, Direkt. och Ridd. L. Rinman och Häradshöfd. M. Unger såsom ledare och vittnen voro närvarande. Vårtermins-examen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 10 Juni och kommer att fortgå från kl. 9— $\frac{1}{2}$ 2, hvarefter stipendier, premier och understöd utdelas samt ungdomen hemförlovas.

Höstterminens början är utsatt till den 28 Aug. kl. 10 f. m.

Nora den 14 Maj 1882.

Bil. 1.

Lärjungar som deltagit i nedan nämnda öfningar Höstterminen 1881.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i					Gymnastik och varden- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1886.
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.		
		obligatorisk.	frivillig.				
1	18	—	—	18	—	16	
2	15	—	—	15	—	14	
Summa	33	—	—	33	—	30	

Bil. 2.

Inskrifne, flyttade och afgangne lärjungar kalenderåret 1881.

Klass.	V - å - r - t - e - r - m - i - n - e - n .												
	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser efter att hafva tillhört närmast lägre klass följande antal terminer.						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. eller 15 Sept. så väl när- som frånvarande.			Lärjungar afgangne från läroverket i nedan nämnda klasser.			
	1	2	3	4	5	6	Qvar i klassen från föregående termin.	Ryttade till klassen vid föregående termins slut.	Inskrifne i läroverket under terminen.	Summa.	Från terminens början till och med 31 Januari eller 14 Sept.	Under nästföljande mellantermin.	Summa.
1	—	—	—	—	—	—	21	—	21	—	—	2	2
2	—	—	—	—	—	—	16	—	16	—	—	9	9
Summa	—	—	—	—	—	—	37	—	37	—	—	11	11
1	H - ö - s - t - t - e - r - m - i - n - e - n .												
	—	—	—	—	—	—	12	—	6	18	—	1	—
	—	2	—	4	—	1	8	7	—	15	—	—	—
Summa	—	2	—	4	—	1	20	7	6	33	—	1	—

Bil. 3.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1881.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan	19,47	109,90	—	129,37	—	120,43	8,94	129,37
Materielkassan . . .	2070,27	268,30	—	2338,57	—	169,23	2169,34	2338,57
Premie- & Fattigkass.	491,50	53,59	—	545,09	—	60,90	484,19	545,09

VI. Stadspedagogien i Linde.

(Uppgift af v. Rektor, Fil. Dokt. J. C. Wulff)

A) *Undervisningen.*

Höstterminen tog sin början den 1 September och slutade den 21 December. Innevarande Vårtermin började den 21 Januari och kommer att afslutas den 9 Juni.

Undervisningen har varit förlagd till kl. 8—10 och 11— $\frac{1}{2}$, bönestunderna inberäknade, hvilka upptagit vanl. 15 minuter. Under den kallare och mörkare tiden hafva dock morgonlektionerna varit framflyttade en half timme.

Antalet undervisningstimmar i veckan samt lärjungeantalet under hvardera terminen synes af nedanstående tabell.

Afdelning.	Antal undervisningstim. i veckan.			Antal lärjungar.	
	Höstterminen.		Vårtermin.	Hösttermin.	Vårtermin.
	Rektor.	Extra lärare.	Rektor.		
1	10	17	} 27	10	11
2	17	10		18	15
	27	27	27	28	26

Läroböcker:

Kristendom: Petterssons och I. Bäckmans Bibl. Historia.

Modersmålet: Sundéns mindre Språklära, Folkskolans samt Sundéns och Modins läseböcker, Frithiofs Saga.

Tyska: Calwagens Grammatik och Extemporaliebok.

Aritmetik: Nyströms, Pihlstrands, Fröbergs och Phragmén's läroböcker.

Geometri: Euklides.

Historia och Geografi: Odhnars mindre lärobok i Sv. Historia, Pallius Allm. Historia samt Viniges och Roths i geografi.

Naturlära: Celanders och Sandbergs läroböcker.

Lärokurser:

Lägre Afdelningen.

Kristendom (3 tr.). Katekes: de 4 första hufvudstyckena. Bibl. Historia, Gamla och Nya Testamentet (Pettersson).

- Modersmålet* (6 t:r). Hela Formläran. Innanläsning med redogörelse för innehållet. Rättstafningslära jemte Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar.
- Aritmetik* (8½ t:r). Till och med Sammansatt regula de tri.
- Historia och Geografi* (4 t:r). Historia, till Gustaf Vasa; Geografi, Verldsdelarnes fysiska samt Sveriges, Norges och Danmarks politiska geografi.
- Naturlära* (2 t:r). Om människan, däggdjur och foglar (Celanders).

Högre Afdelningen.

- Kristendom* (3 t:r). Katekes, lika med Lägre Afdeln. Bibl. Historia, Gamla Testamentets (Bäckman).
- Modersmålet* (5 t:r). Läsning af valda stycken i obunden och bunden form. Rättstafningslära i förening med Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. Form- och Satslära. Skriftliga uppsatser.
- Naturlära* (2 t:r). Rygggradsdjur (Sandberg).

Uppgiften å timtalets fördelning på de särskilda ämnena gäller för Höstterminen, då undervisningen bestriddes af 2:ne lärare. Under Vårterminen, då undervisningen uppehölls af v. Rektorn ensam, voro följande tider anslagne till de särskilda ämnena: *Lägre Afdeln.* Kristendom 3, Modersmålet 7½, Aritmetik 6, Historia och Geografi 5½ och Naturlära 2½ timmar; *Högre Afdelningen.* Kristendom 3, Modersmålet 7½, Tyska 2, Aritmetik 5½, Historia och Geografi 5 och Naturlära 3 timmar.

Vid Höstterminens början infördes vid undervisningen i Tyska allmänt Calwagens läroböcker, i stället att förut begagnats både Flachs och Calwagens.

Undervisning i Välskrifning har meddelats Lägre Afdelningens lärjungar under Höstterminen i 3½, under Vårterminen i 2½ timmar; inom Högre Afdelningen hafva under Höstterminen 2½, under Vårterminen 1 timme varit dertill anslagne.

I Teckning, Sång och Gymnastik har, af brist på anslag, ingen undervisning meddelats.

B) Lärarne.

Beträffande lärarnes tjänsteåligganden under Höstterminen har Rektor hvarje vecka undervisat Lägre Afdelningens lärjungar: i Aritmetik 8½ timmar och Välskrifning 1½ timme, samt Högre Afdelningens i Aritmetik 5½, Tyska 5, Historia och Geografi 4 och Välskrifning 2½ timmar, tillsammans 27 timmar. Extra läraren åter Lägre Afdelningens lärjungar: i Kristendom 3, Modersmålet 6, Historia och Geografi 4, Naturlära 2 och Välskrifning 2 timmar, samt Högre Afdelningens: i Kristendom 3, Modersmålet 5 och Naturlära 2 timmar, tillsammans 27 timmar. Extra läraren har äfven utom lärorummet rättat Högre Afdelningens uppsatser på modersmålet.

Under Höstterminen tjänstgjorde Pastorsadjunkten, utn. Komministern *Johan Axberger* såsom extra lärare, för hvilken befattning han aflönades med de för sådant ändamål af staden och lauds församlingen anslagne medel.

Enligt derom gjord ansökning beviljades Rektor *C. J. M. Wahlén* tjänstledighet under innevarande års Vårtermin för enskilda angelägenheter med skyldighet för honom att

sjelf aföna vikarie; och har i sådan egenskap, enl. H. H. Efori förordnande, tienstgjort Filosofie Kandidaten *J. C. Wulff*.

C. *Lärjungarne.*

Lärjungarnes antal under hvardera terminen synes af nedanstående tabell.

Klass	Höstterminen 1881.			Vårterminen 1882.		
	Närvarande	Frånvarande	Summa	Närvarande	Frånvarande	Summa
1	10	—	10	11	—	11
2	18	—	18	14	1	15
Summa	28	—	28	25	1	26

Hemlexor hafva i allmänhet blifvit lärjungarne föresatta i 2 å 3 ämnen för hvarje dag och anses de ha upptagit en tid af 1 å 1½ timme.

Lärjungarnes kropps-konstitution är god och har deras helsotillstånd i allmänhet varit godt. Till följd af den under vintern inom staden och orten rådande stora sjukligheten ansågs nödvändigt, att för en tid af 3 veckor vid terminens början inställa läsningen.

Den 1 Februari 1881 qvarstodo i skolan sedan föregående termin 32 lärjungar, under terminen inskrefvos 2, hvadan antalet lärjungar under Vårterminen 1881 utgjorde 34. Under påföljande mellantermin afgingo 10 lärjungar, vid Höstterminens början inskrefvos 4; och utgjorde alltså antalet lärjungar under Höstterminen 1881 28.

Af de under läseåret inskrifne hafva

a) 5 bevistat folkskola;

b) 1 åtnjutit enskild undervisning.

Under sist förflutna kalenderår hafva följande lärjungar afgått:

Vårterminen 1881.	<i>J. R. Lekberg</i>	(till landtbruk),
	<i>G. V. Öhrman</i>	(,, Örebro tekn. skola),	
	<i>C. E. Andersson</i>	(,, landtbruk),
	<i>D. V. Lindstedt</i>	(,, bokhandel),
	<i>A. G. Larsson</i>	(,, landtbruk),
	<i>C. J. Pettersson</i>	(,, handtverk),
	<i>P. G. Pettersson</i>	(,, apotek),
	<i>A. Andersson</i>	(,, handelskontor),
	<i>P. E. Eriksson</i>	(,, arbetare),
	<i>Oskar Ekstedt</i>	(,, jordbruk),
Höstterminen 1881.	<i>E. Sundström</i>	(,, handtverk),
	<i>J. Nyberg</i>	(,, jordbruk),
	<i>A. F. Kolare</i>	(,, fabrik),
	<i>C. C. Nordmark</i>	(,, handtverk),

Under sist förflutna kalenderår utdelades stipendier, premier och understöd till be-
lopp af 64 kr. 25 öre.

Från afgift till materielkassan hafva under Hötsterminen 11, under Vårterminen 8 lärjungar varit befriade.

Byggnadsfond finnes ej.

D) *Undervisningsmaterielen.*

Efter sista årsredogörelsen har för skolans medel inköpts Sveriges Historia af Montelius m. fl. Såsom gåfva har skolan fått emottaga de allmänna läroverkens årsberättelser.

E) *Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.*

Under Vårterminen, då undervisningen bestridts af blott en lärare, hafva båda afdelningarne begagnat ett och samma lärorum, det större, under det att det mindre stått obegagnadt.

F) *Ekonomiska förhållanden.*

Kassornas ställning synes af nedanstående tabel:

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan .	—	138,75	196,04	334,79	170,47	164,32	—	334,79
Materielkassan . . .	1876,42	268,93	—	2145,35	—	100,47	2044,88	2145,35
Premie- & Fattigkass.	10,08	20,00	—	30,08	—	20,25	9,83	30,08

Under sist förflutna kalenderår hafva nedanstående belopp utgått för underhåll och tillökning af

- a) Boksamlingen Kr. 41.
- b) Den öfriga undervisningsmaterielen „ 7.
- c) Inredningsmaterielen „ 10.

G) *Examina och Terminsafslutning m. m.*

Höstterminen afslöts med examen den 21 December af Pedagogiens Inspektor, Ledamoten af K. N. O. Filos. och Teol. Doktor *C. D. Arosenins*. För innevarande Vårtermin är examen af H. H. Eforus utsatt att hållas den 9 Juni kl. 9 f. m., hvarefter stipendier, premier och understöd utdelas samt ungdomen hemförlofvas.

Nästinstundande Hösttermin tager sin början Måndagen den 28 Aug. kl. 10 f. m.

Lindesberg den 10 Maj 1882.
